

METLIKA - Danes in jutri bodo meščani opravili še zadnja olepševalna in pripravljajna dela pred velikim borčevskim srečanjem, ki bo v nedeljo in na katerem računajo na več tisoč udeležencev.

KRŠKO - Za danes so povabili v Krško člana predsedstva skupščine SRS Zdravka Krvino. Političnemu aktivu bo razlagal osnutek ustave.

RIBNICA - Jutri ob 19. uri bodo v gostilni Mihelič odprli Šeško spominsko sobo. Jože Šeško, organizator vstaje v zahodni Dolenjski, se je pred vojno in med njo v tej sobi sestajal z borci in aktivisti.

KOČEVJE - Jutri se bo vrnilo iz Savudrije 67 šolarjev, ki so od 28. avgusta tam imeli šolo v naravi, v kateri so se učili plavati.

KRŠKO - Jutri bo prispela v Krško 20-članska delegacija iz Zahodne Nemčije. Predstavniki posavskih občin so jo povabili v Posavje ob obisku nemških jedrskih elektrarn v minulem letu.

CRNOMELJ - Odborniki občinske skupščine se bodo po počitnicah prvič sešli 13. septembra. Obravnavali bodo gospodarstvo in njegove uspehe v prvi polovici leta ter poročila sodišča.

RIBNICA - Včeraj zvečer so v Petkovi galeriji odprli razstavo 26 del slikarja Antona Repnika.

KOČEVJE - Včeraj zvečer so v Likovnem salonu odprli razstavo del slikarja naivca Zivotina Nikoliča.

KRŠKO - V torek se je prvič po počitnicah sestel komite občinske konference ZK. Sprejel je akcijski program za obdobje od septembra do decembra letos.

ŠENTRUPERT - V nedeljo ob 15. uri bodo svečano odprli modernizirano cesto Slovenska vas-Šentrupert-Prelesje.

KRŠKO - V ponedeljek je bila seja občinskega sindikalnega sveta. Na njej so se dogovorili, da bo 15. septembra stekla javna ustavna razprava v vseh delovnih kolektivih.

Nedeljskega popoldneva v Velikem Gabru še dolgo ne bodo pozabili. Ta dan so vaščani praznovali in proslavili svoje uspehe. Na sliki: slovesnost ob otvoritvi nove šole. (Foto: S. Mikulan)

Veliki Gaber: dokaz napredka in uspeha

V Velikem Gabru, kjer je bila osrednja prireditev trebanjskega občinskega praznika, so odprli novo šolo, cesto in razsvetlavo

V nedeljo, 2. septembra, se je nekaj sto ljudi zbralo v Velikem Gabru, kjer je bila osrednja proslava letošnjega občinskega praznika trebanjske občine. Proslava je imela obeležje, ki je značilno za celotno trebanjsko občino - premagovanje zaostalosti in manjše razvitosti.

Zjutraj ob pol desetih so slovesno odprli novo asfaltirano cesto Bič - Veliki Gaber - Stranje, za katero so s posebnim prispevkom občani sami zbirali denar. Istočasno so odprli tudi javno razsvetlavo. Popoldne je pihalna godba iz Trebnjega in Metlike začela glavno slovesnost. Pred zbranimi predstavniki družbeno-političnih organizacij in delegacijami pobratene občine Obrenovac, delovnega kolektiva Bolnice Petra Držaja, Dolenjskega odreda in III. bataljona, ki ima domicil v trebanj-

ski občini, je spregovoril predsednik občinske skupščine Ciril Pevec.

V kratkem govoru je orisal pot, ki jo je občina prehodila, napore, ki jih vlaga za svojo hitrejšo rast, in program, ki ga bodo morali z družinami močmi uresničiti. V programu, ki je sledil govoru, so nastopili pevski zbori iz Velikega Gabra, moški pevski zbor „Dušan Jereb“ iz Novega mesta in recitatorji. Predsednik izvršnega zbora republiške TIS in zvezni poslanec Ludvik Zajc je v

nekaj besedah orisal pomen razvijanja kulture in prosvete ter prerezal

DBH
NOVO MESTO
JE VAŠA BANKA

Borci, dobrodošli v Metliki

V nedeljo, 9. septembra, bo na velikem zborovanju govoril inž. Marko Bulc, član predsedstva SFRJ

Vsa Metlika je te dni na nogah. Malone ni meščana, ki ne bi tako ali drugače sodeloval pri pripravah na zbor borcev NOV in POJ in proslavi 30-letnice ustanovitve XV.SNOUB belokranjske.

Slavnosti se bodo udeležili tudi cankarjevci, ki imajo sicer domicil v Črnomlju, in pa Gorjanski bataljon iz novomeške občine. Prav tako bodo številne delegacije poslali iz hvrških občin: Ozalj, Duga Resa, Jastrebarsko, Karlovac in Vrbovsko, s katerimi so skovali prijateljske vezi še med borbo, zdaj pa jih uspešno utrjujejo na kulturnem, gospodarskem in športnem področju.

Na prireditvi, ki bo dosegla vrh z množičnim zborovanjem na metliškem trgu ob 9.30, bo govoril inž. Marko Bulc, član predsedstva SFRJ. Predtem bo Metlika že zjutraj zaživela v partizanskem duhu. Enote teritorialne obrambe bodo navse-

zgodaj uprizorile napad na mesto, ob 8.30 bo zbor borcev na Pungartu, nato zborovanje na Trgu svobode. Sledil pa bo zabavni del srečanja, ki bo prav tako privlačen. Ob 11. uri bo pri gasilskem domu koncert pihalnih godb iz Vevč, Trebnjega, Črnomlja in Metlike, nadaljevali pa bodo z veselico v organizaciji vrlih metliških gasilcev.

Številni odojki in jagenjčki bodo te dni prišli mesarjem v roke, kajti računajo na več tisoč udeležencev prireditve. Morda bo koga zanimalo še to, da bodo točili izvrstno kapljico iz domače zadružne kleti.

R. BACER

Kolera na meji

Zaščitimo se pred boleznijo umazanih rok!

V sosednji Italiji se je razširila epidemija kolere, bolezen umazanih rok, kot ji radi pravimo. Ob pojavu kolere pri sosedih so tudi v Sloveniji zdravstvena služba in sanitarne inspekcije poostrele varnostne ukrepe. Kolera pri nas še ni, pojavila pa bi se lahko le tam, kjer so slabe higienske razmere ali kjer ljudje ne bi upoštevali higienskih ukrepov.

Ob tej priložnosti ni odveč, če spet opozorimo na že znane ukrepe zaščite proti koleri: uživajmo le svežo in zdrava živila ter zdravo pitno vodo, ki je pod nadzorstvom. Vse, kar je sumljivo, pred uživanjem prekuhajmo! Sadej in zelenjavo operimo, umivajmo si roke! Zatirajmo muha, miši in podgane in ne mečimo odpadkov v okolico, da ne bomo razmnoževali golazni. Pri pojavih driske ali drugih znakov črevesnih obošenj takoj poiščimo zdravniško pomoč!

Za zdaj ni časa za preplah, čeprav so v Italiji imeli nekaj smrtnih žrtev. Ugotovili so, da gre za milejšo obliko kolere, ki jo povzročata manj odporen povzročitelj El. Tor. Pri hitrem posegu so velike možnosti za ozdravitev, seveda pa je veliko možnosti tudi za preprečitev epidemije že v Italiji.

In še nasvet prebivalcem: če ni nujno, ne potujte v Italijo ali potovanje odložite. Vsi tisti, ki morajo potovati, morajo biti cepljeni!

Šestič s kolesi po Beli krajini

Letošnja dirka brez mednarodne udeležbe, toda z vsemi najboljšimi Jugoslovani: zmagovalca Frelih pri članih in S. Keršič med mladinci

Šesta kolesarska dirka „Po Beli krajini“, ki jo je organiziral ljubljanski Odred s pomočjo metliške občinske skupščine in veletrgovine Astra iz Ljubljane, je bila okrnjena, ker so zadnji hip odpovedali udeležbo Avstrijci, Italijani pa so ostali na meji zaradi kolere.

Kljub temu je bila dirka zanimiva, saj so bili na startu vsi najboljši jugoslovanski kolesarji. V neznojni pripeki je zmagovalac 130 km dolge dirke med člani, Rogovec Frelih, vozil s 37,6 km povprečne hitrosti na uro.

Frelih je skupaj s Kunaverjem, Kekecem in Pocrnjo pobegnil na prvih ovinkih na Gorjancih, vendar se je Kekecu nenadoma zlomilo kolo, da sta s Pocrnjo padla, Kunaver pa je odletel čez oba. To je zmagovalac izkoristil in pobegnil. Kekec je odstopil, Kunaver je bil vendar drugi, Pocrnjo pa je padec vrgel s tira in je prišel na cilj šele 16. Najuspešnejši kolesar zadnjih let, Bilič iz Pulja, je bil šele 12. Za Frelihom in Kunavrom, ki zdaj vozi za beograjski Partizan, so se uvrstili: Zakotnik, Rog, Keršič, Branik in Kahlina iz Zagreba.

Med mladinci je bil najboljši Branikovec S. Keršič, ki je za osem sekund ugnal Coliga in Bobovčana

iz Zagreba, na 96 km dolgi progi pa je imel hitrejšo povprečje od članov, ker so pač mladinci le enkrat premagali Gorjance. Pri mladincih je nagrado za zmagovalca letelič ciljev pobral Rožman iz Odreda, Keršič pa še nagrado za gorski cilj, pri članih pa je Frelih pobral vse nagrade.

J. S.

Kozjanci: vrnjeno upanje

Domicil aktivistom šestih občin - Med gosti Sergej Kraigher in Andrej Marinc

Avtobusi so bruhali množico aktivistov in borcev na obsejni trg v Kozjem, tja so prispeli tudi čete pohodnikov mladih vse od Laškega do Brežic in brigadirji obeh akcij - Kozjansko in Kozje 73. O prispevku prebivalstva, delovanju aktivistov in borcev med revolucijo na Kozjanskem je govoril Ivan Luskar.

Po ugotovitvah predsednika šmarke občine Benjamina Božička, ki je v imenu šestih občinskih skupščin govoril o razvoju tega nerazvitega predela Slovenije, vliva sedanji razvoj Kozjancem upanje, da se bo slednjič premaknilo tudi tod. Zanimiva je njegova primerjava z Brkini: ta nerazviti predel republike ima približno enako površino kot Kozjansko, na njem pa danes živi le 11.000 prebivalcev, medtem ko jih na Kozjanskem še vedno vztraja 46.000. V osrčju Kozjanskega še ne premorejo niti enega vrta. „Središča, ki jim je le uspelo prebiti se na industrijsko pot razvoja, bodo zaostajala; če zanje ne bo širšega razumevanja, jih čaka ponoven zaton,“ je menil Božiček.

Za bogat kulturni spored so poskrbeli združeni zbori posavske pevske zveze, recitatorji in mladinci Kozjanskega odreda. Avtobusi aktivistov in borcev, pohodniki in brigadirji so se poslavljali od okrašenega

Kozjega in od domačinov, ki so dobro poskrbeli tudi za postrežbo, šele v poznih popoldanskih urah.

A. Z.

Najboljši trije na dirki „Po Beli krajini“: Kunaver - drugi, Frelih - zmagovalac in Zakotnik - tretji.

Kozje kot v velikih dneh revolucije: na stotine mladih, pripadnikov teritorialnih enot, aktivistov in borcev. (Foto: Železnik)

Kako se je vse spremenilo! Iz skromne žerjavice se je dvignil mogočen plamen. V veliki dvorani univerze v Bandungu so se leta 1955 zbrali predstavniki azijskih držav. Deset let po vojni, osem let po proglašitvi indijske neodvisnosti so določili prve skromne smernice za bodočnost.

Domačin konference, predsednik Sukarno sprejema visoke goste. Sprehaja se po dvorani, na glavi ima črni fes, kakor je to navada v Indoneziji. Holandi so se umaknili iz dežele. Sukarno govori zdaj v imenu svobode in neodvisnosti Indonezije.

V dvorani so Ču En Laj, Nehru, U Nu, Naser, Nkrumah — cela galerija. Ču En Laj je bil takrat „le“ zunanji minister, pozneje je postal predsednik vlade. Zdaj je koj za Maom, predsednikom kitajske republike. Kdo bi takrat samo slutil, da bo zavzel tako visoko mesto!

Tu je Nehru, voditelj Indije. Njegov pogled je blag, njegov glas mehak. Nehru ni govornik, Nehru ne govori množici, marveč glasno razmišlja vpricho nje.

Predsednik Egipta Naser je tedaj prvič obiskal neko azijsko deželo. Njegova pojava je bila dominantna — govoril je v imenu Arabcev. Septembra 1970 je počilo njegovo srce, Naser se je zrušil.

Zdaj sem ostal samo jaz, je povedal predsednik Tito na proslavi na Sutjeski. Nehruja ni več, Naser je omagal, zdaj nadaljujem jaz akcijo. Predsednik Tito sodeluje zdaj že na četrtem sestanku neuvršenih. Zato ga povsod sprejajo kot velikega državnika, ki govori z bogatimi izkušnjami. Takoj po prihodu v Alžir se je naš predsednik sestel z Bumediem, gostiteljem alžirske konference.

Tito je eden redkih državnikov, ki je govoril z najpomembnejšimi politiki sveta. Bil je od Japonske do Amerike, od Afrike do Sovjetske zveze. Le malo državnikov je doseglo tako veliko ime v svetu.

Manj električne energije

Avgusta je slovenska industrija naredila za desetino več kot julija — Letos težave s premogom, električno energijo, barvna metalurgija pa je ostala celo pod lansko ravni

Po računih republiškega zavoda za statistiko pričakujejo industrijska podjetja v Sloveniji avgusta za blizu 5 odstotkov večji količinski obseg proizvodnje od lanskoletnega poprečja. V primerjavi z julijem bo obseg proizvodnje za desetino večji, letošnja 8-mesečna proizvodnja pa naj bi presegla lansko za 7 odstotkov.

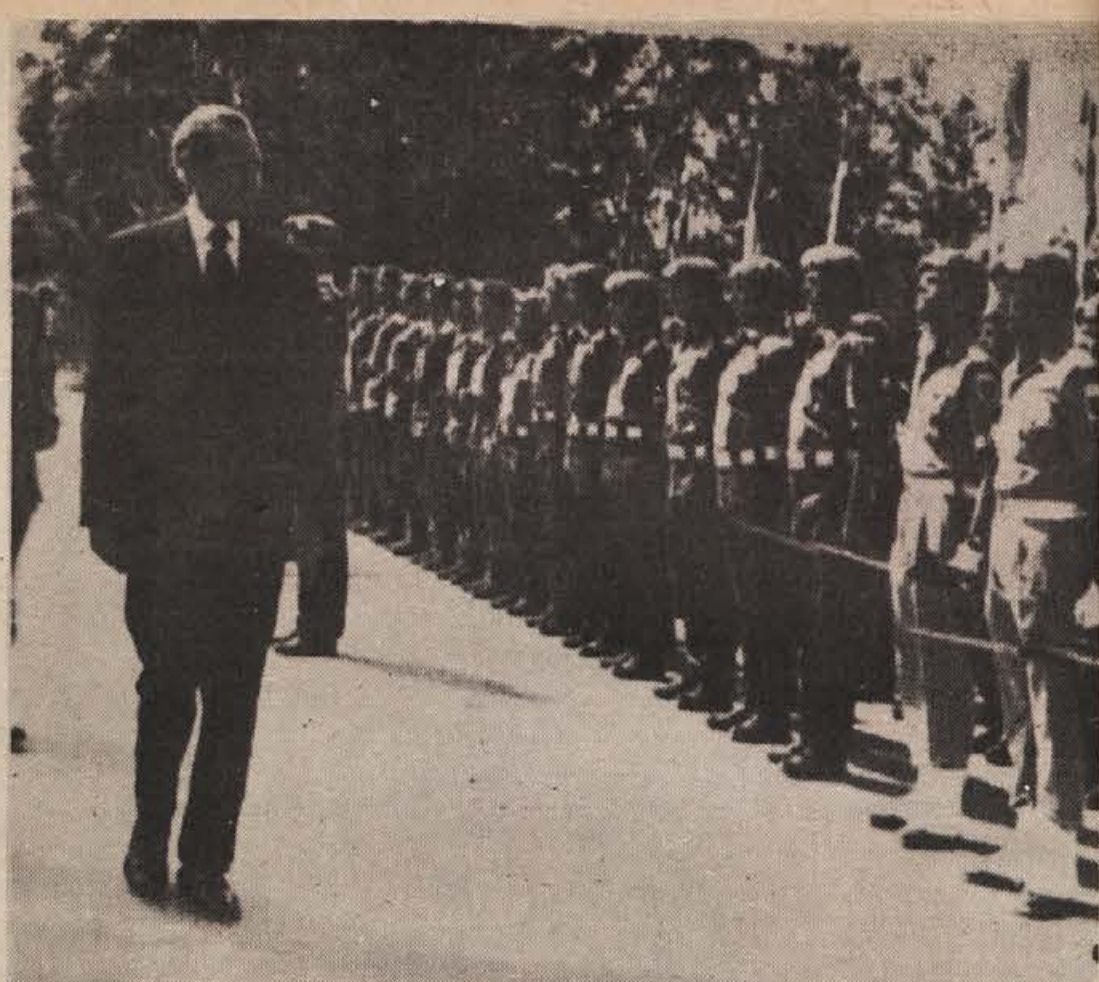
Avgusta bodo po teh podatkih naredili več v vseh industrijskih panogah, razen v elektroenergiji, kjer za vzrok zaostanka navajajo slabe hidrološke razmere ter popravila v termoelektrarnah, prav tako pa zaostajajo v grafični industriji, kjer primanjkuje papirja.

Avgustovska rast industrijske proizvodnje je značilen pojav, čeprav je to še vedno mesec, v katerem je zaradi rednih letnih dopustov proizvodnja sorazmerno nizka. V letošnjem avgustu so imeli dosti težav tudi v pregovornih zaradi pomanjkanja delovne sile, z enakim problemom so se ukvarjali tudi v železarnah, vse skupaj pa je oviralo še pomanjkanje električne energije. Statistični zavod poroča še, da je barvna metalurgija in

kovinska industrija manjkalo re-produkcijskega materiala, živilski industriji pa živine zaradi neurejenih odkupnih cen.

V primerjavi z lansko 8-mesečno proizvodnjo, bo letos najbolj napredovala proizvodnja v tobačni industriji — za skoraj četrtino. V industriji gradbenega materiala in živilski industriji se je proizvodnja dvignila za 16, v kemični za 13, v elektroindustriji za 12, v grafični za 11, v gumarski za 10, v papirni pa za 9 odstotkov. Premoga bo le za 1 odstotek več kot lani, elektroenergija bo na ravni lanskih osmih mesecev, barvna metalurgija pa bo edina panoga, ki bo pod lanskoletno 8-mesečno proizvodnjo.

R. KOMLJENOVIC

Generalni sekretar svetovne organizacije Kurt Waldheim se je med svojim obiskom v deželah Srednjega vzhoda ustavil tudi na Cipru. Iz Izraela ne more leteti nobeno letalo direktno za Izrael — tako so nepisana pravila. Zato se je, kakor kaže naša slika, mudil nekaj ur tudi v Nikoziji, glavnem mestu Cipra. — Telefoto UPI

IZ ZADNJEGA PAVLIHE

— Tovariš, koliko časa lahko upamo, da še ne bo učbenikov za naš razred?

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Na razširjeni seji predsedstva slovenskih sindikatov so v začetku minulega tedna razpravljali o tem, kako naj bi razbremenili delavčev žep. Ne gre le za sezonsko nabavno akcijo sindikalnih organizacij, ki b zagotovile ozimnico, pač pa za široko zastavljeno politično mobilizacijo vseh dejavnikov na vseh ravneh. Akcija za preskrbo z ozimnico je le del tega širokega načrta. Treba je namreč zagotoviti tudi preskrbo s kurjavo, obutvijo, oblačili, s šolskimi potrebščinami in s podobnim, za kar gre ta čas največ denarja iz družinskih blagajn.

Še posebej pa bi se morali poslej zavzemati za to, da bi bilo na našem trgu vedno dovolj hrane in to po ceni, ki bi bila primerna za vsak delavski žep. Da pa bi to dosegli, bi morali najprej poskrbeti za red na trgu, torej stopiti na prste tudi prekupčevalcem, ki umetno navijajo cene posameznih proizvodov, morali pa bi tudi vedeti, koliko kmetijskih pridelkov bomo imeli na razpolago doma in koliko jih bomo potrebovali. Doslej se je namreč prepogosto dogajalo, da smo uvažali pridelke, ki smo jih sicer doma dovolj pridelali. Torej bi morali imeti pred očmi nadzorstvo nad trgovom.

To akcijo sindikatov je vsekakor treba pozdraviti. Vemo, da so cene osnovnih živil hitreje naraščale kot osebni dohodki. To nesorazmerje je doseglo že takšno stopnjo, da je vplivalo na padec realne življenjske ravni, predvsem v družinah delavcev s sorazmerno majhnimi osebnimi dohodki.

Republiški izvršni svet je v drugi polovici minulega tedna razpravljal o svojem delovniku za september in oktober. Ta meseca bosta namreč odločilna za ureditev nekaterih sistemskih vprašanj, ki izvirajo iz ustavnih dopolnil, zato bo temu delu potrebno posvetiti posebno pozornost. Obenem bo

treba obravnavati tudi tekoča vprašanja družbenoekonomske politike v prihodnjem letu.

Čeprav bo urejanje sistemskih vprašanj in dograjevanje sistema predvsem v organizaciji zveznega izvršnega sveta (v dogovoru z republikami in pokrajinami), je bilo poudarjeno, da mora tudi slovenski izvršni svet pripraviti svoje predloge in stališča ter tako aktivno prispevati k dograjevanju sistema.

Preskrba naj bo za delavčev žep

Dogovorjeno je bilo, da se bodo izvršni svet in njegovi organi aktivno vključevali v razpravo o novi zvezni in republiški ustavi predvsem v okviru Socialistične zveze — tako pri iskanju normativnih rešitev ustavnih določil za posamezna družbenoekonomska področja, kot tudi pri uvajanju delegatskega sistema, ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela in podobno. Izvršni svet se mora aktivno vključevati tudi v priprave na kongres Zveze komunistov Slovenije in Jugoslavije.

Skupina za koordinacijo skupne komisije vseh zborov republiške skupščine za ustavna vprašanja je razpravljala o poteku javne razprave o osnutku zvezne in republiške ustave

in o pripravi ustavnih zakonov za izvedbo ustav. Ugotovljeno je bilo, da sedanja ustavna razprava pomeni nadaljevanje razprave o ureditvi ustavnih dopolnil na področju združenega dela, torej v zvezi z oblikovanjem temeljnih organizacij združenega dela, združevanjem dela in sredstev, samoupravnim sporazumevanjem, družbenim dogovarjanjem in z drugimi družbenoekonomskimi odnosi.

V razpravi kaže zlasti pojasniti vsa vprašanja v zvezi z oblikovanjem delegacij v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih temeljnih skupnosti ter v zvezi z združevanjem delegacij v konference delegacij. Razčistiti je treba tudi vsa druga vprašanja zaradi priprave samoupravnih aktov v temeljnih organizacijah združenega dela, statutov krajevnih skupnosti in statutov občin.

Svet za kmetijsko, živilsko in tobačno industrijo ter za kmetijsko zadrugištvu pri zvezni gospodarski zbornici na hitro pripravljajo predloge za konkretne rešitve, ki naj bi omogočile izvajanje tako imenovane zelenega načrta. O teh predlogih bo svet razpravljal na sejah do konca tega meseca.

Nedavno sklenjeni medrepubliški sporazum o dolgoročnem razvoju kmetijstva določa obseg potrebnih sredstev za razširjeno reprodukcijo v nadaljnjem kmetijskem razvoju ter osnovne smeri in načela kmetijske politike.

Vendar ne gre le za to, kako zagotoviti finančne vire za razširjeno reprodukcijo, temveč tudi za to, kako naj bi naložen denar s pametnimi ukrepi obrodil čim več sadov.

Torej je treba izdelati konkreten predlog, kako naj se v prihodnje ureja določanje ustreznih zajamčenih cen pomembnejših kmetijskih pridelkov, premij za mleko, nadomestil za umetna gnojila in podobno.

tedenski zunanjepolitični pregled

Dokazali bomo, da je na svetu še tretja pot med ameriškim in sovjetskim sistemom. S temi besedami je naslikal Nehru tretji svet, kakor imenujejo na Zahodu neuvrščene. „Ni Washington ni Moscu“, so pisali v Argentini že pred dvajsetimi leti. Naj cvete sto, tisoč cvetov, so govorili na Kitajskem pred leti. To geslo je veljalo za kitajske razmere. Če ga posplošimo, bi lahko veljalo tudi za ves svet.

O usodi sveta so nekdanje odločale velike države. Njihova posest se je širila prek Azije in Afrike — kolonije so postale neodvisne. Nato se je svet razdelil (polariziral) na dva tabora — zahodni in vzhodni. Ta shema se vse bolj podira, vsaka država išče svoje mesto v svetu.

V sredo se je začel v Alžiru četrti vrh neuvršenih. Vse oči sveta bodo zdaj uprte v to mesto na severu Afrike. Vsi drugi dogodki so stopili trenutno v ozadje. Neuvrščeni imajo dolgo zgodovino. Ni naš namen, da bi se zdaj vračali v preteklost, vendar bi radi le opozorili na nekatere zgodovinske momente. Saj je dobro znano, da lahko razumemo sedanost le na osnovi preteklosti.

Bandung (leta 1955) je bila prva manifestacija ideje neuvršenosti, vendar se tam tretji svet formalno še ni rodil.

Beograd (1961) je bila prva konferenca neuvršenih. Na tem zboru je dominirala osebnost predsednika Tita. To je bila prva konferenca in še na evropskih tleh.

Kairo (1964) je bil v znamenju arabske obnove (renesanse). Na tem sestanku so sodelovale zelo številne afriške države. Večina teh držav je nekaj let prej postala neodvisnih.

Lusaka (1970) je bila manifestacija afriške želje, da se osvobodijo vse kolonije. Zanimivo je, da arabski prvaki niso sodelovali na tej konferenci, vendar to ni zmanjšalo njenega pomena.

Alžir (1973) je dokaz, da je postala ideja neuvršenosti osnovna poteza zelo velikega števila držav. Krog neuvršenih se je razširil tudi na Latinsko Ameriko. Postal je brez pretiravanja univerzalna ideja.

Neuvrščeni ne bodo izpolnili svoje naloge, če bodo spregledali ekonomske momente. Predsednik Bumedi je prvič jasno in glasno povedal, da so neuvrščeni pravzaprav nerazviti del sveta. Prepada med razvitimi in nerazvitimi je iz leta v leto večji. Samo zaradi devalvacije ameriškega dolarja in monetarnih sprememb v svetu so ne-

uvrščeni v enem letu izgubili pol milijarde dolarjev. Delež neuvršenih v svetovni trgovini je vsako leto manjši. Naloga neuvršenih je, da ta razvoj (trend) čim prej zaustavijo. Konferenca v Alžiru bo izdelala dokument, ki ga bodo predložili tudi svetovni organizaciji. Kajti na svetu nista samo dva pola — Washington in Moskva, tu je cela galerija držav, ki želi po svoji poti naprej. In prav v tej volji je garancija, da bodo lahko v bodoče preprečili vse velike konflikte sveta.

Veliki zbor

TELEGRAMI

BEograd — Ameriški finančni minister George Shultz bo oktobra obiskal Jugoslavijo. K nam bo prišel po konferenci mednarodnega monetarnega sklada — ta konferenca bo v Nairobiu. V njegovem spremstvu bo več visokih funkcionarjev Nixonove administracije, med njimi bo tudi minister za trgovino.

PAPEETE — Zahodne agencije poročajo, da pripravlja Francija že šesto eksplozijo atomske bombe. Francoške oblasti sploh več ne obveščajo mednarodne javnosti o svojih eksperimentih na Južnem morju. Kdaj se bo sploh končala letošnja serija?

HOUSTON — Vse kaže, da bi vesoljci radi še podaljšali svojo misijo v vesolju. Po programu bodo ostali v zraku 59 dni, njihova želja je, da bi presegli ta program in ostali v kozmosu kar 65 dni. Menda direktor tega poleta ni za to, tudi zdravniki so baje proti.

WASHINGTON — Ameriški ekonomisti menijo, da se bo zunanjetrgovinski primanjkljaj letos zmanjšal za 700 milijonov dolarjev. Lani je znašal 6,4 milijarde dolarjev.

TRIPOLIS — Egipt in Libija sta proglasili federacijo. Prvi ukrep je bila uvedba nove denarne enote — ta se bo imenovala kar dinar. Sicer pa je federacija za zdaj samo načrt za bodočnost, uresničili jo bodo postopno.

BONN — Kancler Brandt je odložil svoj obisk v Pragi. Očitno je, da se ne morejo sporazumeti o statusu zahodnega Berlina. Bonn bi želel, da bi lahko v vsakem primeru govoril tudi v imenu zahodnega Berlina. Zaradi nespornostov so odstavili z dnevnega reda tudi razgovore o normalizaciji odnosov med Bonnom in Budimpešto ter Sofijo.

ALZIR — Generalni sekretar svetovne organizacije Waldheim je zaključil svoj obisk po deželah Srednjega vzhoda. Udeležil se je otvoritve konference neuvršenih v Alžiru.

Aktivisti doma v vseh šestih kozjanskih občinah — to pomenijo listine, ki so jih od predsednikov vseh šestih občinskih skupščin prejeli v nedeljo v roke predstavniki aktivistov kozjanskega okrožja v Kozjem. Pozornost, ki je marsikateremu orosila oko. (Foto: Železnik)

Kaj je pa to? Le sodobne plastične posode — neke vrste sodi za prevoz vina. Metliška zadruga jih uporablja pri odkupu pridelka od zasebnih vinogradnikov. Ker se bliža nova letina, posodo pomivajo.

(Foto: R. Bačer)

Sto mladih iz brežiške občine je v spremstvu nekdanjih borcev NOV v soboto zjutraj krenilo na dvodnevni partizanski pohod. Pred spomenikom revolucije v Brežicah je bila pred odhodom kratka slovesnost. Mladi so v nedeljo prispeli na zbor aktivistov v Kozje. (Foto: Jožica Teppey)

V ponedeljek, 3. septembra, so se otroci v Dolenjskih Toplicah slavnostno v sprevedu preselili iz stare v novo šolo, kjer bodo v najmodernejših prostorih prisostvovali pouku. Nova šola je velik dosežek prebivalcev Topliške doline. (Foto: S. Mikulan)

ČRNA BORZA

V Italiji nikakor ne morejo ukrotiti proizvajalcev cementsa, ki ga raje prodajajo na črni borzi po 1.600 lir cent, čeprav je država odobrila prodajo po polovico nižji ceni. Hiter račun pokaže, da prodajajo Italijani cement kupcem ceneje kot po 4.000 dinarjev.

Kako lepo bi bilo, če bi tudi pri nas uvedli črno borzo in na njej prodajali dragoceni gradbeni material po italijanskih črnih cenah...

Sejmišča

NOVO MESTO: Na ponedeljkovem sejmu je bilo 348 prašičev naprodaj, prodanih pa 296. Za mlajše so kupci zahtevali od 370 do 440 dinarjev, za starejše od 450 do 700. Razen tega so prignali na sejem še 105 glav živine, prodali pa so jih 56. Cene za kilogram žive teže so bile naslednje: za vole od 11 do 14,50 din, za krave od 8,50 do 11 din, za junce in telice pa od 10,50 do 13,50 din. Promet je bil kar živahen, odkupovali pa so za pleme in za zakol. Medtem ko je cena za govedo ostala nespremenjena, pa so bili prašički dražji kot prejšnji teden.

BREŽICE: Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 420 mlajših in 16 starejših prašičev. 314 mlajših in 11 starejših živali je zamenjalo lastnika. Kupci so morali odšteti za mlajše prašičke po 28 din za kilo žive teže, za starejše pa po 19 din.

Kmetijski nasveti

Skrb za sadje in sadovnjak

Jesen — najboljši letni čas — je v sadovnjakih. Pospraviti je treba pridelek, poskrbeti za sadovnjak. Kdaj je najprimernejši čas za obiranje? Pri koščičastem sadju in težko odgovoriti, težje pa je pri pečkatem, zlasti tistem, ki je namenjen za ozimnico. Pečkato sadje, to je jabolka in hruške, obiramo, ko so plodovi „drevesno zreli“, to pa je takrat, ko postane njih barva izrazita.

Če jabolka in hruške trgamo prezgodaj, nimajo pravega okusa. Prepozno obrano sadje pa postane mokasto, bolj podvrženo pegam in gnilobi. Čas obiranja ugotovimo, kot že rečeno, po zunanjih znakih, bolj zanesljivo pa je čas določiti po številu dni, ki za posamezno sorto sadja minejo od cvetenja do zorenja.

Za kakovost pa nista važna le čas in obiranje samo, temveč tudi pakiranje, sortiranje in skladiščenje. Trgovina prevzema le kakovostno, že na zunaj privlačno sadje. Plodovi morajo biti skrbno odbrani in sodobno pakirani. Embalaža naj bo standardne izdelave. V razsutem stanju prevažajo dandanes le še tisto sadje, ki je namenjeno industrijski predelavi.

Plodove shranjujemo le v primernih kletih, ki imajo stalno temperaturo. Ta naj znaša od 2 do 3 stopinj celzija, vlaga v kleti pa naj bo okrog 90-odstotna. Pred uskladiščenjem preberimo klet za apnenim beležem, k temu pa dodamo modro galico. Poskrbeti je treba tudi za primerno zračenje.

Nege pa ne potrebuje le pridelek, temveč tudi sadovnjak. Rastlinske bolezni in škodljivci, med njimi najvažnejši škrlup, kaparji in monilija prezimujejo v odpadlem listju, skorji in gnilih plodovih. Zato mora sadjar odpadke nagrabiti in sežgati. Če lepo vreme dopušča, že v začetku zime drevje poskropimo. Škropljenje naj bo kar se da temeljito. Sadovnjak je treba varovati pred voluharji in mišmi, posebej pa še pred najhujšim zimskim škodljivcem — divjim zajcem, ki si je zaradi škode, ki jo dela v sadovnjaku, nakopal smrtno sovraštvo sadjarjev.

Inž. M. L.

Lani 10.221 stanovanj v Sloveniji

Po podatkih republiškega Zavoda za statistiko je bilo lani v naši republici zgrajenih 10.221 stanovanj, kar je za 48 stanovanj manj kot leto dni poprej. 53 odstotkov stanovanj je bilo zgrajenih za družbene lastnike.

Največ družbenih stanovanj so zgradili v ljubljanski občini Siska in v Mariboru, novomeška

Na Dolenjskem največ v Novem mestu

občina pa je z 90 družbenimi stanovanji na 16. mestu v Sloveniji in prva na Dolenjskem. V črnomaljski občini so zgradili 45 stanovanj, v kočevski 25, v trebanjski 18, v metliški 12, Sevnici 10, Krškem 4 ter Brežicah 1.

Isti viri sporočajo, da so največ zasebnih stanovanj zgradili v občinah, ki jim pripisujemo nerazvitost. Tako je na prvem

mestu Maribor, slede pa Ljubljana Vič-Rudnik, Celje, Murska Sobota in Novo mesto z 210 stanovanji. Na dnu te razpredelnice sta ljubljanska občina Center s 6 stanovanji in Ilirska Bistrica s 4. Vsa površina lani zgrajenih stanovanj meri dobrih 766.000 kvadratnih metrov; od tega so zasebni lastniki zgradili 459.000 kvadratnih metrov. R. K.

Hitreje

V črnomaljski občini se gradi na vseh koncih in krajih, toda družinskih stanovanj, zlasti za delavce, še vedno močno primanjkuje. Za zdaj še ni videti praktičnih sprememb, ki so se jih (morda prekmalu!) veselili delovni ljudje ob novi stanovanjski zakonodaji.

Res pa je tudi, da je stanovanjska gradnja v preteklih letih po polžje rinila za potrebami, zato zdaj na hitro ni mogoče zapolniti starih vrzeli.

Trenutno je v občini 4.451 stanovanj, od tega jih je bilo skoro 55 odstotkov zgrajenih še pred vojno. Od skupnega števila stanovanj jih je velika večina v zasebni lasti — kar 3.829, medtem ko je družbenih samo 622.

V letih 1966 do 1970 je bilo zgrajenih skupno 241 stanovanj, zdaj, ko govorimo o pospešeni stanovanjski izgradnji, pa predvidevajo, da bo od leta 1971 do 1975 zgrajenih 310 stanovanj, od tega samo 220 družbenih.

Menijo, da kar 400 družin prebiva v neprimernih prostorih, število prisilcev pa se bo ob močno naraščajoči industriji gotovo bliskovito večalo. Prav tako je težava s stanovanji za strokovnjake, ki jih primanjkuje tako gospodarskim organizacijam, kot občinski upravi, prosveti in sodstvu.

Vpliv sredstev, ki se letos prvič stekajo v solidarnostni stanovanjski sklad, bo čutili šele prihodnje leto. Z nekaj milijoni, zbranimi v letošnjem letu, si ne morejo dosti pomagati, posebno ker se gradnja draži. R. B.

Jurij Levičnik

čnik menil takole:

„Mislim, da bomo z novimi ustavnimi spremembami in z vsem, kar bo še sledilo, zagotovili neposreden vpliv neposrednih občanov dan poseben poudarek, doživela nov razmah. Ustavne spremembe vnašajo v KS predvsem dve novi prvini: KS bo odsele veliko bolj samostojna in manj vezana na občino, poleg tega bo tudi veliko bolj odprta.“

T. G.

Krajevna skupnost

Z ustavnimi spremembami bo tudi KS, ki ji je kot temeljni samoupravni skupnosti občanov dan poseben poudarek, doživela nov razmah. Ustavne spremembe vnašajo v KS predvsem dve novi prvini: KS bo odsele veliko bolj samostojna in manj vezana na občino, poleg tega bo tudi veliko bolj odprta.

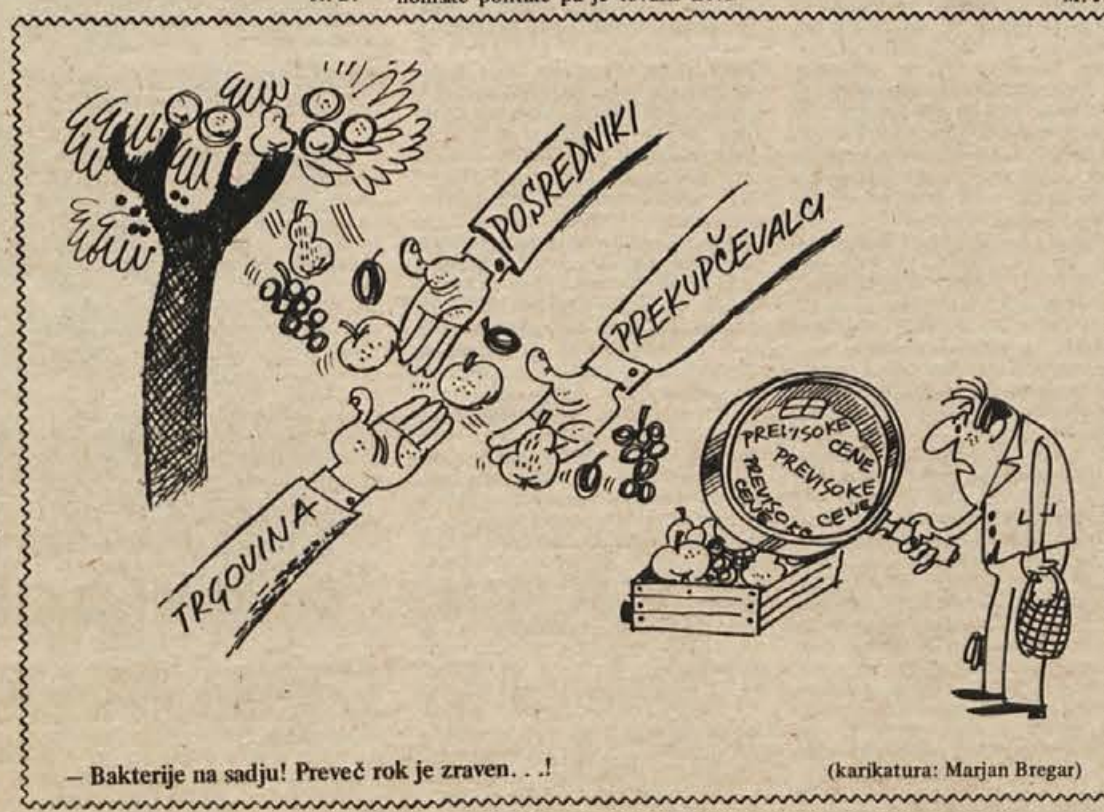
Večja samostojnost KS se bo kazala v tem, da občina v statutu sicer predpiše postopek in način ustanavljanja KS, vse drugo, torej tudi odločanje o tem, na katerem območju bo KS delovala, pa je prepuščeno delovnim ljudem, ki se v KS združujejo. KS poleg tega ne bo glede raznih vprašanj vezana samo na občino. Z delegati in delegacijami, ki jih bo volila, bo posegala v vsa vprašanja, ki zanimajo občane, in se pri reševanju teh vprašanj samostojno povezovala z drugimi KS, z interesnimi skupnostmi in drugimi organi, ne glede na občinske meje.

V zvezi s tem KS ne bo povezovala samo tistih ljudi, ki žive na njenem ozemlju. Povezovala bo tako interes tistih občanov, ki sicer žive na njenem ozemlju, pa delajo drugod, kot tistih, ki delajo na njenem ozemlju, pa živijo drugod. Te oblike samostojnosti vsebujejo tudi večje odprtost KS. Slednja se bo nadalje kazala tudi v tem, da se bo KS pri reševanju širših vprašanj, ki se ne omejujejo zgolj na območje občine (npr. kultura, izobraževanje, v nekaterih primerih tudi otroško varstvo, preskrba itd.), samostojno navezovala na razne organe in zainteresirane skupnosti neglede na občinske meje. M. J.

Ne po sposobnih!

DELO je 25. avgusta v sobotni prilogi objavilo vrsto zanimivih izjav Jurija Levičnika, generalnega direktorja IMV iz Novega mesta, pod skupnim naslovom „Potuha nespособnih — ovira za sposobne“. Med drugim je tovariš Levičnik opisal dosežani razvoj in načrte največjega dolenjskega podjetja, v katerem delavcev ni strah tuje konkurence, saj se — kljub vsem potrebam in nepotrebnim težavam! — Uspešno vključujejo v mednarodno delitev dela. Po njegovem mnenju, ki ga je v obsežnem izjavljanju tudi tehtno utemeljil, je država preveč udeležena v gospodaranju podjetij, neposredni proizvajalec-samoupravljavec pa pri tem še bore malo odloča.

„Največkrat dobro živijo tisti, ki najmanj delajo in ki imajo najmanj odgovornosti. Da se da dobro delati, to smo se že prepričali. Zal pa mi vedno manj delamo pri organizaciji proizvodnje, organiziranju poslovanosti in poslovnih vprašanj, vedno več pa na intervencijah, dogovorih, razgovorih v raznih državnih in družbenih organih“, je med drugim pribil tovariš Levičnik. Tekoča gospodarska politika po njegovem premalo spodbuja prizadevna podjetja, zlasti tista, ki se uspešno pribijajo na domačem in seveda tudi na tujem trgu. Glede vpliva delavcev in združenega dela na snovanje ekonomske politike pa je tovariš Levi-

vredno je zapisati...

Polna ušesa imamo neprestanih sporočil o izrednih obiskih domačih in tujih turistov, o rekordnem letu, o neverjetnem številu prenočitev. Sporočili so: v sedmih mesecih smo imeli 35 milijonov prenočitev, kar je za 18 odstotkov več kot lani v enakem obdobju. Tujih prenočitev je bilo celo za dobro tretjino več kot lani.

To je ena plat medalje, ki jo kar naprej kažemo vsakomur, ki si jo le hoče ogledati. Od časa do časa prodro še vesti o dvakratnih prodajah postelj, o predrago zaračunanih obedih tujim gostom, o uniformirani kuhinji in podobno.

„To so sicer obrobne zadeve gospodarsko tako pomembne veje, kot je turizem,“ si misli večina ljudi, zato pričakuje, da bo letošnje turistično poslovanje nadvse ugodno.

Ob teh resnicah, ki so prav gotovo prijetne za naša ušesa, pa je največkrat zamolčana resnična druga plat medalje: plat, ki ni tako svetla in ki kljub izvrstnim prenočitvam kaže, da turistična zetek ne bo preveč bogata.

Resnica

Ekonomski položaj gostinskih podjetij se bo letos poslabšal, tako trdijo skoraj povsod. Po mnenju Ekonomske politike gre vzroke za to iskati predvsem v tem, da so se dogovorjene obveznosti v turizmu povečale za 34 odstotkov, se pravi za 1 odstotek več kot sicer v gospodarstvu, zakonske obveznosti za 19 odst. v gospodarstvu, za 21 v gostinstvu in celo za 23 v sezonskem gostinstvu. Potem se ne gre čuditi, če so se poslovni fondji v gospodarstvu povečali za 9 odstotkov, v gostinstvu pa so se celo zmanjšali za 8 odstotkov.

Posledica teh odstotkov pa je očitna: ob precejšnjem povečanju prenočitev in prometa s splitskega turističnega območja že javljajo, da bodo imeli hoteli skoraj 3 milijone dolarjev izgube.

Posebnih dobičkov kajpak Dolenjci ne moremo pričakovati, zlasti ne, ker so največji objekti zadnja leta veliko investirali.

J. SPLICHAL

Delegat - novi voljeni predstavnik

Ustavne spremembe uvajajo namesto odbornikov in poslancev kot voljene predstavnike delovnih ljudi delegate - Večja odgovornost delegatov in tesnejša povezanost s stališči delovnih ljudi.

V osnutkih republike in zvezne ustave se srečujemo z novim pojmom delegata in delegacije. Izraz nam bo nekaj časa prav gotovo zvenel tuje, sčasoma pa se bo uho privadilo nanj. Kaj sta delegat in delegacija, saj smo doslej poznali le odbornika, poslanca, skupščino in zbor? Zelo kratek odgovor bi bil: delegat je izvoljeni in pooblaščen predstavnik občanov, nekaj takšnega, kot je bil do zdaj odbornik ali poslanec, le da je njegova odgovornost do volivcev precej večja, delegacijo pa sestavlja več delegatov, ki zastopajo interes občanov v določenem vprašanju.

To bi bila prva razlika ali novost. Druga je v tem, da smo imeli doslej v raznih predstavniških telesih veliko manj odbornikov in poslancev, ki

PRAZNIK SLOVENSKEGA SODSTVA

Člani delovnih skupnosti okroglega in občinskega sodišča v Novem mestu so 3. septembra proslavili 29. obletnico sprejetja odloka o začasnem ureditvi narodnih sodišč in narodnih sodnikov. Odslej bodo 3. september počastili vsako leto. V letu 1974 bo osrednja slovenska proslava v Črnomlju, kjer je bil odlok sprejet.

naj bi kot naši voljeni predstavniki tam zastopali naše interese. Osnutka obeh ustav uvajata, še bolje, dajeta delovnim ljudem pravico voliti delegate in delegacije v vseh zadevah, ki se jih neposredno tičejo ali jih zanimajo. Delegate volijo delovni ljudje v TOZD, v KS in v samoupravnih interesnih skupnostih. Glas delovnih ljudi, njihova stališča, mišljenje in zahteve bo torej odsejal v organih, ki odločajo, čutiti in slišati veliko bolj kot do zdaj. To tudi zato, ker bo vsak predlog novega predpisa, vsaka količaka pomembnejša odločitev MORALA BITI OBVEZNO, preden bo o njej odločal pristojni organ, obravnavana v delegacijah temeljnih

samoupravnih skupnosti. Delegati teh delegacij bodo morali v teh razpravah najprej prisluhniti stališčem delovnih ljudi, nato ta stališča, ki jih bodo prinesli v delegacijo, v razpravah med delegacijami uskladiti in

TREBNJE: PETERICI OBČINSKE PLAKETE

Na sobotni slavnostni akademiji v Trebnjem je predsednica občinske konference Socialistične zveze Ivanka Pavlin podelila petim zaslužnim občanom plakete občine Trebnje za leto 1973. Prejeli so jih: Jože Novak, kmet z Gornjega Vrha, Jože Tomažič, družbeno-politični delavec z Mirne, Ivan Longar, sindikalni delavec iz Trebnjega, Vilko Videčnik, prosvetni delavec iz Mokronoga, in Ciril Pevec, predsednik občinske skupščine. Slavnosti, na kateri so sodelovali solisti na električni harmoniki Silvester Miheličič, pevski zbor iz Mokronoga ter Zvonka in Jože Falkner, se je udeležila tudi delegacija iz pobratene občine Obrenovac.

tako izoblikovana stališča posredovati pristojnemu organu.

Na videz zapleteni postopek bo tekel dokaj enostavno, n.p.: delegacije vseh TOZD bodo vsaka zase razpravljale o osnutku predpisa, stališča bodo nato uskladile na konferenci delegatov (te se bodo udeležili samo predstavniki posameznih delegacij), nato pa bodo tako usklajeno stališče posredovale pristojnemu organu po delegatih, ki bodo posebej izbrani za to, da to stališče posredujejo. Zelo pomembno je tudi, da bodo morali delegati svojim volivcem in samoupravnim organom, ki jih bodo delegirali (odposlali, izvolili), poročati o uspehu svojega dela v posamični zadevi. S tem bo zagotovljena prisotnost delovnih ljudi pri odločanju; delegati bodo upoštevali njihova stališča, ob koncu pa jim bodo obvezno poročali o uspehu.

M. J.

SREČANJE V NEDELJO

Deset do dvanajst ekip se bo 9. septembra udeležilo občinskega orientacijskega tekmovanja, ki ga prireja Združenje rezervnih vojaških starešin. Za zmagovalno ekipo uvajajo tokrat prvič tudi prehodni pokal. Najboljše ekipe bodo prejele pisemna priznanja, prvi trije posamezniki pa praktične nagrade. Udeleženci bodo pokazali znanje in streljanju, odgovarjali bodo na vprašanja iz vojaške teorije in reševali še taktične naloge.

PRAZNOVANJE BO V CERKLJAH

Pripravljali odbor za organizacijo prireditelj, s katerimi bodo letos počastili praznik občine Brežice, napoveduje tokrat praznovanje v Cerkljah. V tem kraju bodo za praznik slovesno odprli novi šolski trakt, poslovno-stanovanjsko zgradbo ter več asfaltiranih cestnih odsekov. Krajevna skupnost pa obljublja, da bo do takrat poskrbela za ureditev Cerkelj in okoliških vasi, kjer bodo slovesnosti.

Taka je bila Lahinja v Gradcu 28. avgusta dopoldne, tisto uro, ko je začela teči voda.

Lahko bi se zastupili

Ko je v torek, 28. avgusta dopoldne, v Gradcu po več kot deset dneh spet pritekla voda iz vodovodnih pip, so ljudje skoro vriskali od veselja. Ni pa si težko predstavljati jeze in kritik, ki so nad teden dni prej letele na odgovorne za gradski vodovod.

Kar je v vasi še ostalo vodnjakov, so večinoma suhi, zato so morali ljudje ali z avtom in vozom po vodo na Krupo ali pa jo na „glavci“ nositi iz Lahinje. Največ je bilo po hišah te vode. Kdor pa je pogledal v strugo, si je zatisnil nos in oči. Se živina je včasih odklanjala to vodo. Okrog gradu je bila ena sama preproga zelene in rjave umazanije. Voda je smrdela, da se je ljudem obračal žolodec, pa so je vendarle morali nositi za živino, za pranje in za kuho.

To, kar se je zgodilo konec avgusta letos, sploh ni izjemen primer. Gradac je lani po večletni gradnji dobil vodovod, za katerega so tudi ljudje plačevali samoprispevek. No, vodovod je bil odprt, veljal je tudi občino težke milijone, vendar se okvare vrstijo kar naprej.

Kaj res ni mogoče enkrat za vselej tega urediti? Če se okvara pripeti v petek, bi morali po zdravi pameti delavci v soboto popravljati, četudi je uradno prost dan. Menda je laže nekaj ljudi pripraviti k dežurstvu v primeru nujne, kot pa pustiti prebivalstvo, da pije tako umazano. In kdo bi bil kriv, če bi prišlo do okužbe? V Gradcu poznajo tifus še iz prejšnjih let.

R. BAČER

Domicil okrognemu odboru aktivistov

V Grčaricah pričakujejo na nedeljski proslavi mnogo obiskovalcev - 30 let bitke v Jelenovem žlebu in Grčaricah, 70 let gasilcev

Te dni teko v Grčaricah poslednje priprave na nedeljsko veliko proslavo treh obletnic: tridesetletnice borb v Jelenovem žlebu in v Grčaricah ter 70-letnice domačega gasilskega društva.

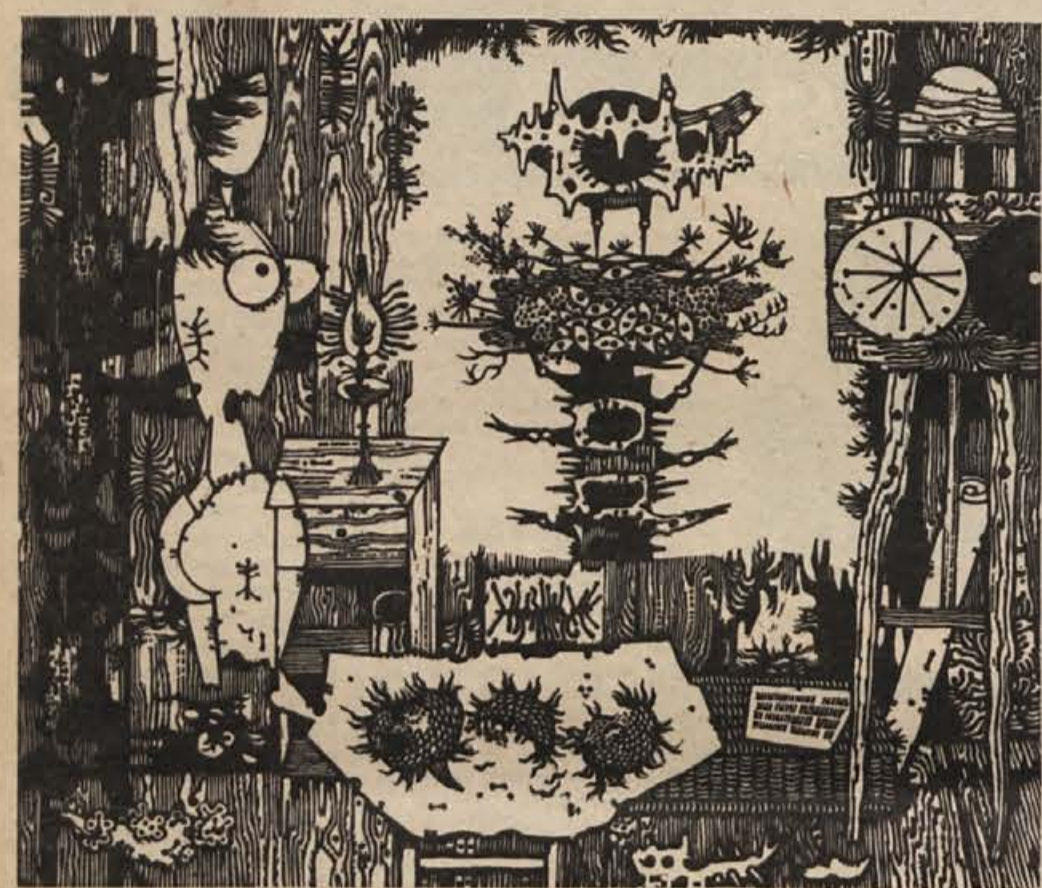
Praznovanje, ki pomeni letos v občini najpomembnejšo počastitev borbenih tradicij NOB, se bo pričelo že v soboto s slavnostno sejo družbeno-političnega zbora krajevnih skupnosti in s kulturnim programom. Po akademiji bo tovariški večer ob tabornem ognju. V nedeljo se bo proslava pričela z veliko paradno kateri bodo sodelovale gasilske enote, enote civilne zaščite in teritorialne enote, mladina, borbevske organizacije, lovci, predstavniki AMD in drugi.

Proslava bo poskušala kar najpopolneje združiti tako tradicije parti-

zanskih brigad, to je partizanske vojske, kakor tudi tradicije Osvobodilne fronte in porajanja, utrjevanja in rasti ljudske oblasti. Prav v Grčaricah, kraju, kjer so med vojno bili vsi prebivalci do poslednjega z dušo in srcem za osvobodilni boj, bo trideset let po dotlej najpomembnejših partizanskih zmagah v naših krajih ustanovljen okrogni odbor aktivistov OF nekdanjih okrožij od Barja do Kolpe, okrognemu odboru pa bodo občine Kočevje, Ribnica in Ljubljana-Vič-Rudnik podelile domičilne listine. Naloga novozvoljenega odbora okrožja - doslej deluje

le iniciativni odbor - bo predvsem v zbiranju zgodovinskega gradiva o razvoju ljudske oblasti in pisanje politične zgodovine tega območja v letih pred vojno in med vojno. In Grčarice s svojo bogato borbeno preteklostjo in s povojnim prispevkom vseh njenih prebivalcev razvoju naše družbe zaslužijo, da jim je bila poverjena organizacija in izvedba tako velike in pomembne prireditve.

Prireditelji upajo, da so bo udeležilo proslave veliko nekdanjih aktivistov OF, članov partizanskih brigad, ki so se borile tod, predstavniki krajevnih skupnosti in izvedba tako velike in pomembne prireditve. Prireditelji upajo, da so bo udeležilo proslave veliko nekdanjih aktivistov OF, članov partizanskih brigad, ki so se borile tod, predstavniki krajevnih skupnosti in izvedba tako velike in pomembne prireditve. Prireditelji upajo, da so bo udeležilo proslave veliko nekdanjih aktivistov OF, članov partizanskih brigad, ki so se borile tod, predstavniki krajevnih skupnosti in izvedba tako velike in pomembne prireditve.

„France Mihelič je tako s svojim izvirnim slikarskim slogom, bogatim in razvitim v malone vse upodabljajoče razsežnosti, in prav tako s svojim celotnim opusom, nenavadnim, osebnim enkratnim, združil čutno pogojeno filozofijo življenja - utemeljeno z zgodovinskim in mitičnim izročilom - z bogastvom oblik in barv in z neizmerno umetniško domišljijo, osupljivo dinamično urejajočo ta svet s svojimi lastnimi zakoni. Le poglobljen mislec in občutljiv umetnik velike izrazne moči si je lahko priboril in ohranil ustvarjalno svobodo,

ki je za avtentičnost umetnosti, kakršna je Miheličeva, predvsem potrebna.“

S temi sklepnimi besedami predstavlja umetnostni kritik Janez Mesesnel mojstra Franceta Miheliča v razstavnem katalogu ob umetnikovi retrospektivni razstavi, ki bo v Lamutovem salonu v Kostanjevici na Krki odprta še do 10. septembra. Obisk bogate razstave toplo priporočamo. - Zgoraj: FRANCE MIHELIČ - TOŽBA ZA POLETJE

Prof. Veljko Troha

Spet se začenja pouk

Ni pa pametno izpolnjevati želja, ko hoče otrok združevati „prijetno in koristno“ na tak način, da se hoče učiti na vrtu, na kavču ali postelji, ob poslušanju radia in drugem. Počutje ob takem „učanju“ je sicer res prijetno, ni pa učinkovito in tudi koristno ne. Zatorej se je potrebno pri resničnem učenju izogibati pretiranih telesnih udobnosti.

SPOSOBNOSTI IN UČNI USPEH

Skoraj samo po sebi se zdi razumljivo, da je sposoben učenec hkrati tudi zelo uspešen v šoli. Čeprav obstoji precejšnja verjetnost, da je to res, pa obstaja precej pomislekov, da bi to veljalo za vse sposobne otroke. Ko gre za odnose med šolo in domom, je pomembno, kako vrednotimo sposobnosti lastnih otrok. Ker jih imamo radi, se nam zelo pogosto zgodi, da pretiravamo v svojem presojanju otrokovih sposobnosti. To je seveda razumljivo, saj navadno tudi menimo, da se sposobnosti podedujejo, to pa hkrati pomeni, da starši pravzaprav ocenjujejo svoje sposobnosti. Med človeškimi lastnostmi pa je sposobnost tista, pri kateri smo najbolj občutljivi. Prav ta prizadelost je vzrok, da skušajo učitelji zelo previdno staršem razložiti, da njihov otrok snovi ne zmore in da zato ne more izdelati razreda. Starši lažje

prenejajo kritiko, ki se nanaša na otrokovo nagajivost, površnost, raztresenost in podobno, težko pa sprejmejo kritiko otrokovih sposobnosti. Prav gotovo je to lahko povod za ne dovolj iskreno sodelovanje med učitelji in starši. Če so namreč starši prepričani v sposobnosti svojega otroka, ki pa ne uspeva v šoli, potem so po zgornji logiki krivi otrokovega neuspeha edinole učitelji.

Pojavi takih nesporazumov so najčestši pri starših, ki tudi sicer menijo, da morajo njihovi otroci doseči najvišjo izobrazbo in si pozneje ustvariti ugleden družbeni položaj. Tu obstajata med starši dve skrajnosti. Najprej so taki, ki jim je bilo onemogočeno šolanje, čeprav bi bili sposobni zanj, pa želijo, da bi njihovi otroci postali tisto, kar sami niso mogli. Drugič pa so tu starši, ki so dosegli visoko izobrazbo in družben ugled, pa želijo, da njihovi otroci dosežejo najmanj tako stopnjo, kakor so jo sami. Ti si ne morejo zamisliti dejstva, da bi bil njihov otrok manj sposoben kot drugi. Od tod pa prihajajo nekatere hujše težave, ki včasih povsem podrejo tako potrebno sožitje med starši in otroki. V obeh primerih gre seveda za skrajnosti, ki nam med drugim razodevajo tudi vzdušje, v katerem morajo živeti nekateri otroci, ki niso umsko tako razviti, da bi zadovoljevali težnjam svojih staršev.

Sposobnosti staršev in njihovih otrok niso vedno enake. Tudi ni naj-

no, da imajo zelo sposobni starši sposobne otroke. Sama sposobnost ali nadarjenost se ne podeduje v takem smislu, kot včasih mislimo. Ali se bo sposobnim staršem razvil tudi sposoben otrok, je odvisno še od tega, koliko se bodo starši z otrokom ukvarjali in koliko bo sam otrok prizadeven. Danes strokovnjaki zelo resno opozarjajo, da je družbeno koristen predvsem človek, ki je delaven, ki ima razvite delovne navade. Sama nadarjenost še ne pomeni uspeha, je pa seveda pogoj za uspeh. Kadar ocenjujemo sposobnost ljudi laično, se navadno radi motimo. Tudi učitelj ne bi smel prehitro dajati izjav o otrokovi nadarjenosti, ker jo zelo težko spozna.

Kako je učni uspeh odvisen od sposobnosti? V glavnem lahko rečemo, da imajo bistri učenci več možnosti, da v šoli zelo dobro uspevajo. Taki učenci zelo hitro dojemajo, primerno hitro znajo tisto, kar so se naučili, tudi uporabiti. Tak otrok zaupa vase in ne računa na pomoč drugih. Ob tem pa nastajajo tudi težave. Ker se ti otroci hitro nauče, jim postaja v šoli dolgčas, ki ga poskušajo odpraviti z nekaterimi dejavnostmi, ki niso v skladu s šolskim programom. To sili šole, da organizirajo za take otroke dodatni pouk, da bi ustregle njihovim vednoželjnosti. Če takih otrok ne obremenimo dovolj, je nevarnost, da postanejo leni, nedelavni. In kadar prevladuje lenoba nad nadarjenostjo, tak

učenec ne more z uspehom končati šole.

Ker je poznavanje sposobnosti otrok zelo pomembno, je prav, da se obrnejo starši po strokovno mnenje o sposobnostih svojih otrok, ki jim ga bo dal psiholog na osnovi opravljene preizkušnje. To je potrebno tudi zato, da od naših otrok več ne pričakujemo, kot so zmogni, pa tudi zato, da od njih več zahtevamo, kot sedaj kažejo.

OPRAVIČEVANJE OTROKOVE ODSOTNOSTI OD POUKA

Za uspešno delo v šoli je nedvomno pomembno tudi redno obiskovanje pouka. V šoli obravnavajo snov vedno po nekem zaporedju, ki je takšno, da nova učna snov vedno predpostavlja prejšnjo. Zaradi otrokove odsotnosti od pouka nastanejo vrzeli v razumevanju nove snovi. Otroci, ki manjkajo v šoli zaradi opravičljivih razlogov, navadno hitro nadomestijo zamujeno. Težje pa je s tistimi otroki, ki manjkajo pri pouku zaradi vzrokov, ki niso znani niti staršem niti učiteljem. Za tako odsotnostjo se navadno skriva globlji vzrok. Kadar otrok šole „sprica“, kadar nam daje za svojo odsotnost neustrezna pojasnila, smo se dolžni bolj pozanimati za dejanske vzroke njegove odsotnosti. Sama kazen, ki jo je otrok deležen zaradi manjkanja v šoli, ne da bi vedel za dejanski vzrok, ni vzgojno posrečena. Med temi skritimi vzroki najdemo tudi naslednje: otrok se ni prilagodil življenju v razredu, neuspeh pri več predmetih, čustvo manjvrednosti, neprijetna doživetja doma in v zvest, da bodo sošolci o tem govorili, ali neprijetna beseda učitelja, ki je otroka ranil itd. Vsako nepojasnjeno odsotnost otroka od pouka je torej

potrebno ugotoviti in temu primerno ukrepati. Če dejanskega vzroka ne odkrijemo, se bo prejšnjemu vzroku za odpor do šole pridružil občutek, da otrok ne more nadomestiti zamujenega in odpor bo še večji.

Včasih ravnajo starši drugače; bodisi zato, ker so otroka potrebovali doma, bodisi zaradi tega, da bi ustregli otroku, opravičijo izostanek z lažnimi razlogi (da je bil otrok bolan, da je obiskal bolno mamo in podobno). S takimi opravičili, ki naj učitelja prepričajo, da je bil otrok upravičeno odsoten, seveda starši otrokovemu uspehu ne delajo usluge. Nasprotno: vplivajo negativno na več načinov:

1. otrok razume tako opravičevanje kot možnost, ki bi se dala še kdaj izkoristiti;
2. otroka navajajo na misel, da se da z lažjo na lahek način prebroditi težave, na katere naleti;
3. ugled staršev, ki hočejo biti zgled svojim otrokom, hitro plahni.

SODELOVANJE PRI VREDNOTENJU OTROKOVEGA OBNAŠANJA

Prav gotovo so predvsem starši in učitelji odgovorni za otrokovo obnašanje. Če bi bil odločilen za otro-

kovo obnašanje samo čas, ki ga otrok preživi v šoli in doma, bi bila odgovornost staršev celo večja. Resnica je, da se otroci ne obnašajo enako doma in v šoli. Razlogi so različni. Eden med njimi je ta, da se otroci zaradi „strogega režima“ doma lahko sprostijo samo v šoli. Če je tak otrok pretirano utesjen doma, bo njegova sprostitve v šoli pretirana, nenormalna. In obratno. Včasih se odrasli ne obnašajo najbolje, kolonemo, uporabljamo splošne izraze, opravljamo. Otrok to sliši in se s tem postavlja pred svojimi sošolci. Razlogov je torej mnogo. Vendar gre za to, kaj storiti, da bi bilo otrokovo obnašanje čim boljše. Namesto da se takoj odločimo, kako bomo otroka kaznovali, se je potrebno zateči k drugačni rešitvi. Ena teh rešitev je, da pridemo v šolo in se pomenimo z učiteljem.

Danes poznamo uradno dve obliki sodelovanja šole s starši, nista pa edini. Ena od teh so roditeljski sestanki. Zal imajo nekateri starši slabe izkušnje z roditeljskimi sestanki, ker so morali v pričo drugih staršev poslušati vse slabo in nič dobrega o svojem otroku. Tako obravnavanje otrokovega uspeha in obnašanja je seveda neprimerno in celo žaljivo. Tako poleg otroka dobijo odpor do šole še starši. Pot za resnično izboljšanje otrokovega obnašanja je tako onemogočena. No, razveseljivo je, da je sestankov s takim obravnavanjem otrokovega obnašanja čedalje manj. Ustreznejša oblika za iskanje rešitev glede otrokovega obnašanja so govorilne ure, ki omogočajo razgovor na štiri oči.

(nadaljevanje prihodnjic)

Še enkrat: dejstva govore

Franc Šegedin odgovarja Jožetu Simčiču: »1452 filmov na razpolago«

Dejstva govore, da je tov. Jože Simčič načel svoj lastni problem. Ker poznam njegovo zanimanje za film in ker je bil tudi na seminarju za filmsko vzgojo v Kopru, bi želel zastaviti tole vprašanje:

Zakaj Jože Simčič kot poznavalec filma raje ne sproži vprašanja o ustanovitvi kluba ljubiteljev filma, v katerem bi vsa njegova gledanja in težnje prišle do izraza, ali pa kot mladinec pomaga v Mladinskem klubu pri formiranju filmske sekcije? Zakaj ne? Zato, ker je laže kritizirati kot delati.

Ne želim osebnih obračunov v Dolenjskem listu, ovreči pa moram nekaj netočnih podatkov, ki so bili navedeni v Simčičevem sestavku.

Lahko trdim, da kinematografi nimajo nobenega vpliva na uvozni izbor filmov niti na domačo proizvodnjo. Filmov se uvozi toliko, kolikor je razpoložljivih deviz, teh pa je po devalvaciji dinarja in stabilizacijskih ukrepih mnogo manj. Iz zanesljivih virov vem, da je bilo v letu 1972 uvoženih okoli 250 filmov. Od kod Simčiču podatek za 5000 filmov, mi ni jasno. Tudi če bi licenca trajala 5 let (traja 3 - 5 let), jih ne bi bilo toliko, ker v zbir ne moremo šteti filmov, ki jih poseduje Jugoslovanska kinoteka in ki jih posreduje pod posebnimi pogoji. Iz katalogov vseh distribucij v Jugoslaviji za leto 1973/74 sem naštel komaj 1452 tujih in domačih filmov. Če so kje skrite rezerve, potem morem izreči samo pohvalo distribucijam, saj čisto traja več let, da dobimo že uvožen film na program.

Nihče ne more prepričati, da mora kinematograf delati v svojo

izgubo, pa tudi ne, kateri filmi so bolj donosni in kateri manj. Kot sem že omenil, sta v Novem mestu dva enakopravna kinematografa, ki tedensko odvrta 4 do 6 filmov iz omenjenega fonda. Res pa je, da imamo na sporedu zelo malo filmov iz vzhodnih držav. Zakaj je tako, je stvar gledalcev, saj jih le-ti dobesedno bojkotirajo, če so na programu. Ugotovili smo, da je vsak teden v mestu na sporedu več filmov, tako da se za vsak okus najde nekaj. Če gledalec ni zadovoljen s filmom v kinu „Krka“, gre lahko v kino Dom JLA.

Res smo v poletnih mesecih imeli na programu filme lažjega žanra za okus tistih gledalcev, ki imajo take filme radi, res pa je tudi, da smo že

v začetku leta imeli na sporedu dokaj kvalitetnih filmov, še več pa jih bo jeseni. Naj naštejemo nekaj nagrajenih filmov: Zima leva, Boter, Dama s kamelijami, Priznanje političnega komisarja, Živeti od ljubezni, Cvetje v jeseni, V vrtincu, Andrej Rubljov. To je le bežen pogled na program kina Krke.

Poseben odgovor in razpravo bi zahtevala ljubezen do mladine in subvencije. Da ne bom predolg, bom končal s pripombo o ljubezni gledalcev do imovine. Zeleni bi predvsem, da bi bilo v naši dvorani več reda, manj nepotrebnih pripomb in delanja škoda. Tudi red bo pripomogel k uvajanju filmskega gledališča in boljše mu odnosu do filma.

FRANC ŠEGEDIN

Kvalitetno sadje prašičem

V sadovnjaku, ki sem ga kupil od kmetijske zadruge na licitaciji, sem letos pridelal 200 kg namiznih hrušk vlijamovk in 1000 kg hrušk pastork. Letina je bila dobra, toda moje veselje se tu konča, saj namreč ne morem prodati. Prejšnja leta je moj pridelek odkupila JLA, letos pa sem šel po več delovnih kolektivih, kjer bi lahko hruške odkupili po polovični ceni od tiste, ki velja na trgu, da bi delavci lahko za malico dobili tudi nekaj sadja, a nisem našel na razumevanje. Enako se je godilo tudi na šolah, v restavracijah in drugih gostinskih obratih. Ne morem razumeti, da

nočejo kupiti polovico cenejših hrušk. Mar raje kupujejo dražje?

Mislil, da je odkup kmetijskih pridelkov na našem območju izredno slabo organiziran. Vse to pa ne more biti spodbuda za večanje pridelka. Kmet se nujno čuti ogroženega. Smo res prišli tako daleč, da bom moral kvalitetno sadje vreči prašičem ali pustiti, da zgine? V istem času pa prekupčevalci pobirajo mastne denarce za iste pridelke.

Moj primer gotovo ni edini zato je prav, da javnost zve, kakšen je položaj.

FRANC POVŠE
Uršna sela

Profesor Herman Kotar odhaja

Dolgoletni direktor kočevske gimnazije prof. Herman Kotar odhaja v zaslužni pokoj. 24 let jo je vodil in se boril zanjo, saj ni bila samo enkrat v nevarnosti, da jo ukinejo.

Ko je junija 1945 prevzel mesto delegata gimnazije, je bila stavba delno porušena in do kraja opustošena. Kočevje je bilo takrat kup razvalin. Po nasvetu prosvetnih oblasti v Ljubljani je zavaroval arhiv in inventar, kako bo z gimnazijo, ni bilo jasno. Z mladostnim ognjem in neomahljivo vztrajnostjo se je prof. Kotar vrgel na delo in zmagal. Ne le da je gimnazija ostala, priznan ji je bil celo status višje, to je popolne gimnazije, čeprav ni imela VII. in VIII. razreda in je bilo v V. in VI. razredu manj kot po 20 učencev. Kaj se pravi obnoviti in skoraj iz nič ustvariti popoln srednješolski zavod v povojnih letih ve samo tisti, ki se je kdaj lotil takega dela. Tovarišu

Kotarju in vsem, ki so z njim sodelovali, je to uspelo.

Druga kriza je nastopila, ko je zaradi spremenjenih razmer začelo število dijakov hitro upadati in v šolskem letu 1947/48 ni bilo mogoče odpreti niti V. razreda. Vendar je le uspelo obdržati naziv višje gimnazije in doseči pri prosvetnih oblasteh obljubo, da bo gimnazija spet dobila višje razrede, čim bo dovolj dijakov. To se je po treh letih tudi zgodilo. Danes ima gimnazija 10 oddelkov s 300 učenci. Na prenekatere vrata je bilo treba potrkati, preden je tovariš direktor dobil potrebne učne moči in denar za obnavljanje zastarele in dotrajane stavbe. Treba je bilo veri-

ficirati gimnazijo, uvesti kabinetni pouk, reševati vedno nove naloge. Nič ni moglo zadržati tov. Kotarja, da bi ne dosegel tistega, kar je bilo za gimnazijo dobro in potrebno. Danes lahko s ponosom pokaže gimnazijske razrede in kabinete gostom od kjerkoli. Vsi prostori so sodobno opremljeni in kočevska mladina se s pomočjo modernih učil uspešno izobražuje. Samo en prostor je na šoli, ki ga še ni utegnili modernizirati, to je njegova pisarna, v kateri je še marsikaj kos pohištva iz časov Franca Jožefa. In vedno je bilo tako: za vse je skrbel, nase je pozabljaj. Ko so si ob 50-letnici slovenske gimnazije v Kočevju stavbo ogledovali nekdanji profesorji in dijaki, niso mogli verjeti, da je takšna sprememba sploh možna.

Direktor Kotar ni bil samo vzoren delavec, bil je tudi človek v najboljšem pomenu besede. Včasih je bil njegov nastop trd, a vedno je mislil le na dijakovo dobro. Koliko anekdot bi vedeli povedati bivši dijaki o svojem dobrem ravnatelju, pred katerim so se sicer včasih tresli, a so obenem vedeli, da se bo vse dobro končalo. Ostal jim je v najlepšem spominu. Prav tako ga ne bodo pozabili njegovi sodelavci in vsi, ki so ga poznali. Še bi lahko delal, a dovolj je bilo truda in skrbi. Tudi najboljši delavec zasluži počitek - tak še prav posebno.

Tovariš direktor Kotar! Hvala za tvoj trud in neutrudljivo prizadevanje za dvig in utrditve kočevske gimnazije! Več kot 700 dosedanjih maturantov pozna tvoje delo in ga ceni. Ko boš v zaslužnem pokoju stopal mimo gimnazije, ki si jo toliko let uspešno vodil, boš lahko upravičeno ponosen na svoje delo. Spremlja naj te zavest, da se nisi zaman trudil. Nam, ki ostajamo, pa bo tvoj zgled vodilo za naprej.

M. H.

V vašem časopisu z dne 23. 8. 1973 sta bila natisnjena dva kratka prispevka, ki se nanašata na problem alkoholizma:

V prvem prispevku je pod naslovom „Jutranji kozarec“ zabeleženo nekaj zelo zanimivih izjav, katerih smisel je predvsem v tem, da prepoved točenja alkoholnih pijač v jutranjih urah ne bo rešila problemov alkoholizma, kajti tisti, ki brez alkohola ne morejo biti, si ga bodo že kako nabavili. Sporna pa je naslednja izjava: „Kdor potrebuje svojo mero pijače zjutraj, si jo bo že priskrbel. Res je, da je ta navada precej razširjena, a to še ni alkoholizem.“

Tovarišica Dragica Lužar je z navedenim delom svoje izjave natančno označila poglavito lastnost alkoholizma - odvisnost, pa vendar trdi, da to ni alkoholizem. Prav je, da se pričeljo različna stališča, ki jih imajo naši ljudje o alkoholu in alkoholizmu, vendar je treba

Dvakrat alkohol

skrbeti, da napačna stališča ne ostanejo brez komentarja in razlage. Namreč: če navedene izjave tov. Dragice Lužar ne komentiramo, potem bi bralci Dolenjskega lista utegnili misliti, da trajno jutranje uživanje alkohola res ni nič drugega kot „navada“. Znano pa je, da je tisti, ki „potrebuje svojo mero pijače zjutraj“, zagotovo že odvisen od alkohola, se pravi, da je alkoholik.

V drugem prispevku je pod naslovom „Tašči grozil z nožem“ opisano surovo ravnanje alkoholika Alojza Potočarja iz Laz. Zaradi ogrožanja več oseb so ga priprili. Prispevek je sklenjen z ugotovitvijo, da za taka kazniva dejanja obtoženec lahko pričakuje zapor od 3 mesecev do petih let.

Pri tej ugotovitvi pa bi se kazalo malo ustaviti. Alkoholizem je namreč svojevrstna bolezen, ki jo označuje tudi socialni in moralni propad. Z zaporno kaznijo in prisilno abstinenco ne napravimo nič drugega, kot da zadostimo našim agresivnim impulzom do asocialnega alkoholika, čeprav je ob strpnosti celotne družbe drsel v alkoholizem. Znano je, da gre alkoholik po prestani zaporni kazni - naravnost v gostilno! Neredko imajo že isti večer z njim spet opraviti miličniki, ker se v pijanem stanju spet asocialno obnaša. Do tega prihaja zato, ker alkoholike zaradi kaznivih dejanj samo zapiramo, namesto da bi jih tudi zdravili. V takšnih primerih bi sodišča bila dolžna (če naj ne zadoščajo samo našim agresivnim impulzom do alkoholikov), da izrečejo poleg zaporne kazni tudi varnostni ukrep obveznega zdravljenja alkoholikov. Pa ne samo to, sodišča s pravosodjem in drugimi organi bi se morala pobrigati, da bi se varnostni ukrep obveznega zdravljenja res izvajal v skladu s sodobnim konceptom vsestranskega zdravljenja in prevzgoje alkoholika in njegove družine.

Sedaj se pri nas v zaporih za alkoholike dejansko nič učinkovitega ne napravi glede njihovega alkoholizma. V navedenem prispevku se torej govori samo o možnosti zaporne kazni, nič pa ni govora o zdravljenju - kar, seveda, kot smo videli, ni prav.

Dr. JANEZ RUGELJ
Rozmanova 2
LJUBLJANA

Francoski vojak - panj za čebele iz Gornjih Sušic pri Dolenjskih Toplicah. Hrani ga etnološki oddelek Dolenjskega muzeja.

Spominu magistre Marte Slaparjeve

Črna zastava na poslopih KRKE, tovarne farmacevtskih in kemičnih izdelkov v Novem mestu, je v nedeljo pretresla delavke in delavce enega naših največjih podjetij in ovila v žalost tudi številne Novomeščane: od nas se je za vedno poslovila magistra Marta Slapar, pomočnica generalnega direktorja KRKE v pokoju. Kolektiv KRKE in vsa slovenska farmacevtska industrija sta s pokojnico izgubila eno izmed pobudnic, da sta Dolenjska in Slovenija dobili 1954 svojo farmacevtsko tovarno.

Življenjska pot mr. Slaparjeve se je začela 19. marca 1907 v Novem mestu, kjer se je rodila v znani družini naprednih intelektualcev Mušičevih kot najmlajši, peti otrok. Bila je posebno nadarjena za prirodoslovne vede in tuje jezike; z odliko je končala v domačem mestu osnovno solo in gimnazijo, študij farmacije pa v Zagrebu. Poklicno delo jo je nato vodilo iz Dolenjske na Koroško, kamor je sedela soprogu dr. Jožetu Slaparju v Slovenj Gradec, tik pred drugo svetovno vojno pa se je z družinico spet vrnila v Novo mesto. Kot napredna slovenska izobraženka je skupaj z možem pomagala borcev NOB reševati njihova življenja.

Takoj po 1945 se je vključila v obnovo domovine in opravljala najprej delo apotekarskega referenta za takratno novomeško okrožje, 1947 pa je prevzela lekarno novomeške bolnice in jo vodila vse do 1954. Iz kroga družinske sreče ji je prežgodnja smrt iztrgala ljubečega soproga že v prvih povojnih letih, kljub težkim udarcem usode pa je magistra Slaparjeva vztrajala v življenjskem boju. Svoje bogato strokovno znanje in neutrudno delo je docela posvetila farmaciji, zlasti poletu 1954. Njen kolektiv se je zaradi tega v terek popoldne na ljubljanskem pokopališču poslovil od nje z naslednjimi pretresljivimi besedami:

„Tako te je pot tistega poletnega dne leta 1954 pripeljala v dežurno sobo novomeške lekarnice, kjer si skupaj s sodelavci posejala seme slovenske farmacevtske industrije. Sama si prevzela njen strokovni del in skupaj

z maloštevilnimi sodelavci začela delati na industrijski tehnologiji za izdelavo zdravil. Nihče izmed nas še ni imel praktičnega znanja o tem, a ti si s svojo vztrajnostjo, prodornostjo in z bogatimi teoretičnim znanjem prebrodila tudi to. Začeli smo! Na eni tabletirki, v lekarniški kleti, z vsega šestimi ljudmi. Takrat je vzklikla KRKA, kjer je od njenih starih črk več kot ena tvoja. Tvoja življenjska izkušnost, vztrajnost in znanje so pomagali, da smo rasli in zrasli v podjetje in v skoraj dvatisočglavi kolektiv, ki danes, ta tremutek, nem stoji in ne more verjeti, da te ni več.“

Poznala si vsako poro svoje tovarne in njenih ljudi, vzgajala mlade v proizvodnji, pri raziskavah in razvoju in v sodelovanju z domačimi ter s tujimi znanstvenimi in poslovnimi ljudmi in ustanovami. Bila si prvi neposredni in strokovni vodja proizvodnje, prvi vodja znanstvenih raziskav v inštitutu, ki je nastal pod tvojim vodstvom, in bila si tista, ki si z znanjem tujih jezikov, z osebnim šarmom in zate značilno resnostjo pri delu uspešno vodila prve razgovore s tujimi institucijami in tovarnami ter tako resnično odprla KRKI po v svet.

Vzgojila si generacijo mladih ljudi, svojih poklicnih kolegov in drugih, ter jim vlila predvsem vero v lastno delo...“

Za jesen svojega življenja si je tovarišica Slaparjeva izbrala Ljubljano, še vedno pa je gojila prisrčne vezi z rodnim Novim mestom. Ob prežgodnjem slovesu se je njen kolektiv poslovil od nje v terek popoldne s preprostimi, a iskrenimi besedami: hvala ti za vse! To pa ji izreka tudi rodno mesto in vsi, ki so jo poznali in jo imeli radi.

J. BOGATAJ

Novomeški Francoz v Radovljici

V počastitev 200-letnice smrti Antona Janše razstava v Radovljici

V letošnjem letu praznuje slovenski čebelarji pomemben jubilej. Pred dvesto leti se je izteklo življenje velikega slovenskega čebelarkega strokovnjaka Antona Janše.

V počastitev tega jubilejnega „Janševga leta“ se je zvrstilo že več proslav doma in v tujini. V prenovljeni radovljiški graščini, kjer ima svoje prostore Slovenski čebelarski muzej, so avgusta odprli na novo urejeno in dopolnjeno zbirko slovenskega čebelarstva. Razstava kaže,

da je slovensko čebelarstvo v resnici originalno in da ima že nekaj stoletij pomembno mesto tudi v evropskem merilu, saj je bil ravno Janša eden najuglednejših čebelarskih učiteljev na Dunaju.

Razstavi je prispeval svoj delež tudi etnološki oddelek Dolenjskega muzeja. Ze pred leti je Dolenjski muzej odkupil v Gornjih Sušicah pri Dolenjskih Toplicah zanimiv lesen panj - francoskega vojaka, visokega skoraj dva metra. Ta antropomorfn panj zastopa dolenjsko čebelarstvo na radovljiški razstavi.

Razen panja je Dolenjski muzej posodil v Radovljico tudi nekaj modelov iz lesa za odtiskovanje piškotov iz medenega testa, ki so jih izdelovali v Murnovi medicarski in svečarski delavnici v Novem mestu.

Na Dolenjskem je opazno opuščanje čebelnjakov, zato je prav, da se ob tej pomembni obletnici dolenjski

čebelarji zamislijo nad stanjem čebelarstva pri nas. Med našimi ljudmi je še tudi dosti starih panjev, diplom, čebelarskega orodja in panjskih končnic. Ti predmeti sodijo v Dolenjski muzej, kjer bi bili primerno shranjeni poznejšim rodovom v dokaz zanimivih in pomembne dejavnosti dolenjskega kmeta.

J. BOGATAJ

POKLJUKA: TEKMOVANJE HARMONIKARJEV

Kot vsako leto, bo tudi letos v nedeljo, 16. septembra, tekmovanje starih harmonikarjev. Preizkus znanja bo v gostišču „Ob tabornem ognju“. Pokrovitelja bosta odbor Prešernove brigade iz Kranja in Vinator, TOZD Bled. Prijave sprejemajo do 10. septembra na naslov: „Tekmovanje harmonikarjev“, 64247 Zg. Gorje pri Bledu.

Sestanek družine nevrščenih

Od 5. do 8. septembra bo v Alžiru četrta konferenca šefov držav in vlad nevrščenih držav. Konferenca je času, ki ga živi svet danes, nadvse pomemben politični dogodek. Gibanje nevrščenih je v zadnjem času dobilo močno mednarodno afirmacijo, zlasti v okviru Organizacije združenih narodov. V nevrščenih državah živi približno trideset odstotkov vsega prebivalstva na svetu, ki si prizadeva, da bi prav tako kot večina ostalega sveta odločalo in soodločalo o ključnih problemih sedanjosti. Nevrščenost je postala široka mednarodna akcija, neločljiv del občejevega boja za napredno spreminjanje sveta, v katerem se načela aktivnega miroljubnega sožitja skušajo uveljaviti kot osnovna norma in občepravilo ravnanja v odnosih med državami.

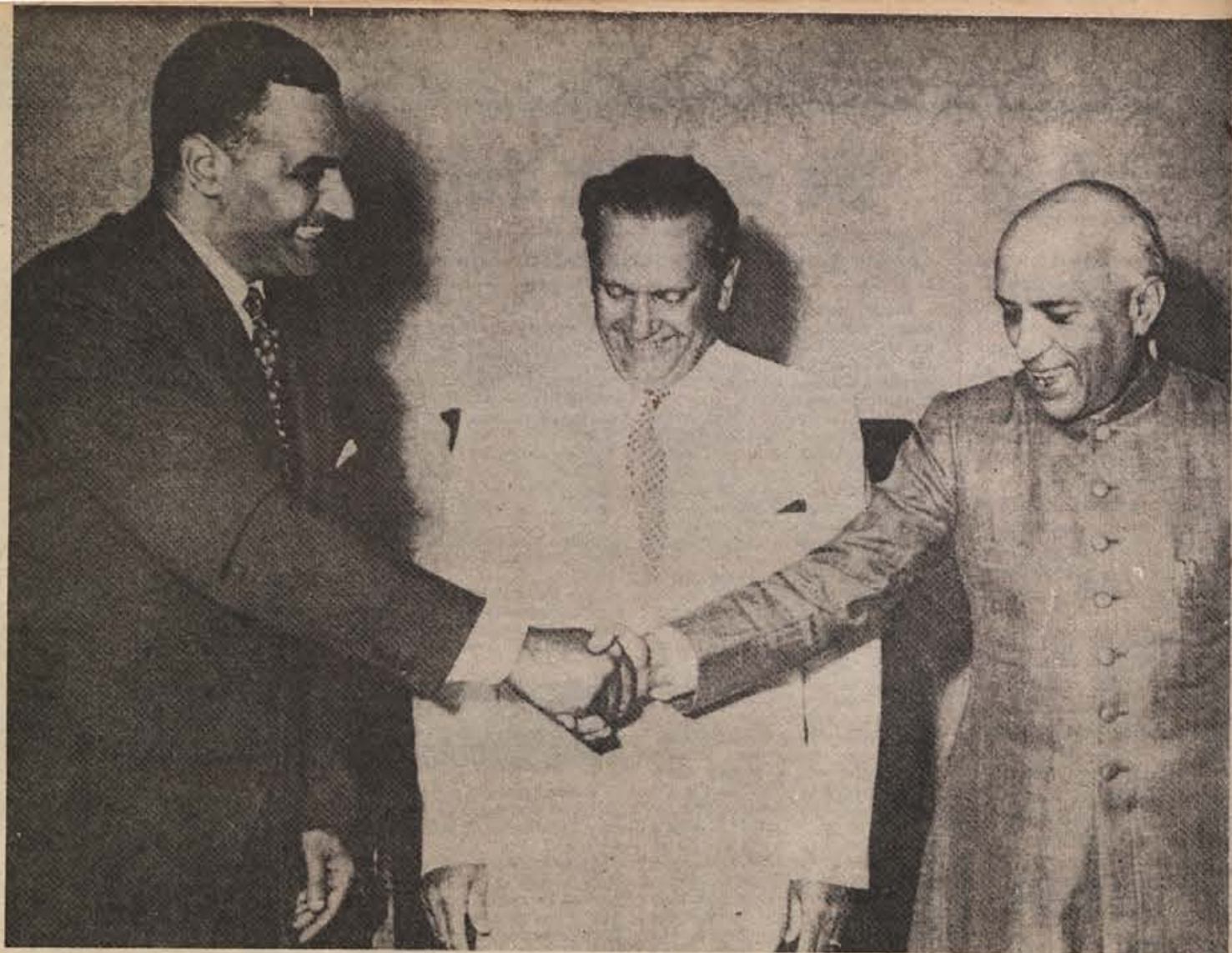
SVET NEVRŠČENIH NARAŠČA

Predsednik Tito, ki bo vodil jugoslovansko delegacijo na konferenci nevrščenih v Alžiru, je v intervjuju z novinarjem norveške televizije na vprašanje, kako gleda na idejo nevrščenosti v primerjavi s stanjem pred desetimi ali petnajstimi leti, ter o tem, ali imajo nevrščene države danes boljše možnosti, da sooblikujejo politiko v svetu, dejal: „Politika nevrščenih sil je prav gotovo veliko pripomogla k pomiritvi v svetu in k uveljavljanju možnosti za boljše in pravilnejše stike med narodi. Spomnimo se, kako je bilo med prvo konferenco šefov držav in vlad nevrščenih držav v Beogradu. To je bilo obdobje hladne vojne, ko je grozila nevarnost, da bo zdaj zdaj izbruhnila svetovna katastrofa. Vi veste, o čem smo govorili takrat v Beogradu in kaj so nevrščeni zahtevali. Svoje zastopnike so celo

poslali v Moskvo, Washington in New York ter zahtevali, naj se veliki vsaj začnejo sestajati in pogovarjati, da bi postopoma odpravili psihozo hladne vojne. Načela, ki so bila sprejeta na beograjski konferenci in pozneje na konferencah nevrščenih v Kairu in Lusaki, so sprejeli po vsem svetu, ne samo med nevrščenimi. Tudi v državah, ki pripadajo blokom, je veliko takih, ki sodijo, da so ta načela edini mogoči izhod iz položaja, v katerem smo danes. V zadnjem času so nekateri začeli govoriti, zlasti pa je takšno mnenje čutili v delu tiska, da je nevrščenost tako rekoč stvar preteklosti, ker so se veliki — ZDA, SZ in drugi — začeli pogajati, ter da bo mogoče vsa ta vprašanja rešiti s pogajanjem med njimi. To ni res. Danes je bolj kot kdaj potrebno, da se nevrščene države čimbolj politično organizirajo, da preprečijo poskuse tistih, ki so hoteli v teg mednarodnih pogajanjih rešiti zadeve na račun srednjih in majhnih držav. To se pravi, da pomen nevrščenosti ne upada, temveč stalno narašča; svet se vse bolj zanima zanjo.“

OD BEOGRADA DO ALŽIRA

Ideja nevrščenosti ima svoj začetek v petdesetih letih. Prvo formalno zborovanje nevrščenih držav je bilo v prvi polovici junija 1961 v Kairu. Beograjska konferenca in hkrati prva konferenca nevrščenih držav „na vrhu“ je bila od 1. do 6. septembra 1961. Kot polnopravni člani so se je udeležili voditelji 25 držav, kot opazovalci pa predstavniki treh držav. Leta 1964 je bil v Colombu pripravljani sestanek, od 5. do 10. oktobra 1964 pa je bila v Kairu druga konferenca voditeljev nevrščenih držav in vlad. Kot polnopravni člani ali kot opazovalci so se je udeležili predstavniki 57 držav. Leta 1969 je bil v

Naser, Tito in Nehru so bili poborniki miru v svetu, graditelji politike nevrščanja. Od trojice živi le še naš predsednik

New Yorku prvi formalni sestanek zunanjih ministrov nevrščenih držav. Pripravljani sestanek na konferenco nevrščenih v Lusaki je bil leta 1970 v Dar Es Salamu in isto leto je bila tudi konferenca, na kateri je bilo navzočih 63 delegatov. Kasneje so bili v New Yorku še trije sestanki ministrov ali posebnih vladnih odposlancev nevrščenih držav. Lani je bil v Georgetownu prvi sestanek pripravljane odbora za konferenco na vrhu v Alžiru in letos še sestanek v Kabulu, na katerem so odposlanci šestnajstih nevrščenih držav razpravljali o bližajoči se konferenci v Alžiru in pripravili izhodišča zanjo. V skupnem sporočilu, ki so ga objavili po končanem sestanku, je bilo rečeno, da so bili udeleženci zasedanja mnenja, da bodo na srečanju v Alžiru podrobno razpravljali o sedanji smeri mednarodnih odnosov in še zlasti o vlogi nevrščenih. Na sestanku so z zadovoljstvom ugotovili, da je med državami po vsem svetu, zlasti v Latinski Ameriki, vse večje zanimanje za nevrščeno, in izrazili podporo boju latinskoameriških narodov, da bi dosegli popolno politično in gospodarsko suverenost. V sporočilu so tudi opozorili na vso podporo narodom, ki se bojuje-

jo proti kolonializmu, rasizmu ali kakršnim koli drugim oblikam tuje nadvlade, ter obsodili kolonializem in nezakonito vladavino v Rodeziji in vojno, ki jo je Portugalska sprožila proti narodom Angole, Mozambika in Gvineje-Bisao. Na zasedanju odbora so pozvali narode po svetu, naj na vse možne načine pomagajo pri osvobajanju zatiranih ljudstev v južni Afriki. Udeleženci sestanka so med drugim izrazili prepričanje, da bi popoln umik tujih čet iz Indokine odprl pot do trajnega miru na tem področju. V zvezi s čedalje slabšim gospodarskim položajem dežel v razvoju so udeleženci zasedanja menili, da so nujno potrebne odločne akcije za ureditev poglavitnih problemov razvoja in za popolno uresničitev mednarodne strategije razvoja v okviru drugega desetletja razvoja OZN. Odbor je tudi menil, da imajo dežele v razvoju pravico, da enakopravno in aktivno sodelujejo na vseh pogajanjih o mednarodnem monetarnem sistemu in trgovini, prav tako pa se je zavzel za uresničitev akcijskega programa gospodarskega sodelovanja nevrščenih držav in posebej opozoril na potrebo, da se opro na lastne sile.

Zgodovinsko gledano, so nastanek in razvoj politike nevrščenosti povzročili mnogi objektivni činitelji, ki so pretresali svet po drugi svetovni vojni. To so: spopadi med velikimi silami, ki so pripeljali do hladne vojne in ustvarjanja vojaških blokov (ti so težili k temu, da bi svet delili ter mu vsiljevali svoje politično gledanje), dalje široke in močan proces dekolonizacije v Aziji in Afriki. Blokovska nasprotja niso nudila nikakršnega jamstva novoosvojenim malim in srednje velikim državam, da bi ohranila težko priborjeno neodvisnost. Nevrščeno se je rodila prav kot odpor proti takim težnjam in nevarnostim. Sestanek Tita, Nehruja in Naserja na Brionih leta 1956 je bil prvi korak k združevanju in razpravljanju med nevrščenimi na najvišjem nivoju. Štiri leta kasneje so se državnik Tito, Nehru, Naser, Nkrumah in Sukarno srečali na zasedanju generalne skupščine ter pripravili pot, ki je kasneje vodila k beograjski konferenci. Pred konferenco je šel predsednik Tito v Afriko in se v dveh mesecih sestal z državniki osmih držav, med katerimi so si nekatere komajda izbojevale neodvisnost. Ko je bila turneja končana, je bilo v Kairu objavljeno sporočilo, v katerem je bila izražena potreba po sestanku šefov neblokovskih držav, in v soglasju z Nehrujem in Sukarnom so bila iz Kaira poslana tudi prva vabila na beograjsko konferenco nevrščenih. Deklaracija, sprejeta na beograjski konferenci, je politična filozofija, strategija ter dolgoročni program delovanja nevrščenih držav.

Kakšno je mednarodno okolje, v katerem potekajo priprave na alžirsko konferenco? O tem je pred nedavnim v „Naši obrambi“ zapisal dr. Aleš Bebler tole: „Za mednarodno okolje, v katerem delujejo nevrščene dežele, je med drugim značilna čedalje večja absolutna militarizacija... Med nevrščenimi deželami je še največ majhnih in srednje majhnih azijskih in afriških držav, manj pa latinskoameriških in evropskih. Absolutno ali relativno majhna obrambna sposobnost mnogih od teh dežel, njihov strah pred posledicami morebitne jedrske vojne med velesilami in bloki, nevarnost, da jih proti njihovi volji potegnejo v tako vojno, življenjski interesi glede samoohranitve, ohranjanje komaj pridobljene politične samostojnosti ter ideološke in

politične avtonomije — vse to je pripomoglo k temu, da so se te dežele odločile za zunajblokovo zunanjo politiko.“ Izkušnje mnogih teh držav, med njimi zlasti latinskoameriških, ki so v zadnjih dneh pred konferenco v Alžiru pokazale izjemno povečano zanimanje za sodelovanje v njenem delu na ravni članic, so zelo koristne za vse nevrščene države. Latinskoameriške države so v zadnjih letih na svoji koži občutile pritisk velikih, ki se kaže skozi izsiljevanje anonimnih, tako imenovanih transnacionalnih družb. Odločitev nekaterih latinskoameriških držav, na primer Čila, da se otresejo gospodarskega izžemanja ter začno črpati svoja naravna bogastva zase, v korist vseh delovnih ljudi, je naletela celo na poskuse državnih udarov, ki so jih pripravljale desničarske, nazadnjaške in profašistične skupine v teh državah skupaj z velikim kapitalom iz tujine, ki se ne more sprijazniti z dejstvom, da mu je tu že odzvonilo.

ZGODOVINSKI POMEN NEVRŠČANJA

Nevrščene države se bodo na sestanku v Alžiru posvetile tudi gospodarskim vprašanjem, ki niso nič manj boleča od dnevnopolitičnih. Danes je dejstvo, da se prepad med razvitiimi in nerazvitiimi vse bolj poglablja. Čeprav so mnoge države v razvoju dosegle v industrializaciji pomembne uspehe, pa sodelujejo v industrijski proizvodnji sveta približno samo z eno desetino. Alžirski sestanek bo torej v vzdušju pozornosti do krivic, ki se gode svetu manj razvitih in nerazvitih. Naravnost žalosten je podatek, da danes milijarda in pol prebivalstva na svetu nima zadosti hrane, da šest sto milijonov ljudi gladije, da je na jugu Azije in v centralni Afriki nacionalni dohodek deset in večkrat manjši kot v Združenih državah Amerike.

Jugoslavija je eden najbolj zavzetih organizatorjev nevrščenih. Nevrščeno je edina mogoča pot na zunanje-političnem področju. Z nevrščenimi državami se povezujemo v miroljubno družino sveta, ki si med drugim želi tudi, da bi se povečala vloga in učinkovitost Organizacije združenih narodov, ki hoče pomagati narodom in državam, žrtvam nasilja, kolonializma in tuje okupacije, in ki hoče doseči skupne ukrepe za boj proti nasilju na svetu in ogrožanju neodvisnosti.

PETER BREŠČAK

Včeraj se je v Alžiru (na fotografiji je istoimenska prestolnica te države) začela četrta konferenca nevrščenih

PIONIR

peto mesto

Več kot 60 športnikov splošnega gradbenega podjetja PIONIR iz Novega mesta je sodelovalo na letošnjih republiških športnih igrah gradbenih delavcev Slovenije. PIONIR je imel ekipe v vseh sedmih športnih panogah in zasedel v skupni uvrstitvi peto mesto. Pionirjevi športniki s tako uvrstitvijo sicer niso preveč zadovoljni, vendar se v tako močni konkurenci, kot je bila letos, ni dalo doseči več. Tudi žreb ni bil najbolj naklonjen Pionirjevim ekipam, saj so že v prvih izločilnih tekmah imele najmočnejše nasprotnike. Pionirjevi športniki so sklenili, da se bodo za prihodnje leto, ko bodo ŠIG v Novem mestu v organizaciji njihovega podjetja, temeljito pripravili in posegli po prvih mestih.

Sicer pa so bile letošnje športne igre gradbenih delavcev Slovenije spet rekordne. 354 ekip je sestavljalo 2300 delavcev iz 66 slovenskih gradbenih in sorodnih podjetij. Tekmovalci so se pomerili v sedmih športnih disciplinah: malem nogometu, odbojki, streljanju, kegljanju, namiznem tenisu, balinanju in šahu. Organizator je bil tokrat SGP Grosuplje, ki je tekmovanje v športnem parku na Kodeljevem v Ljubljani lepo izpeljalo.

Tako številno zastopstvo Pionirjevih športnikov in v močni konkurenci, med 66 podjetji doseženo peto mesto v skupni uvrstitvi je spet dokaz, da pri Pionirju posvečajo športu in rekreaciji delavcev vso pozornost.

Ekipe Pionirjevih športnikov je bila vzorno opremljena.

Odbojkarji so računali na boljšo uvrstitev.

Športnike je obiskal glavni direktor Ivan Kočevar.

Odbojkarice so zasedle četrto mesto.

Najbolj so se odrezale strelke. Sršenova je bila prva, Bratoševa pa tretja. Ekipe, v kateri je bila še Bračkova, pa je bila druga.

Ekipe balinarjev.

Bogdan Hren je bil med 331 kegljači drugi.

Foto: M. Vesel

STOPITE IZ KOLONE, PROSIM!

„Udeleženci v prometu, posebej vozniki motornih vozil, naj ne dovolijo, da jih zapelje moč motorja njihovega vozila, trenutna slaba volja ali njihova vihravost. Zavoljo tega bi le ogrozili druge ali jim kakor koli brezobzimo oteževali uporabo ceste. S svojim vedenjem naj okolici ne dajo povoda, da jih bo imela za ljudi brez srčne kulture.“

Na ta dobronamerni napotek iz Kodeksa etike udeležencev v cestnem prometu – pred dvema letoma ga je izdala komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu SR Slovenije – sem se v mislih nenehno vračal, ko sem 22. avgusta z beležko in fotoaparatom spremljal promet in delo novomeških prometnih miličnikov na naši magistrali od Poljan do Čateža ob Savi.

Ta dan sem se nič kolikokrat prepračal, da so v strmjenih in razvlečenih kolonah, ki se pomikajo zdaj proti Ljubljani, zdaj proti Zagrebu, za krmilom ljudje, ki se požvižgajo na kodekse, pravila in dobronamerne napotke, ki se vedejo tako, kot bi bil prometni red pri nas že od pamtveka španska vas, in ki jih le učinkovit miličnikov ukrep na „kraju samem“ spomni na to, da so ravnali napak. Razlika med domačimi in tujimi kršitelji je očitna: tujci se pokorijo brez besed, domači (beri jugoslovanski) vozniki pa najprej dokažejo, da smo ljudstvo govornikov.

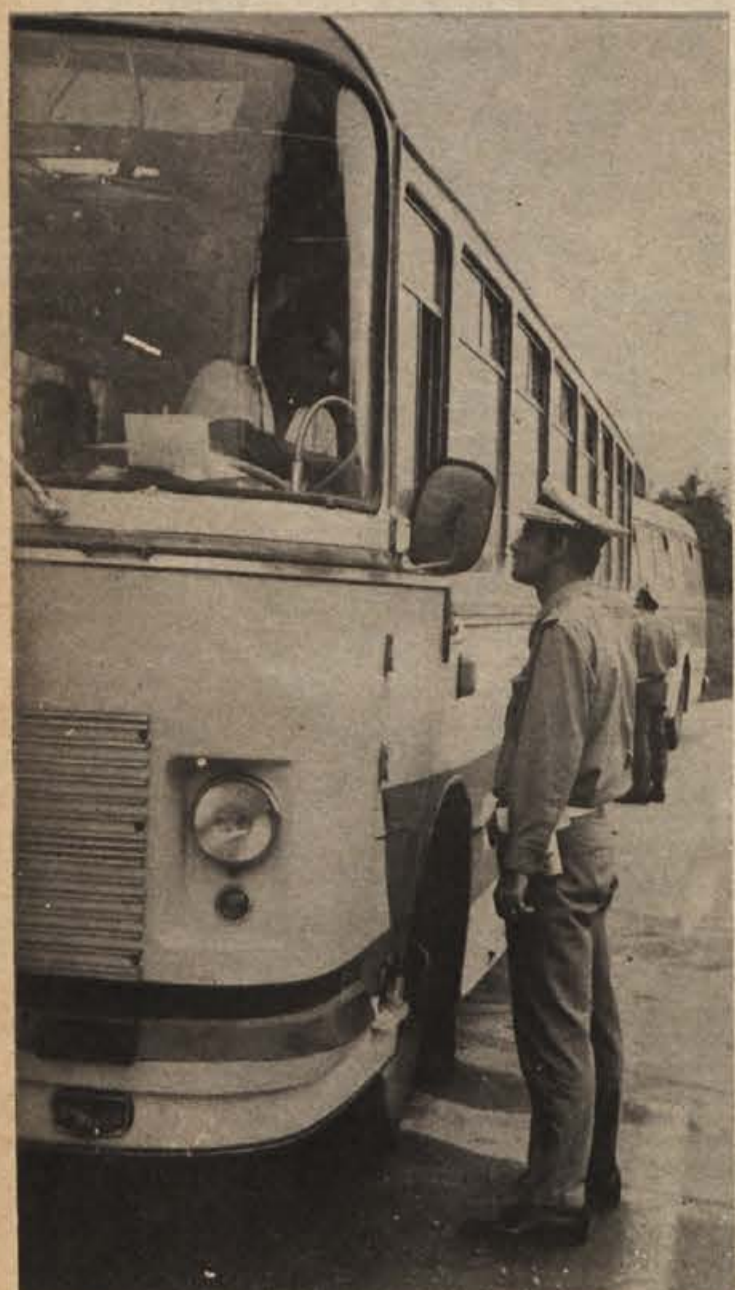
O dnevnem redu miličniških opravil na avtomobilski cesti me je poučil komandir prometne Jože Prosinečki, h kateremu sem prisedel v minija:

- od 19. do 19.30 v Drnovem: splošna kontrola prometa in
- od 20.00 do 21.00 na Čatežu: pregled svetil na motornih vozilih in kontrola hrupa motorjev.

Karteljevo: škarje, škarje...

Ob 15. uri so bili miličniki v Karteljevem pripravljani. In že

- od 15. do 17. ure v Karteljevem: ustavljanje in kaznovanje voznikov, ki nepravilno prehitvejo ali vozijo v prekratki varnostni razdalji;
- od 18. do 18.30. ure v Gmajni: nadzor hitrosti tovornjakov in avtobusov;

Za trenutek na počivališču: dokumenti morajo biti vselej pri roki in v redu.

so jim kolegi z opazovalne točke v Poljanah sporočili: „Kombi CE 472... prehitel v škarje. Ustavite in kaznujte!“ In čez minuto, dve: „Lada NM 191 – 99 na poljanskem klancu prehitela kombi in ogrozila vozilo, ki je šlo naproti...“

Okoli 16. ure pri nadvozu karteljevskega priključka. „Rumeni tovornjak vozi v prekratki varnostni razdalji za drugim tovornjakom. Ustavi in ukrepaj!“ je prišlo sporočilo z opazovalne točke nad dolгим karteljevskim klancem. Z drugega konca je za grmom skriti miličnik sporočil: „Ustavi tovornjak – mercedes zelene barve! Voznik med vožnjo stal na stopnicah in gledal gor in dol po cesti.“

In spet: „Celjski ami prehitel tovornjak, ki ima za seboj dvojno kolono. Izloči tovornjak, da bodo šla hitrejša vozila naprej!“

In še: „Italijanski fiat prehitel čez polno črto... Halo, nujno: ustavi novomeško žabo, ki je po sporočilu ljubljanske milice nepravilno prehitela pri...“

Komandir Prosinečki je pripomnil: „Očitajo nam, da se gremo skrivati. Ampak sami vidite, da je to potrebno, če hočemo kršitelja ujeti. Sicer pa: kdor pravilno vozi, se nima česa bati...“

Nekaj časa sem štel avtomobile: nad 200 jih je šlo mimo v manj kot petih minutah. Dve tretjini je bilo tujih. Turisti so se vračali domov.

Gmajna: radar odkriva

Ena prvih žrtev radarja, ki so ga miličniki postavili pri Zalokah, je bil tovornjak ZG 164-795. Ustavili so ga v Gmajni:

„Vozili ste 10 km na uro prehitro...“

„Vraga!“ je v zagorskem narečju zategnil voznik.

„Gramoz ni prav naložen in preveč ga je... Prej ne morete dalje, preden ne boste zravnali kopice.“

„Pa znate, zakaj mi to delamo – zato, jer tak više izgleda.“ je spet zapel voznik, vzel lopato in ubogal miličnika.

Zavore so še nekajkrat zacvilele. „Vozili ste prehitro.“ so miličniki opominjali voznike

avtobusov in tovornjakov. Kako hitro so vozili od tam naprej, nihče ne ve.

V akciji so sodelovali: komandir PPM Jože Prosinečki, miličniki Jože Meglič, Ludvik Hočevar, Dane Klepec, Miran Dobravec, Mirko Sopčič, Ljubo Rataj, Ivan Gorše in Martin Remih, pripravnik Zlatko Romih in Martin Kolenc ter kadet (II. letnik) Dušan Serk.

Drnovo: petkrat v nevarnosti

Mračilo se je že, ko so v Drnovem ustavili avtobus Croatiatransa. Radar je „povedal“, da je vozil 90, namesto 80 na uro.

„Dokumente!“ je bil kratek miličnik. In potem: „Pregledal bom tahimeter!“

„Pohitite.“ je prosil voznik. „Imamo zamudo.“

„Ne bo šlo tako lahko.“ je mirno odvrnil miličnik. „Tahimeter imate pokvarjen, kaj naj napravimo?“

„Ampak, kaj jaz morem. Jaz samo vozim in mudi se mi. Glejte, potniki so nemirni.“ je pokazal voznik na potnike, ki so se usuli iz avtobusa in ju obstopili.

„Z njimi nimam nič, vi ste voznik, vi odgovarjate za napake.“ je pojasnil miličnik.

To je na potnike delovalo tako, kot bi dregnil v sršenje gnezdo.

Kaj nam hočejo, ti... ti!... Vrag vedi, če bom še ženo našel živo. Dobil sem telegram... ja, ja vi boste krivi, če bom zamudil... Uf, uf, kaj smo mi kaj krivi, zakaj nas kaznujete!“

In tega ni bilo ne konca ne kraja.

Samo potnik z očali ni mislil z ostalimi: „Do tule smo bili petkrat v nevarnosti: dvakrat po krivdi drugih vozil, trikrat smo mi zašli v škarje.“

Pol ure je minilo in avtobus z

Vamo ustavljanje motornih vozil: avtobus je miličnikova tablica STOP ustavila že na ovinku.

Jože Prosinečki: navodila opazovalcem po radijski zvezi.

nepomirjenimi potniki je odpeljal. Odpeljala se je tudi družina, ki se je vsaj dvakrat po pet minut vadila v vžiganju zastave 1300 s premikanjem...

Čatež: Američan z - nabodalom

Na Čatežu – bila je že noč – sta na parkirišče zapeljala dva prazna avtobusa. VOEPEL – REISEN in REMSCHEID je pisalo na njima. Dokumenti, ki sta jih imela voznika, so povedali; vozili je kupil Jordanec v Nemčiji. Preizkusne tablice sta imela avtobusa navezane tako, da so ju grel izpušni plini in daleč od luči.

Sicer je imel glavno besedo regloskop – naprava, ki pove, ali reflektorji pravilno svetijo. In takoj je treba pristaviti, da je bilo ves večer „šravfanja“ se in še: ta je moral spustiti dolgo luč, oni zamenjati žarnico. Američana iz Kalifornije pa sploh niso pustili naprej. Kriv je bil kakih pet metrov dolg čoln, pripet na še enkrat tako dolgo limuzino. Čoln zadaj ni imel svetil, poleg tega pa mu je iz zadka moled tri četrta metra dolg kovinski ladijski vijak – kot nalašč, da bi se manj pazljiv avtomobilist nanj nasadil. „Strahota! In vse to pri ameriškem standardu!“ mi je uslo v beležko.

In še zanimivost s Čateža: moped, ki je hrumel kot dva buldožerja. Fonometer je poskočil, miličniki pa tudi. „Ta ropotulja ne sme naprej!“

Neprekinjena črta pomeni prepoved prehitovanja. Zaradi slabih živcev je bil že marsikdo ob življenje. Vožnja v koloni je najboljši preizkus discipline voznikov.

Še številke in mnenje

Od petnajstih do 22. ure, ko se je končala ta akcija, so miličniki ustavili nad 100 motornih vozil.

Denarno so kaznovali 45 voznikov: 28 jih je iz listnice potegnilo po 50 din, 17 pa po 20 din. Denar je pokazalo 14 tujcev.

V žep so morali vozniki poseči, če so nepravilno prehiteli ali z vožnjo v prekratkih varnostnih razdaljah ogrozili promet.

Osemnajstim so za manjše kršitve izrekli opomin.

Temeljito je bilo pregledanih 19 vozil, začasno pa izločenih 6 tovornjakov.

Poleg tega so miličniki napisali 5 predlogov za „k sodniku za prekrške“, odvzeli dvoje prometnih dovoljenj in izdali en plačilni nalog.

Po mnenju komandirja Prosinečkega je akcija vsestransko uspela. To je bilo možno le z novim načinom – s skupinskim delom miličnikov, kakršnega se v zadnjem času čedalje bolj ali pa že predvsem poslužujejo.

Najpomembnejši je psihološki učinek, ki ga pri tem dosežemo. Če voznik zagleda skupino miličnikov, to nanj drugače vpliva, kot če bi ga ustavil en sam miličnik. Običajno že samo naša prisotnost dovolj zaleže.“

Tekst in foto: IVAN ZORAN

»Kriminalcev ne marajo«

Martin Derganc iz Pišec bo spet dve leti in pol zaprt - Preživljal se je z vlomi

Zaradi treh velikih tatvin in enega poskusa takega dejanja je še ne 20-letni priučeni kuhar Martin Derganc sedel na zatožni klopi novomeškega okrožnega sodišča. Letos 13. aprila je prišel iz zapora, 22. aprila ponoči pa je že zagrešil prvega v novi seriji vlomov.

Kot je rekel sam, dela ni dobil po prestani zaporni kazni, ker se ljudi s kriminalno preteklostjo povsod otresajo, zato je znova začel krasti.

Po vladu v novomeški Market v Kristanovi ulici, kjer je vzel 920 din in nekaj blaga, je med prvomajskimi prazniki vlomil v brežiški Prosvetni dom. Tu je spečemu kinooperaterju iz hladnega žepa izmaknil denarnico z 2.200 dinarji.

Ta čas se je lotil še šestih zaklenjenih garderobnih omaric v samem domu podjetja Zasavje v Brežicah, toda tu ni bilo nobenega plena. Nadaljeval je 9. maja ponoči, ko je v

Novem mestu vlomil v kavarno Metropol in iz nasilno odprte blagajne ukradel 510 din, razen tega pa je vzel še nekaj sladkarij in pijač.

Senat pod predsedstvom Janeza Kramariča je Dergancu prisodil 2 leti in 6 mesecev strogega zapora. Obtoženec je skoro vse priznal. To so mu šteli v olajševalno okolnost, prav tako pa so upoštevali neurejene razmere, v katerih je rasel med puberteto. Po ločitvi staršev je živel pri živčni materi, zašel je v slabo družbo in kradel. Bil je zaprt in zdaj spet začel znova. Skoro ves denar, ki ga je pridobil na nepošten način, je porabil za hrano in stanovanje. Po drugi strani je moral sodišče pri odmeri kazni upoštevati tudi to, da je specialni povratnik. Če ga bo ta kazen streljala, bo še lahko stopil na pot poštenih ljudi. Sodba še ni pravomočna.

Taka je obvozna cesta čez Štrekljevec in Stransko vas na Metliko, odkar obnavljajo asfalt na gorjanski cesti. Tovorni in avtobusni promet sta očitno ovirana, pa tudi vozniki osebnih avtomobilov, med katerimi tuji niso rekli, so v nevarnosti. Da o neje volji ne govorimo! (Foto: R. Bačer)

KRONIKA NESREČ

ZABJA VAS: ZAPELJAL NA CESTO - 27. avgusta dopoldne je Novomešan Milenko Stamenkovič zapeljal osebnim avtomobil od trgovine KZ v Zabji vasi na cesto, ko je po njej pripeljal z avtom Jože Boltez iz Gabrja. Avtomobila sta trčila. Škoda je za 3.000 din.

Novemu mestu. V Gotni vasi je ustavil za kolono, ko pa je zapeljal naprej in zavil v levo, ga je prehitel motorist Jože Judež z Orehka. Motorist je trčil v osebni avto in je s sopotnikom Jožetom Pipanom vred padel na tla. Oba sta se laže poškodovala, škoda pa je za 3.000 din.

KANDIJA: ZADEL V ZAPORNICE - Franc Henigman iz Straže je 27. avgusta popoldne s tovornjakom pripeljal iz Smihelske v Volčičevo ulico, ko so se spuščale železniške zapornice. Z mešalnikom, ki je bil na tovornjaku, je zapornico zadela, nato pa je avto zdrknil še v vrtno ograjo Zvegljeve hiše. Škoda je za 1.000 din.

KANIŽARICA: NI USTAVIL - 30. avgusta dopoldne je Miroslav Rom z Dobljčke gore vozil tovornjak od Vinice proti Črnomlju, v Kanižarici pa je zmanjšal hitrost, ker cesto popravljajo. Za njim vozeč Jože Zvab iz Črnošnjic je z osebnim avtomobilom trčil v zadnji del tovornjaka. Škoda je za 2.000 din.

MIRNA: ŽENSKO PODRL - Marko Uhan iz Sentruperta je 28. avgusta zjutraj vozil proti Trebnjemu, na Mirni pa je nenadoma stopila pred avto 65-letna Marija Zgajnar, ki je prečkala cesto. Avto je Zgajnarjevo zadela in jo zbil na tla, pri tem pa se je ženska poškodovala, da so jo morali odpeljati v bolnišnico.

DRAGATUŠ: NI POGLEDALA - Marija Butala iz Šipka je 30. avgusta dopoldne v Dragatušu stopila iz avtobusa in hotela prečkati cesto, ne da bi pogledala, če je prosta. Prav tedaj je pripeljal mimo tovornjak Janez Cimerman iz Črnomlja. Ko je opazil priletno žensko na cesti, je zavrl in zapeljal s ceste na travnik. Škoda na tovornjaku je za 5.000 din.

NOVO MESTO: TRČENJE V CENTRU - Novomešan Marjan Obranc je 28. avgusta popoldne zapeljal avto z novomeškega Novega trga na prednostno Cesto komandanta Staneta, ko je po njej pripeljal Janez Bašelj iz Dol. Maharovca. Vozili sta trčili, gmotna škoda znaša 1.500 din.

KANDIJA: PREOZEK MOST - 31. avgusta zjutraj je Jože Ambrožič iz Podgrada pripeljal na novomeški most avtobus, čeprav imajo prednost vozila s kandijske strani. Naproti je namreč pripeljal drug avtobus, ki ga je vozil Ivan Longar iz Stranske vasi. Med srečanjem sta se avtobusa oplazila. Škoda znaša 3.000 din.

DOL: VOZIL PO LEVI - Marjan Bevc iz Martinje vasi je 28. avgusta popoldne vozil iz Mirne proti Trebnjemu, v Dolu pa mu je v ovinku po levi naproti pripeljal z avtom Ladislav Marolt iz Novega mesta. Trčnju se ni dalo izogniti, škoda pa je za 8.000 din.

IRČA VAS: ZAPRL JE POT - Anton Bonar iz Petan se je 31. avgusta z motorjem pripeljal po Sukljevi ulici, ko je z dvorišča mehanične delavnice zapeljal na cesto osebni avto Anton Marlin iz Irče vasi. Zaprl je pot motoristu, zato je ta trčil in padel na tla. Bonar se je laže poškodoval, gmotna škoda pa je za 3.000 din.

GOR. POLJE: AVTO V TOVORNJAK - 29. avgusta popoldne je Vlado Božič iz Gabrja vozil tovornjak od Soteske proti Straži. V Gor. Polju je zapeljal mimo stoječega tovornjaka, ko mu je naproti pripeljal z osebnim avtom Matija Lavrič iz Sadinje vasi. Vozili sta trčili, pri tem pa se je Lavrič poškodoval in so ga odpeljali v bolnišnico. Gmotna škoda znaša 8.000 din.

BRŠLIN: PREKRATKA RAZDALJA - Ivan Papež s Suhorja je 1. septembra zvečer ustavil pred križiščem za Prečno in čakal prosto pot. Ker je za njim v prekratki varnostni razdalji pripeljal avtobus Anton Rukšič iz Novega mesta, je trčil v zadnji del stoječega avtomobila. Škoda je za 5.000 din.

MIRNA: ZANESLO GA JE - 29. avgusta zvečer sta na Mirni pripeljala naproti z osebnim avtom Jože Lindič iz Pekla in s tovornjakom Alojz Felicijan iz Boštjana. Med srečanjem je osebni avto zaneslo na levo v tovornjak. Škoda je za 4.500 din.

GORNJA BREZOVICA: SRNA SKOČILA PRED AVTO - 2. septembra zvečer je Jože Stroj in Mihovica vozil avto proti Šentjerneju, ko je v Gor. Brezovici nenadoma prišla na cesto srnica, skočila na prednji del avtomobila in razbila vetrobransko steklo. Pri tem sta se laže poškodovali sopotnici Antonija Stroj in 18-mesečna Irena.

rokomet

Štiri tekme, ena točka

Črna nedelja v slovenski in zvezni konkurenci - Sevnici in Brežičankam nič z novinci!

Slaba bera dolenjskih predstavnikov v rokometnih ligah: na startu drugoligaškega prvenstva so Sevnici izgubili v Bosanskem Brodu z novinci in kljub okrepitvam za uvod pokazali staro rano. Še naprej bodo, kot vse kaže, le težko osvajali točke na tujem. Še huji udarec so doživele Brežičanke, ki so prav tako izgubile z novinkami iz Labina - toda doma! Na domačih tleh so položile orožje tudi novinke v slovenski ligi rokometnice iz Črnomlja, medtem ko so Ribničani po nerodnem uvodu doma tokrat prinesli točko iz Kozine, največ po zaslugi odličnega Mikulina.

PREMIUM - SEVNICA 24:19

Ribnica: Lovšin, Abram, Zuk, Kersnič III., Matelič, Mikulin 10, Andoljšek 1, Ambrožič, Ponikvar 4, Kersnič I. 3, Kersnič II.

Več kot 1.000 gledalcev je pozdravilo zmago domačinov. Sevnici so popolnoma odpovedali v ob rambi, dobili kar 24 golov in izgubili obe točki. Domačini so zlahka prihajali do črte, od tam so zanesljivo zadevali gol, prekrške pa iz sedemmetrov prav tako spreminjali v zadetke. Gostje so držali korak le do rezultata 8:8.

ČRNOMELJ - STEKLAR 11:17

Domačinke, novinke v ligi, so se prvi polčas presenetljivo dobro upirale gostjam iz Hrastnika, v nadaljevanju pa jim je zmanjkalo moči in so gostje iz nasprotnih napadov dosegle odločilne gole.

Sevnica: Možič, Papež 1, Simončič, Doblekar 2, Jurišič 1, Bizjak, Radič 7, Koprivnik, Štojs 1, Šilc 5, Trbovc 2, Širk.

Črnomelj: Starešinič, Marucelj, J. Geltar, M. Geltar, Povše, Grigč 6, Šepc 4, Željko, Gizdavec, Svajger, Fortun 1, Rajgelj.

BREŽICE - RUDAR 12:13

V zanimivi in takovostni igri so gostje iz Labina osvojile obe točki; povedle so že v prvih minutah in potem vodile do konca tekme. Nekaj pred koncem so vodile 12:10 in potem obdržale prednost do konca kljub naporom domačih igralcev, da bi vsaj izenačile. Smerkoljeva in Toplakova sta bili najboljši domačinki.

GROŠELJ ČETRTI

V soboto je bil v Mostarju tradicionalni, že 14. „Soko kup“. 25 modelarjev se je pomerilo v kategorijah F1 A, B in C. Med nastopajočimi je bil tudi Novomešan Janez Grošelj, ki se je zlasti izkazal v F1 A, kjer je osvojil odlično četrto mesto, medtem ko je bil v kategoriji F1 C šesti. Zanimivo je, da je Grošelj, čeprav je nastopal sam in ni tekmoval v kategoriji F1 B, v skupni uvrstitvi osvojil deveto mesto za Novo mesto - med ekipami! S temi odličnimi rezultati je Grošelj dobil velike možnosti za uvrstitev v jugoslovansko reprezentanco.

Brežice: Zorko, Molan 1, Štauber 1, Bah, A. Mišič 2, Smerkolj 3, V. Mišič, Engel, Toplak 5, Hribernik.

JADRAN - RIBNICA 19:19

Domačini so vso tekmo vodili z nekaj goli razlike, pa vendar so Ribničani prav na koncu izenačili po zaslugi razpoložena Mikulina, ki je dosegel kar 10 golov.

Črnomelj: Starešinič, Marucelj, J. Geltar, M. Geltar, Povše, Grigč 6, Šepc 4, Željko, Gizdavec, Svajger, Fortun 1, Rajgelj.

košarka

Prihodnjo sezono dva!

Novoteks bo brzkone četrti v I. A SKL, z zaporednimi zmagami v B ligi pa napreduje. Beti

KOŠARKARJI NOVOTEKSA SO DRAGO PRODAJI KOŽO NA VRHNIKI, SAJ SO SE MORALI DOMAČINI, KI VODIJO NA LEŠTVICE, DO ZADNJE MINUTE BORITI ZA ZMAGO. NOVOMEŠKI KOŠARKARJI TAKO DOKAZUJEJO SVOJ LETOSNJI NAPREDEK, SAJ SO TUDI NAJBOLEŠIM ENAKOVREDNI NA NJIHOVH IGRISČIH IN BODO PRIHODNJE LETO, OBOROŽENI Z IZKUŠNJIAMI, GOTOVO MED NAJREŠNEJŠIMI KANDIDATI ZA PRVO MESTO. IZ B LIGE SE BODO V A SELILI TUDI METLIČANI: BETI JE V LJUBLJANI SICER TESNO PREMAGALA ZARJO, A IMA ŠEST KOL PRED KONCEM TOLIKO NASKOKA, DA DEJANSKO NIMA NOBENEGA STRAHU VEČ, DA BI NE BILI PRVI!

ZARJA - BETI 82:89

Visoki center domačih Murko je povzročil Metličanom veliko preglav, vendar pa domači niso mogli presenetiti, ko sta se razigrala Dautović in Medek. Z novo zmago so si košarkarji Beti praktično zagotovili sodelovanje v I. A SKL!

Novoteks: Splichal 26, Z. Kovačević 24, Kopač 9, S. Kovačević 12, Ivančič 18, Šepetavc 2, Piletič 4.

Beti: Dautović 27, Vergot 10, Lalič 7, Rožič 14, Medek 19, Arbutina 12.

NOVOTEKS - MARLES 95:65

Mariborski Večer je sicer zapisal, da gredo Mariborčani v Novo mesto po točke, a so doživeli katastrofo. Od prve do zadnje minute so bili domači košarkarji gospodarji položaja in z malo bolj smotrno igro bi lahko brez težav dosegli stotico. Prav na koncu so namreč popustili, tako da je Marles razliko, ki je bila že 40 košev, zmanjšal.

VRHNIKA - NOVOTEKS 90:85

V usodnih zadnjih štirih minutah prvega polčasa so domačini dosegli 17 košev, Novoteks pa le 6. Namesto izenačenega prvega polčasa so imeli domači košarkarji kar 15 košev prednosti! V nadaljevanju so Novomeščani silovito pritisnili, čeprav je S. Kovačević že v 14. minuti šel iz igre s petimi osebnimi napakami. Tri minute pred koncem je bilo vse nared za presenečenje, takrat pa so se gostje zmedli in točki sta ostali na Vrhniki.

Novoteks: Splichal 22, Ivančič 22, Z. Kovačević 23, S. Kovačević 8, Piletič 4, Šepetavc 4, Kopač 2.

TREBNJE - V počastitev občinskega praznika je v streljanju z malokalibrsko puško zmagalo Trebnje I (Hrovat, Herceg, Ajdišček) s 553 krogi, pred drugo ekipo, ki je nastreljala 551 krogov, in Novim mestom s 540 krogi. Pri mladincih je zmagala domača ekipa v postavi Lavrenšek, Hrovat, Žljajah, ki je nastreljala celo 621 krogov. V posamični konkurenci sta zmagala Longar pri mladincih in Stane pri članih. (J. H.)

BREŽICE - V prvenstveni nogometni tekmi črnske lige-vzhod so Brežičani premagali Bakovce 2:1. Gola sta dala Božič in Mirkač. (V. P.)

BREŽICE - V prvenstveni rokometni tekmi črnske lige so domačini ugnali Alpies z 21:17. Goršek je dal 10 golov, Božič 5, Brežiški rokometarji so v nedeljo osvojili v Samoboru še pokal za prvo mesto na tamkajšnjem turnirju. (V. P.)

LESKOVEC - V mednarodni prijateljski rokometni tekmi so domačini premagali Celovec 24:13. Najuspešnejši strellec je bil N. Mlakar z 10 goli, najboljši igralec pa Urbanč. Kljub veliki zmagi so domačini zamudili priložnost, da bi goste še izdatneje premagali. (L. Š.)

MOKRONOG - Na hitropoteznem šahovskem turnirju za avgust je zmagala Nada Peterle z 8 točkami, pred Hočevarjem s 7 in Zajčevom s 6. V skupni uvrstitvi vodi Peterletova s 66 točkami pred Zajčevom, ki jih ima 50. (J. H.)

RIBNICA - V prvenstveni rokometni tekmi črnske lige so domačinke izgubile s Škofjeloškimi Seširjem 11:14, vendar so pokazale zelo dobro igro. Najuspešnejša ribniška strelka je bila Bršnikova s 5 goli. (F. L.)

ČRNOMELJ - V prvenstveni nogometni tekmi je Bela krajina izgubila v Zagorju z 1:3, čeprav je vodila in pri rezultatu 1:0 zastreljala še enajstmetrovko. (T. L.)

KRMELJ - V prvenstveni rokometni tekmi je Krmelj izgubil v Šmartnem 30:19, čeprav je bil ob polčasu rezultat še 13:13. (B. D.)

KRMELJ - Na septembrskem hitropoteznem šahovskem turnirju je med osmimi udeleženci, ki so igrali dvokrožno, zmagal Blas z 11,5 točke. Slede: inž. Šribar, Markovič, Žitnik, Pogačnik. (B. D.)

RIBNICA - Začel se je jesenski del dolenjske rokometne lige, v kateri nastopajo letos tudi ekipe iz Črnomlja, Šemiča in Šentjerneja. (F. L.)

NOVO MESTO - Na slovenskem taborniškem mnogoboju so čebelice Treh smrek iz Sevnice zasedle 7. mesto, starejše čebelice Odreda Matija Gubca iz Brežic 6., pri starejših medvedkih pa so bili novomeški predstavniki Odreda gorjanskih tabornikov 8., Brežičani pa 11. (T. G.)

KOSTANJEVICA - V finalni tekmi turnirja v malem nogometu je Šentjernej premagal domačine 1:0. Gol je dal Tratar. (S. V.)

ŠENTJERNEJ - V prvenstveni rokometni tekmi je Šentjernej premagal Sodražico 15:14. Najboljši pri domačih je bil vztraj Ponikvar, pri gostih se je odlikoval Mrda.

ŠPORTNI KOMENTAR

Gostje so v mreži

Črnomaljke v slovenski ligi! - Dolenjske ekipe naberejo premalo točk na tujem

Začela so se tekmovanja v rokometnih ligah. V slovenski in zvezni konkurenci predstavljajo Dolenjsko štiri ekipe, tako kot lani. Namesto Brežičanov, ki so se izpadli v črnsko ligo, so se v žensko republiko ligo uvrstile rokometnice iz Črnomlja.

Rokomet je namreč bolj kot katerakoli druga igra „igra domačega igrišča“. Sorazmerno najlaže je pomanjkljivo kakovost nadomestiti z veliko borbenostjo in ostrorjostjo doma, pred svojimi gledalci. To še posebej velja taktično, če sodniki zamije na eno oko. Zato se navadno zgodi, da so gostje v mreži. Edino učinkovito zdravilo za to je hrabra in trda obramba in igranje „svoje“ igre.

Uvod ni bil kaj prida spodbuden, saj so Ribničani v prvih dveh koelih osvojili le točko, Črnomaljke so izgubile z izkušenim Steklarjem doma, v drugi zvezni ligi pa so Dolenjci utrpeli dva poraza, in to z novinci v ligi! Zlasti je boleč poraz Brežičank na domačem igrišču, pa tudi poraz sevniske ekipe v Bosanskem Brodu ima zametke že kar kronične bolezni: slabe obrambe in boječje igre v gosteh. Če se bodo hoteli sevniski rokometarji utrditi v drugi zvezni ligi, bodo morali najprej popraviti prav to slabost. Z okrepitevami Radičem in Doblekarjem, z novim trenerjem in z več izkušnjami bodo vsekakor morali ugrizniti tudi v to jabolko.

Prav slovenske ekipe igrajo znatno premehko na gostovanjih, zaradi tega dostikrat ostajajo tudi praznih rok. Te značilne bolezni bi se dolenjske ekipe morale čimprej otresti. Ob opominih na težave kajpak ne gre prezreti velikega uspeha rokometarjev iz Črnomlja, ki so se v vztrajnem delom uvrstile v slovensko ligo in tako obdržale sloves dolenjske štiripresre rokometne deteljice v slovenski in zvezni konkurenci.

J. SPLICHAL

PRVI MED ORAČI

V Cerkljah ob Krki so se 30. septembra pomerili med seboj traktoristi-orači, vsi kooperanti. Na prva mesta so se uvrstili: Martin Godler iz Brezine, Jože Žmavc z Bojsnega, Martin Kovačič s Črnca in Franc Zevnik iz Jereslavcev. Ti štirje in rezerva Ivan Čurhalek bodo jutri zastopali brežiško občino na republiškem tekmovanju v Dragatušu pri Crnomlju. Srečanje v Cerkljah je organizirala sekcija za kmetijsko strojništvo pri Zvezi organizacij za tehnično kulturo v Brežicah.

V. P.

NOVO V BREŽICAH

SPET ZAMUDA. Knjigarno in papirnico že ves avgust oblegajo šolarji. Vsakdo je želel imeti do začetka pouka vse knjige doma. Pa tudi letos ni šlo. Še vedno mora prodajalka odgovarjati, da so knjige v tisku, da bo treba nekoliko počakati. Sicer pa smo zamud že vajeni, zakaj bi tokrat hoteli izjemo?

OBET ZA 62 STANOVANJ. V Vodnikovi in Jurčičevi ulici bosta prihodnje leto stala dva nova stanovanjska stolpca. Graditi ju bodo začeli to jesen. Predračunska vrednost zanj je osem milijonov dinarjev.

POLNE PRODAJALNE. V trgovinah s čevlji je zadnje dni zelo živahno. Ljudje kupujejo jesensko obutev za šolarje, ki so te dni spet sedli v šolske klopi. Starši želijo čimprej oskrbeti otroke z obleko in čevlji za deževne dni, saj so nove pošiljke vsak dan dražje.

VSEGA NE BODO RAZDELILI. Pred dnevi se je sestel izvršni odbor temeljne kulturne skupnosti. Ta razpola leto za 1,2 milijona dinarjev. Del te vsote bodo namenili za večje investicije v naslednjih letih, letos pa bodo dobili porabniki za 12 odst. več sredstev kot lani. Dobro pripravljene akcije bo TKS financirala posebej.

SE NEKAJ ASFALTA. Cestno komunalna služba pri občinski skupščini bo letos uredila in asfaltirala del ceste proti stadionu. Kettejevo ulico in okolico novega vrta. Če bo na voljo še kaj denarja, bo prišla na vrsto tudi Gubčeva ulica.

BREŽIŠKE VESTI

KRAVO JE ODPELJAL HRVAT

Kdo bi razumel vse vzroke in posledice, ki spremljajo mesno krizo pri nas. Tudi odbor Kmetijsko-Planinskega združenja si beli glavo s tem, zato je na seji občinske skupščine vprašal, kako je mogoče, da je odkupovalec v Podbočju odklonil nakup krave, ki jo je ponujal kmet, da bi z izkupičkom poravnal račune in dolgove. Zadevo je na mah rešil nakupovalec s Hrvaškega, ki je mlado kravo plačal po 9 din kilogram.

KRŠKE NOVICE

TEČAJ IN IZPITI - Enajst slušateljic iz Krškega, Podbočja, Gorenjega Leskova in z Rake je minuli teden sodelovalo na tečaju za pridobitev naziva polkvalificiranih kuharic, ki bodo pripravljale obroke v šolskih kuhinjah. Teoretični in praktični pouk je vodila tovarišica Murnikov, izpitna komisija pa je prišla iz Ljubljane, iz Centra za napredek gospodinjstva.

200 NOVINCEV - V Solskem centru se je pred začetkom tega šolskega leta vpisalo v prve razrede skoraj 200 novincev: 120 dijakov bo sedlo v klopi strojnih in elektrotehniških oddelkov, v poklicni šoli kovinske stroje bo 60 novincev, v oddelku delovodske šole pa 25.

SE SLAČILNICE! - Sindikalna organizacija v tovarni celuloze in papirja "Djuro Salaj", ki je ustanoviteljica plavalnega kluba "Celulozar", se je to sezono res izkazala. Prav ta čas urejajo na bazenu klubske slačilnice, objubili pa so tudi, da bodo kmalu uredili še klubsko sobo.

SE DVE RAZSTAVI - V okviru likovnih prireditev Dolenjskega kulturnega festivala bosta razstavi del akademika Franceta Miheliča sedli do konca sezone še dve: najprej se bo predstavil kipar Dušan Tršar, za zaključek pa še jugoslovanski pionirji z grafičnimi listi na temo "Le vkup, le vkup, uboga gmajna".

KRŠKI TEDNIK

Sobotni vrvež na živilskem trgu v Brežicah. Stojnice so dobro založene s sadjem in zelenjavo vseh vrst. (Foto: Jožica Teppey)

Poglejmo se v zrcalo!

Ali res tako malo cenimo svojo preteklost?

Nič novega ni, če je ta ali ona proslava v občini slabo obiskana, vendar se organizatorji le vprašajo, komu je namenjena, njim ali občanom. Z udeležbo končno pokažemo tudi svoj odnos do preteklosti in sedanjosti, odnos do družbe, v kateri živimo.

Komite občinske konference ZK v Brežicah je za v bodoče naložil družbeno-političnim organizacijam večjo odgovornost pri pripravah na počastitev praznika dela, dneva republike, dneva borcev, dneva vstaje in drugih praznikov. Letošnji 22. julij se ne sme več ponoviti. Kulturnemu programu pred spomenikom revolucije je tedaj prisostvovala le peščica občanov. Na prste bi jih lahko prešteli, zato je bilo toliko več nastopajočih, ki so, žal, peli in igrali le sebi.

Organizacije se ne smejo sprijazniti s tem, da je obisk na proslavah vedno manjši. Pripravam morajo posvetiti več pozornosti. Ni dovolj, če vabijo le

lepaki. Preveč brezosebni so, zato je nujno potrebno spregovoriti o udeležbi med članstvom in po potrebi spremeniti programe teh proslav ter jih napraviti privlačnejše.

Abonmajska gledališka predstava, za katero vsak udeleženec plača vstopnico, najbrž tudi ni rešitev. Zanj res niso potrebne posebne priprave toda vstop v dvorano bi vendarle moral biti prost vsakomur.

O teh stvareh bo v organizacijah še tekla beseda, saj se vendarle ne smemo zadovoljiti samo z ugotovitvijo, da smo proslavo organizirali, ljudi pa ni.

J. T.

KOSCI V BUKOŠKU

Pospeševalna služba pri Agrarii in vaška organizacija Socialistične zveze v Bukošku sta tudi letos spodbudili tekmovalni duh med kosci. Za nedeljsko tekmovalje z motornimi kosilnicami se jih je prijavilo dvanajst. Zmagal je Zerjav iz Trnja.

Boštanj: temelji za novo šolo

6-milijonska naložba, v glavnem iz samoprispevka, spreminja kraj - MARLES prične montažo čez 45 dni - Prometni vrvež v vasi

Denar, ki ga prispevajo občani sevnjske občine za izgradnjo šole, že daje prve sadove: v ponedeljek je pričel buldežer gradbenega podjetja BETON iz Zagorja kopati na boštanskem gornjem polju. Podjetje mora v 45 dneh urediti spodnji del in okolico ter vse potrebno, da bodo lahko delavci MARLESA pričeli postavljati montažneelemente za šolo.

Po izjavi ravnatelja boštanske šole Ivana Snuderla bodo v prvi etapi zgradili 8 učilnic, kuhinjo z jedilnico, skupni prostor, ki bo za začetek služil tudi kot telovadnica, in vse sanitarije. Skupni pokriti prostor bo meril 1.100 površinskih metrov. Zagorski BETON bo za ta dela dobil 720 tisočakov, preostala ureditvena dela pa bodo veljala še 150 tisočakov. Montažna dela bodo to zimo že tako daleč, da bodo lahko takrat izvajali obrtniška dela.

Kot je novica o pričetku del na novi šoli razveseljiva za učence in učitelje ter vse vaščane, pa posebno učitelje skrbi promet mimo sedanje stare šole. Še vedno namreč obstaja nevarnost, da se šola zruši. Solni-

Zares gre! Kjer je bila v ponedeljek se koruza in druge poljščine, sta bila že ta dan narejena pot in prostor za gradbene barake. Kmalu bo kaj gledati.

kom je uspelo, da je po cesti mimo šole omejeval za promet s tovornjaki do treh ton. Sedaj pa širijo cesto pod šolo tako, da bodo po njej lahko preusmerili promet iz zasavske

ceste, ki bo zaprta zaradi gradnje mostu. Strah vzbujajo prikolničarji, ki bodo vozili MARLESOVE elemente. Mnogi mislijo, da bi bilo zato pametneje izravnavati nekatere ovinkov ni ovir, občinska cestna služba bi morala nadaljevati tam, kjer bi že zdavnaj morala: pri jaških kanalizacijah in podobnem, kar so vaščani že pripravili. Dosled to še ni bilo tako veliko gradenj. Vse, kar se bo poslej dogajalo, bo terjalo tudi nekaj potrpljenja, seveda pa bo

Udarništvo

KS Krmelj — tovarna — občani

„Krajevna skupnost je lepa beseda,“ je dejal vodja nabave v krmeljski METALNI Alojz Kostevc v razgovoru s sekretarjem sekretariata CK ZKS Francem Brezincem. „Krajevna skupnost brez denarja ni nič,“ je nadaljeval. Vseeno krmeljska krajevna skupnost lahko ponosno kaže na svoje uspehe, čeprav je za svoje delo dobila bore malo pomoči.

Tepe jo namreč ključ, po katerem se deli občinska pomoč; med drugim je odločilno število prebivalstva. Krmelj z vami pa ne premore niti 1.000 prebivalcev. Tu so se doslej v glavnem zanašali na lastne sile: tovarišu Šetincu so lahko pokazali tovarniško menzo, barvarno, avtobusno postajo, prostore za športnike. Na računu imajo 500 tisočakov za nove proizvodne prostore, ki so si jih leto za letom pritrgovali od ust vsi delavci METALNE. To lepo tradicijo kraja, da so se ljudje pripravljeno odreci marsičemu, da gradijo tovarno in olepšujejo kraj, je razen tovariša Šetince pohvalil tudi glavni direktor mariborske METALNE Boris Vadnjak. Takšna pripravljenost ljudi je namreč temelj za odnose v vsej METALNI, ki zaradi težav in obilne konkurence v kovinski industriji ni v lahkem položaju. A. Z.

marsikateri trenutek kazalo izkoristiti še za kakšno akcijo.

A. ŽELEZNIK

SEVNIŠKI PABERKI

LEPAKI NISO VSE - Nad 400 aktivistov in borcev iz sevnjske občine se je udeležilo velikega shoda minulo nedeljo v Kozjem. Samo iz Zabukovja se jih je odpeljalo več kot 50. Lepake za to prireditve je bilo kar težko najti v množici ostalih: za tombole, tekme ipd., kar preplavlja vse drogeve in ograje v mestu. Spet se je videlo, kaj zmore dobro obveščanje med člani v borčevski organizaciji in delo SZDL med aktivisti samimi.

NAJBOLJŠE STAREŠINE V SEVNICI - Čeprav je bilo tekmovanje in ocenjevanje sposobnosti rezervnih vojaških starešin sevnjske občine še pred dopusti, so rezultati znani šele sedaj. Na težkih preizkušnjah ni padel niti en starešina iz Sevnice, Krmelja in Loke. Tudi udeležba je bila vzorna. Po uspehih pa si sledijo: Sevnica, Krmelj in Loka.

UPOKOJENCI V BELO KRAJINO IN NA KOČEVSKO - Sevnjsko društvo vabi svoje člane spet na zanimiv izlet. V soboto 15. septembra, si bodo z avtobusi ogledali na poti preko Gorjancev Metliko, Črnomelj, Kočevje in Ribnico. Ustavili se bodo tudi na Turjaku. Prijave zbirajo v društveni pisarni v Domu upokojencev ob ponedeljkih in četrkih.

TABORNIKI: PONOVI AKCIJO - V prošnjah za pomoč pri ureditvi okolice taborniškega doma, s katerimi so se obrnili na sevnjske kolektive pred dopusti, niso našli na kaj prida odmeva. Kot smo že poročali, so se odzvali le v JUTRANJKI in sevnjski krajevni skupnosti. Taborniki bodo prosili še enkrat.

POMNIK NEUČINKOVITOSTI? Na lesenem sevnjskem mostu že mesece stojijo znaki za zoženje, odstop prednosti in podobne ovire zaradi potrebnih del na mostu. Vse kaže, da je delovodstvu Cestnega podjetja zmanjkalo sapa. Lažje je pač postaviti znake, kot odstraniti oviro!

SEVNIŠKI VESTNIK

Otročički, kam z vami

Zmogljivosti vrtecev v trebanjski občini so izkoriščene - Oskrbnine za varstvo različne

V trebanjski občini imajo tri vrtece za dnevno varstvo predšolskih otrok, v katere je bilo letos vključeno 112 otrok. Od tega jih je novi vrtec v Trebnjem obiskovalo 55, na

Mirni 36 in v Mokronogu 21 predšolskih otrok. Poleg njih so vrtece obiskovali tudi šolski otroci v oddelkih podaljšanega bivanja. Vrtec v Trebnjem je bil tako čisto zaseden, medtem ko sta vrta v Mokronogu in na Mirni izkoriščena že preko svojih zmogljivosti. Ravno zaradi tega v občini ni bilo mogoče organizirati varstva otrok do tretjega leta starosti. To varstvo bo možno izpeljati le v primeru, da se oddelki podaljšanega bivanja otrok preselijo v šole, kamor spadajo. Ker pa v samih šolah ni ne ustreznih prostoro-

rov ne potrebnih kadrov, se rešitev varstva otrok do tretjega leta starosti lahko reši šele takrat, ko bo v Trebnjem zgrajena nova šola.

V skladu z družbenim prizadevanjem o odpravi socialnih razlik pri mladini so vrteci uvedli različne oskrbnine. Starši jih bodo v bodoče plačevali v skladu z dohodkom na družinskega člana. Najmanjši mesečni prispevek naj bi bil 60 din za tiste, ki imajo na mesec do 400 din na družinskega člana, največji pa 360 din za tiste, ki imajo 1300 ali več dinarjev na družinskega člana.

»Zadovoljen sem...«

Pred Kolinsko, tovarno za predelavo krompirja, na Mirni, se vsak dan ustavlja vse več vozov in kamionov, ki vozijo letošnji pridelek krompirja iz bližnje in širše okolice. Čas odkupa se je začel in kmetje po dogovorjenem redu vozijo polne vozove na tovarno tehtnico, da jim zmeri v kilogramih sadove nalahkega dela na polju.

Med čakajočimi vozniki sem se zapletel v kratek pogovor s Francem Ajdeščkom iz Stana, vasi, nedaleč od Mirne.

„Okoli tisoč kilogramov sem ga pripeljal!“ pravi, medtem ko vodi par konj do tehtnice. „Nekaj sem ga pustil za seme in za hrano, ostalo pa bo šlo v tovarno za predelavo. Zelo sem zadovoljen, da smo kmetje dobili stalnega, zanesljivega kupca našega prideka krompirja. S tem smo se rešili vsakoletnih skrbi, kam z njim. Človek celo pozabi da je odkupna cena malo nizka.“ Enakega mnenja so bili tudi drugi kmetovalci, ki vidijo v Kolinski trdno točko, na katero se lahko oprejo prvi razvijanju svoje osnovne dejavnosti.

Za zvezke sama zasluži

V Leskovcu pri Krškem dobijo učenci vse knjige v šoli. Staršem je tako prihranjen velik izdatek. Že zvezki so dovolj dragi in za višje razrede je treba odšteti zanje kar veliko vsoto.

Na podeželju si marsikateri učenec pomaga sam. Brigita Božič z Nemške gore je že ena tistih, ki so si sami zaslužili denar za šolske potrebščine. Za 400 din si je kupila zvezke, trikotnike, copate in druge stvari, ki jih bo potrebovala v šoli. Letos je že drugi obirala ribez pri sosedu.

„Delo ni prijetno“, je dejala, „zlasti če je ribez moker. Vse prste razje. Takrat, ko dozori, ga obiramo od jutra do večera. To je priložnost, da tudi otroci zaslužimo kak dinar.“

Brigita tudi sicer ne lenari. Za vsako delo prime, zdaj v vinogradu, zdaj na njivi ali na travniku. Zares brezskrbne počitnice ima le tedaj, če utegne za nekaj dni k teti na Bled.

Letos je v sedmem razredu. Učenje jo veseli, zato bi se po končani osnovni šoli rada šolala naprej. Upa, da bo že našla kakšno možnost za štipendijo, če se bo pridno učila. Dve leti bosta hitro mimo, v tem času pa si bo naibž izbrala tudi poklic. J. T.

MILIČNIKOV MANJKA

Delavci postaje milice v Krškem in oddelka v Kostanjevici so preobremenjeni z delom zlasti v poletnih mesecih. To je čas dopustov in čas, ko se običajno poveča delovni obseg. Postaja ima sistemiziranih 26 delovnih mest, zasedenih pa je komaj 17. Ze ta številka nas opozarja, da zaposleni v rednem delovnem času niso kos vsem nalogam, ki jih narekuje varnost.

Novomeško podjetje Pionir ima pri graditvi delavnic, garaž in skladišča za Elektro Celje - obrat Krško na Vidmu še precej dela. Ko bo stavba dokončana, bodo asfaltirali tudi njeno okolico.

PRAVOČASNA OPOZORILA

Podružnica Službe družbenega knjigovodstva v Krškem se vestno prilagaja ustavnim spremembam. Predvsem je sklenila skrbeti za informiranje samoupravnih organov o poslovanju organizacij združenega dela, pomoč pa jim bo nudila tudi pri razvijanju notranje kontrole. S pravočasnimi opozorili bo poskušala preprečiti pojave nezakonitega in nepravilnega dela.

URESNIČEVANJE PROGRAMA

Po tem, ko so pred nedavnim odprli otroški vrtec v Kostanjevici, se že pripravljajo na gradnjo enakega objekta v Brestanici. Načrti so narejeni, denar zagotovljen, tako da bodo vzgojinarstveno ustanovo, ki bo stala poleg brestaniške osnovne šole, izročili namenu verjetno že prihodnje leto jeseni. Program srednjeročnega razvoja otroškega varstva v krški občini res uspešno uredničujejo.

SPORAZUMNO

Kjer se pripravata dva, tretji dobiček ima bi lahko rekli tudi za nesporazume med upokojenci iz Kostanjevici in Senovega, ker se je zavlekla graditev stanovanj. Cene rastejo, zato vsako odlaganje pomeni čisto izgubo. V kratkem lahko pričakujemo sporazumno odločitev, kajti v komisiji, ki jo je imenovala skupščina, sta zastopana razen predsednika društva tudi predstavnik obč. konference SZDL in Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje.

Kmalu: zavrtiš, dobiš!

Tudi pošta, telegraf in telefon bodo do leta 1975 občutno napredovali - To je potreba

Petletni razvoj ptt prometa je na območju Črnomaljske občine planiran skladno s splošnim pospešenim razvojem, kajti na vseh področjih hočejo v tem času toliko naprej, da bi se znebili pečata zaostalosti.

Leta 1970 je bilo na primer v poštni enoti na območju občine zasoplenih 22 ljudi, ustvarili so 1.738.000 din celotnega dohodka, leta 1975 pa računajo na 32 ljudi in kar na 4.500.000 din realizacije.

Tako povečanje bodo lahko dosegli ob predvidenih novih naložbah, začrtanih tudi v srednjeročnem razvojnem programu občine. Tu piše, da bodo:

- razširili avtomatsko telefonsko centralo v Črnomlju od zdajšnjih 200 na 600 lokalnih priključkov;
- nabavili in opremili novo avtomatsko telefonsko centralo na Vinici s 40 priključki in zanjo zagotovili potreben prostor;
- povečati število medkrajevnih telefonskih zvez med Novim mestom in Črnomljem od sedanjih 11 na 30;
- povečali število medkrajevnih telefonskih zvez med Črnomljem in Metliko od 6 na 12;
- povečali število medkrajevnih telefonskih zvez med Črnomljem in Vinico od ene same sedanje na 3;
- razširili krajevno kabelsko omrežje v Črnomlju.

Uresničitev teh načrtov je deloma že v teku, največ del pa bo opravljenih v prihodnjih dveh letih. Potem Črnomelj tudi za zunanji svet ne bo tako nedosegljiv po telefonu, kar mrgolelo po zasebnih telefonskih naročnikih in ob iskanju zveze z oddaljenimi kraji ne bomo več izgubljali živcev

VEČ BO TRGOVIN

Čeprav se zadnje čase izboljšuje stanje trgovske mreže v mestu in na podeželju, pa je očitno, da bodo morali trgovci obnoviti ali na novo odpreti več lokalov, če bodo hoteli kupce obdržati. Predvideno je, da bo podjetje Dolenjaka prenovilo tri lokale v Črnomlju (nekatera dela so se že začela), enega na Vinici in na novo zgradila trgovino v Kanjarici. Zadruga gradi tržnico v Črnomlju, računajo pa tudi na gradnjo svoje trgovine na Vinici. Jugotehnika je v mestu že začela graditi lokal, čakajo pa še PETROL, da bo izpolnil dolgotrajno obljubo o postavitvi bencinske črpalke na Vinici.

ŠE BREZ TELOVADNIC

Začelo se je novo šolsko leto, šole v Dragatušu, Starem trgu in Črnomlju pa se bodo morale spet znajti pri pouku telesne vzgoje, ker ni telovadnic. Manjka pa tudi ustrezni strokovni kader, saj bi na šolah, v telesnozgodnjih društvih in v delovnih organizacijah lahko zaposlili 10 učiteljev telesne vzgoje.

Moti se, kdor misli, da imetniki stavb dobro zaslužijo z oddajanjem sob samo v turističnih krajih. Črnomelj je na primer običajno malo podeželsko mesto, pa izkoriščanje podnajemnikov vseeno cvete.

Izkoriščani so običajno tiho, vse potrpijo, da imajo le streho nad glavo. Zgodi pa se, da včasih le komu prikipi. Takrat se zateče k oblasti po pomoč. Pred kratkim se je tako razkril primer F. K. s Ceste Belokranjskega odreda.

Občan F. K. ima svojo hišo. Eno sobo z dvema posteljama oddaja trem dekletom, v skromen kletni prostor pa je vzel družino. Vsi podnajemniki imajo

Če to ni oderuško!

skupno stranišče. Vsak mesec prinese gospodarju vsaj 1.000 dinarjev za najemninno, toda to se lastniku še ni zdelo dovolj. Julija je zahteval od stranke v kleti kar 500 din stanarine. Ker se je podnajemniku zdelo to očitno izkoriščanje, se je uprl, toda gospodar mu je za pet dni odklopil vodo in elektriko, četudi stranka to posebej plačuje.

Profitarstva pa s tem še ni konec. Gospodar, ki na račun podnajemnikov dobro zasluži, ne da bi s prstom mignil, ni nobenega stanovalca prijaval. V prijavi osebnega dohodka za leto 1972 pa je navedel, da ima od oddajanja sob 6.000 din zaslužka. Kje pa je še druga polovica?

Ta primer v Črnomlju ni osamljen, prav zato bo treba F. K. in njemu podobnim stopiti na prste, kajti gre za izkoriščanje delovnih ljudi in poskus sleparjenja države.

Hočete vedeti, kaj se pri nas godi? Naročite Dolenjski list!

UREJAJO LJUBLJANSKO CESTO

Delavci Cestnega podjetja Ljubljana urejajo Ljubljansko cesto v Ribnici, to je del ulice od Delavske univerze preko Pungarta. Pri kopanju rova za kanalizacijo in vodovod so našli na velike skale, ki otežujejo dela in jih bodo tudi podražile. V tem delu ulice bodo uredili pločnik, cesto pa še asfaltirali. Dela bodo veljala okrog 400.000 dinarjev.

MALA ANKETA Dopust

„S čim ste bili zadovoljni in s čim ne v počitniškem domu ter v Novem gradu?“ smo vprašali nekatero, ki so letovali avgusta v domu Počitniške skupnosti Ribnica v Novem gradu (Citta nova) v Istri.

ANTON MIHELIC, INLES, Ribnica: „Motijo me poplave v kleti počitniškega doma. Sicer pa je na dopustu glava sproščena. Morje je blizu, siht daleč. V trgovini je vrsta dolga kot v Ribnici. Okoli doma manjkajo parkirni prostori, da bi bili avti v senci, in park. Plaža bi morala biti bolj urejena.“

JOŽE PELC, KOTACEN, Ljubljana: „Z bivanjem v domu sem zadovoljen. Je mirno. Zabave je dovolj v mestu. Trgovine so kar dobro založene, le denarja primanjkuje. Na plaži bi morali biti vsaj smetnjaki, ker leže zdaj smeti križem kražem. Tudi kakšen pomol bi lahko bil na naši strani zaliva, saj je med oseko morje tako plitvo, da niti plavati ne moreš. Tudi morske ježke bi morali pred sezono očistiti po dnu. Z malo dobre volje bi se vse to dalo urediti.“

MILKA AMBROŽIČ, INLES, Ribnica: „Z bivanjem v domu sem zadovoljna. Predlagam, da bi v kuhinji uredili odtok, v sosednji kleti pa bi lahko postavili še kakšno mizo, da bi jedli kar tu in ne bi bilo treba prenašati kuhane hrane v sobe. Trgovina je premajhna: predolgo je treba čakati, da prideš na vrsto. En

Na svidenje v Grčaricah

V nedeljo se morajo gostje odlično počutiti

Priljubljeni odbor za organizacijo proslave treh jubilejev v Grčaricah (30-letnice borbe v Jelenovem žlebu, 30-letnice zloma plave garde v Grčaricah in 70-letnice domačega gasilskega društva) dela na vso moč. Trudijo se, da bi se množica gostov, ki naj bi se udeležila proslave 9. septembra v Grčaricah, kar najbolje počutila.

Ugotovili so tudi, da se je doslej občinski konferenci SZDL Ribnica na dosedanje pozive javilo šele okrog 50 nekdanjih aktivistov OF v območju od Barja do Kolpe. Ponovno prosimo vse nekdanje aktiviste, naj pošljejo svoje prijave občinski konferenci SZDL Ribnica čimprej oziroma naj se udeležijo proslave 9. septembra v Grčaricah ter se tam prijavijo. Prijave potrebuje iniciativni odbor za ustanovitev okrožnega odbora OF za čim popolnejšo evidenco nekdanjih sodelavcev.

Proslava v Grčaricah, na kateri bodo občine Kočevje, Ribnica in Ljubljana-Vič-Rudnik podelile okrožnemu odboru OF domici (domicilne liste je izdelal akad. slikar Vladimir Lakovič), se bo pričela že 9. septembra zjutraj, parada in politično zborovanje s kulturnim programom pa bo ob 11. uri. Od 13. ure dalje bo ljudsko rajanje; obilo bo poskrbljeno za pijačo in jedajo ter zabavo.

Organizatorji bodo poskrbeli tudi za prevoz v Grčarice, kamor bo vozil avtobus iz Ribnice oziroma Dolenje vasi.

Torej — na svidenje v Grčaricah!

Medved: Sem slišal, da je po enem letu potrebna nova šola v Loškem potoku temeljitega popravila, da je vsa streha zanič...

Občan: Kaj ne poveš! Pa so Potočanje že hoteli podreti staro Franc-Jozefovo šolo, ki jim bo sedaj krvavo prav prišla! Se bodo šolarji pa spet preselili čez cesto v staro, saj so je javili. Za popravilo nove šole, na kateri pušča streha, kritina je uničena, v razredih je prepil, napada jo vlaga itd., pa tudi ni skrbi. Tistih 27 ali 30 starih milijonov nam tako ne bo treba dati iz samoprispevka, jih bodo prispevali tisti, ki so te „drobne“ pomanjkljivosti zakrivali — projek-tanti, izvajalci in drugi.

REŠETO

ČRNOMALJSKI DROBIR

PIŠE, DA SE NE SME — V okrožnici, ki jo je pred poletjem krajevna skupnost razposlala občanom, piše, da ni dovoljeno metati papirjev in odpadkov po tleh na mestnih ulicah. Po novem odloku so tudi kazni ostreje, vendar navlaka še ni izginila, kazni pa ni.

KONEC POČITNIC — Tudi za odbornike občinske skupščine se bodo v prvi polovici septembra končale počitnice. Na prvi skupščini bodo obravnavali uspehe v gospodarstvu v prvi polovici leta, problematiko kmetijstva in gozdarstva ter poročila sodišča.

TO JE MNOŽIČNOST! — TVD Partizan bo prve dni septembra spet vpeljal redno vadbo, za natančen urnik pa bodo interesi izvedeli pravočasno. Med telovadečimi bo spet okrog 300 otrok.

KONČNO IGRISČE NARED — Podjetje BEGRAD je uredilo asfaltno igrišče za košarko pri novi šoli v Loki. Na rokometnem igrišču pa urejajo novo razsvetljavo.

Črnomaljski poročevalec

Skozi ta vrata mora vsak

Lani so bila na metliški šoli dekleta bolj pridna kot fantje — Kako začelnjajo novo šolsko leto? Spet dvoizmenski pouk!

Po popravilih izpitih v avgustu so na osemletki v Metliki lahko zadovoljni z učnim uspehom. Od 617 učencev, kolikor jih je obiskovalo pouk v preteklem šolskem letu, jih samo 26 ne bo šlo v višji razred. Dosežen je bil skoro 96-odstotni učni uspeh.

Po izjavi pomočnika ravnatelja Franca Brancija gre uspeh pripisati naslednjim dejstvom: „To je posledica spremenjenih učnih metod, večjega upoštevanja otrokovih po-

sebnosti in dodatnega pouka. Tega smo imeli za matematiko, angleščino in slovenščino skozi vse šolsko leto. Prav tako smo imeli dobro organiziran pouk za učence s popravilnimi izpiti.“

Po podatkih, ki so jih zbrali na šoli, je očitno, da so dekleta bolj prizadevana. Med 31 odličnjaki od 5. do 8. razreda je bilo namreč kar 24 deklet in le 7 fantov, v 8. razredu pa je bilo 7 odličnih, med njimi pa niti enega fanta.

Novo šolsko leto so začeli 3. septembra, in sicer v 23 oddelkih, kar je eden več kot lani. Pouk je večinoma dopoldne, ko imajo 17 oddelkov na šoli, za 6 razredov pa je popoldanski pouk. Ker morajo dati dopoldne prednost vozačem in bolj oddaljenim ter učencem višjih razredov, mnogim Metličanom ni povšeči, če imajo otroka popoldne

pri pouku. Kljub intervencijam in prošnjam pa ne bo mogoče ustreči vsem staršem.

Učiteljski kolektiv šteje letos 32 ljudi, od tega so 3 z visoko izobrazbo, 9 z višjo, ostali s srednjo. Kljub temu da je šola zapustilo nekaj učnih moči, so med počitnicami dobili nove ljudi. Dvema so nudili stanovanje, zato so prosvetni delavci prišli tudi od drugod.

Z MALCE ZAMUDE

Kuhinja v metliški šoli ne bo poslovala približno do srede septembra, ker niso mogli končati dokaj obsežnih adaptacijskih del. V kuhinji gre za 100.000 din investicij. Prve dni pouka torej ne bo tople hrane in kosil, objublajo pa, da bo potem spet dobra hrana.

Pred kratkim se je modernizirala tudi metliška komunalna služba. Precej opazovalcev je imel delavec, ki je z novim strojem, namesto z metlo, čistil mestne ulice. (Foto: R. Bačer)

POŠTO PRENAVLAJAO

Trenutno posluje gradnja pošta v tako imenovanem „frontnem koticu“, ker urad prenavlja. Bil je skrajni čas, ker niti lokal niti oprema nista več ustrezala današnjemu času. Gradnja so tega zelo veseli, hkrati pa nestrpno čakajo na začetek del za nov poslovni objekt, ki ga bo gradila metliška zadruga.

SPREHOD PO METLIKI

ZAČELO SE JE — V ponedeljek, 3. septembra, se je začel pouk tudi v poklicni šoli BÉTL. Letos sta dva prva letnika, trije drugi in dva oddelka tretjega letnika. Težave so s poukom telesne vzgoje, ker sta igrišče in telovadnica na Pungartu prezasedena, pa tudi ni denarja, da bi asfaltirali igrišče ob tovarni.

KOT NJIVA — Cesta do znanega gostišča Veselica je še najbolj podobna sveže zorani njivi. Nihče se ne zgame, da bi zasul globoke jarke. Morda prav zaradi tega na Veselici ni več take gneče.

STARA ŠOLA ŠE MLADINI? Obnovljeni prostori za metliško godbo so v stari šoli nared, razmišljajo pa, ali naj bi spodnje prostore v stavbi namenili mladinskemu klubu. Če bi primerno preuredili še klet, bi imeli mladi dovolj prostora za svoje dejavnosti. Delo v klubu bi lahko začelo že jeseni. Če...

metliški tednik

Letos za 38 odstotkov več dajatev

Predstavniki gospodarstva iz kočevske občine zahtevajo, naj predpise o obremenitvi gospodarstva uskladijo z resolucijo o razvoju Slovenije, ki predvideva manjše davke in prispevke

Pregled obremenitve gospodarskih organizacij v občini Kočevje z davki in prispevki je pokazal, da so podjetja v prvem polletju letos vplačala za 38,8 odstotka več davkov in prispevkov kot v istem obdobju lani. V istem obdobju se je zvečal celotni dohodek kočevskega gospodarstva za 21,6 odstotka, dohodek za 21 odstotkov, ostanek dohodka pa za 11,5 odstotka.

Po panogah je bilo zvečanje obremenitev zelo različno in je bilo večje: v industriji za 49,9 odstotka, v kmetijstvu za 41 odstotkov, v gozdnem gospodarstvu za 32,5, gradbeništvu za 12,1, v prometu za 35,7, trgovini in gostinstvu za 31,6, obrti za 65,7 odstotka in na stanovanjsko-komunalnem področju za 35 odstotkov. Skupno so znašali v prvem polletju lani vsi davki in prispevki 28.678.214,10 din, v istem obdobju letos pa že 39.804.933,54 din.

O teh ugotovitvah sta pred kratkim razpravljala tudi svet za gospodarstvo in svet za družbeni plan in finance občinske skupščine Kočevje, razprave pa se je kljub času letnih dopustov udeležilo veliko direktorjev in predsednikov delavskih svetov

ASFALT OB KOLPI

V okviru programa asfaltiranja cest skozi številna naselja v kočevski občini te dni posodablja cesto skozi Osilnico in Bosiljvo loko ob Kolpi. Ta dva kraja, predvsem Osilnica, sta bila nekoč zelo živahna, razgibana, z odseljevanjem obkolp-skih prebivalcev pa mnoge vasi v tem odmaknjem predelu občine zaostajata. Obkolpje je kljub izredno privlačnim krajem vedno bolj zaostalo. Tudi asfalt skozi glavne vasi ne bo prinesel novega življenja, upanje pa le. Upanje, da bo v bližnji prihodnosti morda posodobljena vsa cesta do Osilnice in še naprej proti Cabru. Če prej ne, pa potem, ko bo končana cesta Kočevje — Delnice. Tako vsaj upajo vedno manj številni prebivalci doline.

KRUHA NI

Kočevski potrošniki se pritožujejo, da preprosto manjka kruha. Trgovci bodo poskušali v sodelovanju s peki to urediti. Tako trgovci predlagajo, naj bi peklji več belega kruha, ki ga je mogoče predelati (v drobtine itd.), če vsega ne prodajo. Pritožujejo pa se še zaradi slabe kakovosti črnega kruha. Manjka tudi mesa, predvsem svinjskega.

menjevanju gospodarstva uskladijo z resolucijo o razvoju Slovenije.

DRAŽJE OBTNE STORITVE

V kočevski občini so se v avgustu podražile obrtne storitve povprečno za 8,7 odstotka. Ko smo vprašali predstavnike pristojnih organov, katere obrtne storitve so se najbolj podražile in katere najmanj, so dejali, da tega ni mogoče natančno povedati. Cene storitev so namreč hkrati uskladiли tudi znotraj posameznih vrst obrti. Tako na primer nekaterim šiviljam niso dovolili zvišanja cen, ker so imele že doslej dovolj visoke; drugim, ki so imele izredno nizke cene, pa so dovolili povišanje tudi preko 8,7 odstotka.

DROBNE IZ KOČEVJA

ZA LJUBITELJE PTIC — Gojitelj ptic iz Novega sada je v nedeljo pripeljal na kočevski trg okrog dvesto malih papig skobčevk. Na voljo so bili šestmesečni mladički vseh mogočih barv in odtenkov. Prodajal je tudi ustrezne kletke. Par je stal okrog 140 din, odvisno od barve. Prodajal jih je nad sto. Ko bo prišel prihodnjič, bo pripeljal tudi druge vrste ptic.

KROTKE PTICE — V parku GAJ lahko vsak dan vidimo upokojenca, ki krmi ptice. Te ga že kar čakajo, in ko ga opazijo, brez strahu priletijo k njemu in mu sedajo na roke. Zanimivo in lepo je opazovati to prijateljstvo.

NEVAREN SLADKOR — Čebe-larji so imeli hude težave s čebeljimi družinami, ki so jih morali dodatno krmiti s sladkorjem. Po krmljenju z uvoženim francoskim sladkorjem so pričele čebele umirati, tako da so nekatero panje komaj rešili. Vprašanje je, kako bodo oslabljeni panji prezimili. Primer še preiskujejo.

KOČEVSKÉ NOVICE

Zapletena in draga pot do parcele

Pogovor z inž. Knafelcem, direktorjem Stanovanjskega podjetja v Kočevju
Kaj gradijo in kaj bodo zgradili v Kočevju?

Iz daljšega razgovora z inž. Tonetom Knafelcem, direktorjem Stanovanjskega podjetja Kočevje, povzemamo nekaj osnovnih misli o problematiki družbene in zasebne stanovanjske gradnje v Kočevju, o pridobivanju in opremljanju gradbenih zemljišč in težavah, ki pri tem nastajajo.

Stanovanjsko podjetje Kočevje skrbi razen za redno stanovanjsko gospodarstvo tudi za urejanje, pridobivanje in oddajanje stavbnih zemljišč v Kočevju, pa tudi sicer v drugih krajih občine, kjer so zazidalni načrti. V glavnem je ta dejavnost podjetja usmerjena le v Kočevje, zasebne gradnje v ostalih krajih občine pa potekajo po urbanističnem redu.

Nashe podjetje preskrbi zazidalni načrt, načrte komunalne opremljenosti ter opravi odkup zemljišč. Pri tem naletimo pogosto že na prve težave, ko zasebniki nočejo prodati zemlje oziroma bi radi iz prodaje čim več iztržili. Lastniki zemlje ne razumejo, da odkupujemo neurejeno, kmetijsko zemljišče, prodajamo pa opremljeno gradbeno zemljišče, v katerega smo že vložili velike denarje. Ljudje si tudi napak razlagajo, da je gradbeno zemljišče že tisto, o katerem se govori, da bo pozidano. Pa ni! Analize kažejo, da je povsod v svetu, pa tudi pri nas, razlika med

kmetijskim zemljiščem in stavbnim - urejenim zemljiščem najmanj desetkratna. Tako tudi pri nas. Še pred sedmimi leti je bil kvadratni meter gradbene zemlje v Kočevju 8,50 din, danes stane 96,00 dinarjev. Pri tem pa še niti ni popolnoma komunalno opremljeno niti po končani gradnji nimamo dovolj denarja za dokončno opremo novega naselja. Marsikaj mora graditelj kar sam plačati, kar zemljo seveda še podraži.

Kako pa je z družbeno gradnjo v mestu? Gradbenemu podjetju Zidar smo oddali zemljišče v Turjaški ulici (za socialnim zav. rovanjem) za tri stanovanjske bloke. Eden je končan, dva pa sta v gradnji. Pripravljamo tudi zemljišče v Kajuholnem naselju (med Kolodvorsko in Ljubljansko ulico), kjer bodo trije do štiri stolišči. Prvi je že pod streho, pripravljeno je teren za drugi stolišč. Pripravljamo pa tudi - nekaj kasneje pride to na vrsto - zazidalni načrt za stanovanjsko družbeno gradnjo med Rinžo in staro Tomiščevo (Tesarško) ulico. Predvidoma naj bi v tem predelu zrastle stanovanj za okrog 420 prebivalcev.

Starejši premalo zaupajo mladim

Vaščani Črnega potoka so sicer pridni, vendar bi jim več složnosti lahko le koristilo - V glavnem delajo brez pomoči skupnosti

Alojz Vertel, 27 let, je poveljnik gasilcev v Črnem potoku. Alojz Marolt, 32 let, pa predsednik vaške skupnosti. Življenje in delo v Vaščem polju in Črnem potoku vodijo mladi, čeprav jim starejši še ne zapujajo dovolj.

Za urejanje vaškega doma so doslej vaščani prispevali skupaj 500 prostovoljnih delovnih ur, žal nekateri po 30, drugi le po 3, nekateri pa nič. Tisti, ki imajo dobro politično preteklost, bi se morali bolj izkazati pri delu za skupnost, pa bi bilo delo še uspešnejše, meni Alojz Marolt. V vaški dvorani imajo že prostor šahisti in pinkponkarji. V spodnjem prostoru urejajo šrambo za mrliško mizo in svečnik (kar so kupili s prispevki vaščanov), ob gozdu pa imajo športno igrišče.

Prizadevajo si, da bi očistili in uredili še bazen za kopanje, ki meri skoraj hektar. Voda v njem pa je

precej onesnažena, ker se višje ob potoku napajajo krave iz bližnjega hleva ZKGP, voda pa se meša z njihovim blatom in onesnažuje vodo v bazenu. Kmalu bo hlev dobil za napajanje krav vodovod in potem bodo vaščani lahko uredili bazen za kopanje. Ribiči pa bi vanj lahko vložili tudi ribe.

O gasilcih je povedal Alojz Vertel, da so dobili cevi in trojak (od INKOP), za motoriko pa so prispevali vaščani, razen tega so za njen nakup porabili tudi dobiček treh veselic. Cevi imajo toliko, da jih lahko napeljejo od bazena do drugega konca vasi. Mokre vaje imajo večkrat, včasih jih celo združijo z gašenjem apna. Uniform in avta pa gasilci še nimajo.

Vaščani pa prostovoljnega dela ne opravljajo le za gasilstvo in dom, ampak vzdržujejo tudi cesto. Cestarja imajo sicer plačanega za 40 ur na mesec, a je to premalo, ker je pro-

met vedno večji, posebno če dežeje čisto sere.

Umazano morje

V Novigradu v Istri ima počitniške domove tudi precej delovnih organizacij iz Dolenjske. V enem izmed domov letujejo skupno delavci NOVOTEKSA iz Novega mesta, SUKNA iz Zapuž in TEKSTILANE iz Kočevja. Med dopustniki v prostorih TEKSTILANE smo napravili kratko anketo o tem, kako so zadovoljni z bivanjem v domu in kako z oskrbo (trgovine itd.) plažo in drugim.

Z bivanjem v domu, hrano in drugim so bili vsi zadovoljni (le eden je dejal, da se odtoki prebogosto zamaše), zato tega ne bomo ponavljali pri vsakem anketiranju. O ostalem pa so dejali:

OLGA KOVAČ, TEKSTILANA, Kočevje: „Plaža je preplitva in polna ježkov. Plavati znam, zato si želim, da bi bil kje kakšen pomol, da bi lahko kar skočila v vodo. Samopostrežba je v Kočevju boljša kot tu in tudi tukajšnji trgovci so malo čudni. Snažno ni preveč. Cene sadja bi morale biti nižje. Razen tega na razstavljenem blagu in na cenikih ni cen. Tako ima občutek, da te hočejo vsepovsod goljufati, čeprav morda tega ne počno.“

JOZE KOVAČ, ZKGP Kočevje: „Čistoča lokalov v mestu je slaba, stranišča pa so naravnost grozna. Na cenikih in na blagu ni cen, kar ni prav. Na plaži pogrešam pomol, smetnjake in tuš.“

BOZO PETEH, gimnazijec, Kočevje: „Plaža je preplitva. Očistiti bi jo morali morskih ježkov. Smetarji bi morali čistiti plažo smeti, pa tudi sicer bi morali namestiti okoli več smetnjakov. Zdaj ni nobenega in kam naj človek da smeti? Tu letujem že tretjič in se spominjam, da je bilo pred 5 do 10 leti bolje. Takrat ni bilo ježkov, na plaži je bil tuš, smetnjaki itd., zdaj pa je vse zanemarjeno in polomljeno. Kar naredi, naredi slabo. Tudi trgovina bi morala biti odprta nepretrgoma, ne pa da je opoldne pet ur ali celo več zaprta.“

KRISTINA RUS, TEKSTILANA, Kočevje: „Mislim, da pri cenah v trgovini ni bistvene razlike med Novigradom in Kočevjem. Postrežba pa je slaba, saj je premalo trgovcev, zato je treba dolgo čakati v vrsti. Zalostno je, da tuje preje postrežbo kot nas, domače. Moti me tudi, ker nimajo na blagu ali ceniku napisanih cen. Človeku je pač nerodno kar naprej spraševati, koliko stane to in ono. Plaža pa je zame dobra, ker ne znam plavati. Pogrešam otroško igrišče, koše za smeti in tuš.“

DRAGO TRDAN, obrtnik, Kočevje: „Mesto Novigrad je žal vedno bolj zanemarjeno. Tukaj namreč letujem že tretjič in opažam razliko. Kanalizacija priteka v morje skoraj na vsakih sto metrov, zato so naši otroci in verjetno tudi drugi že dobili izpuščaje. Morje je preplitvo in bi morali vsaj ponekod tudi na naši strani zaliva dno poglobiti. Košev za odpadke ni nikjer, zato je posod polno smeti in tudi stekla, da v morje sploh ne moreš več bos. Trgovine in gostišča so umazana in zanemarjena, pa tudi prave postrežbe ni.“

J. PRIMC

Po tridesetih letih

Dolenjske Toplice se pripravljajo na sprejem borcev Levstikove brigade - Preko 600 gostov

V soboto, 8. septembra, se bodo na trgu v Dolenjskih Toplicah po tridesetih letih, odkar je bila na istem mestu ustanovljena Levstikova brigada, spet zbrali nekdanji borci.

Za to priliko pripravila medkrajna Zveza borcev tudi pobratenje Hrastnika in Dolenjskih Toplic, ki bo uresničilo dolgoletno željo prebivalcev obeh krajev, ki so se v času osvobodilne vojne borili skupaj na območju Topliške doline. Želja obojih, Hrastnika in Dolenjskih Toplic, je, da se nadaljuje tradicija medsebojnega spoznavanja, ki se je

začelo že v tistih težkih dneh, seveda na današnjem časom primeren način: s krepitvijo kulturnih stikov, športnih in ostalih medsebojnih srečanj.

Sobotna slovesna proslavitev tridesetletnice ustanovitve Levstikove brigade in pobratenja se bo začela ob deseti uri dopoldne. Nastopili bodo pihalna godba in pevski zbor hrastniške steklarne in mladi Topličani s kulturnim programom.

Slavje se bo nadaljevalo s tovariškimi srečanjem, na vrtni terasi zdravilišča Dolenjske Toplice, kjer bosta hrastniška pihalna godba in pevski zbor izvedla promenačni koncert.

Slovesnosti se bo udeležila tudi mladinska brigada, ki je krenila iz Ribnice po poteh Levstikove brigade in nosi njeno ime.

Pričakujejo, da se bo sobotnega srečanja udeležilo več kot 600 udeležencev iz Hrastnika, Ljubljane in širše okolice Dolenjskih Toplic.

PREVAJALCA NI - PREVAJALEC JE

V občinah Črnomelj, Metlika, Trebnje in Novo mesto prosilci iščejo uradnega prevajalca za nemški jezik, pa jim ne vedo svetovati. Odgovornim je menda dejstvo, da je bil 14. marca letos z odločbo republiškega sekretariata za pravosodje in občo upravo v Ljubljani za uradnega tolmača-prevajalca imenovan sodnik okrožnega sodišča Stanislav Modic, povsem neznan.

Pred javno razpravo

Občinska konferenca SZDL in občinski sindikalni svet Novo mesto sta za politični aktiv, ki bo v septembru in v oktobru vodil javno razpravo o osnutkih zvezne in republiške ustave ter občinskega statuta, priredila 30. avgusta v Novem mestu seminar. Za člane aktiva, ki bodo vodili javno razpravo v 49 organizacijah SZDL v občini, je bil seminar v Novem mestu v Sindikalnem domu, za člane ki bodo vodili razpravo o delovnih organizacijah, pa v Straži v NOVOLEŠOVI dvorani.

Na seminarju v Novem mestu sta udeležencem govorila o ustavnih določilih dr. Franc Hočevnar in Jernej Vrhnec, člana republiške ustavne komisije, na seminarju v Straži pa sta predavala Silva Jereb, strok. sodelavka RK SZDL, in Janez Tršan, sekretar za ekonomska vprašanja pri RSS Slovenije!

Na obeh seminarjih je bilo največ vprašanj o novem delegatskem sistemu, o vlogi KS ter o vprašanih TOZD in OZD in o samoupravnem sporazumevanju znotraj OZD in

izven nje. Javna razprava v krajevnih organizacijah SZDL in v sindikalnih organizacijah se je začela te dni, trajala pa bo do 15. oktobra letos. M. J.

Suhokrajinski drobiž

STATUTARNA KOMISIJA PRI ZU ŽEMBERSKI KRAJEVNI SKUPNOSTI je že pred letošnjim poljetjem pripravila osnutek novega statuta za to krajevno skupnost. Osnutek so pred nedavnim odposlali v okoli 300 izvodih družbeno-političnim organizacijam, društvom, podjetjem in občanom, da ga bodo lahko s svojimi predlogi dopolnili in bo tako pripravljen za dokončno obravnavo za sprejem.

KROMPIRJEVA LETINA V SUHI KRAJINI je letos izjemna. Krompirjevi gomolji so izredno lepi in pridelek je rekorden. Odkup krompirja se še ni začel, zato spravljajo krompir v kleti.

ZUZEMBERSKA KMETIJSKA ZADRUGA gradi nove skladiščne prostore, nad njimi pa bodo uredili prepotrebne dodatne trgovinske prostore; Stavba je prislonjena k sedanji trgovinsko-poslovni stavbi in bo letošnje jesen pod streho. S to gradnjo bodo pridobili zaokrožen objekt, kjer bo laže poslovali kot pri sedanjem dislociranem skladišču.

SPET REDNE VAJE

Za člane pevskega zbora pri novo meški podružnici Društva upokojencev se bodo danes ob 19. uri začele redne vaje. Vodstvo zbora vabi k sodelovanju vse člane društva, ki imajo veselje do petja.

ČETRTKOV INTERVJU

Tovarna, drugi dom

Pri delih za urejanje tovarniškega okolja sta direktor in delavec skupaj vihtela kramp

Dolgo časa je prevladovala miselnost, da je tovarna samo proizvodni obrat, za katerega je vseeno, v kakšnem okolju stoji, celo skoraj obvezno je bilo, da je bil tovarniški prostor zanemarjen. Na srečo se je ta miselnost umaknila večji zavzetosti za urejeno okolje. Celotne ureditve zunanega in notranjega prostora se je lotila tudi novomeška Iskra v Bršlinu.

„Prve mesece lanskega leta se je porodila ideja, da bi uredili okolje naše tovarne,“ je povedal direktor Iskre, diplomirani ekonomist Marjan Henigman. „Zavedamo se, da ustvarja urejeno okolje prijetnejše počutje delavca, ki tako svoje delovno mesto smatra za del svojega doma in rad prihaja na delo.“

Projekt za ureditev sta jim zastopnik naredila biotehniška fakulteta in skupina za prostorsko načrtovanje iz Ljubljane. Do sedaj so urejali samo prostore organizacij terciarne dejavnosti in so prvič poskusili z urejevanjem tovarniškega okolja. Projekt načrtuje ureditev v estetskem in rekreativnem smislu, oblikovanje zelenih površin in igrišč.

„Ker so za tako široko zasnovan projekt potrebna precejšnja sredstva, ki jih naš delovni kolektiv ne more dati, smo se odločili, da bomo čimveč naredili sami s prostovoljnimi delom, z lastnim znanjem in orodjem. Celoten kolektiv se je z izrednim posluhom lotil akcije. Delali smo vsi, delavci in inženirji, skupaj. Nekateri so se zmrdovali, češ da se ne spodobi, da direktor vihti

kramp z drugimi, toda trdno sem prepričan, da take skupne akcije vnašajo v kolektiv zdrave odnose in ustvarjajo tesnejše vezi med vsemi člani našega kolektiva.“

Marjan Henigman

Marjan Henigman pa o tem ne govori samo, bil je med prvimi, ki je zavihtel kramp in med prvimi po številu delovnih ur.

„Do pomladi bomo zaključili urejanje zunanega okolja, takoj nato pa bomo prešli na ureditev notranjega okolja, da se bo delavec tudi na ožjem delovnem mestu dobro počutil in bo privlačnejše. Ko bo celotni projekt uresničen, bo naša tovarna po ureditvi zunanega in notranjega okolja enakovredna tovarnam po svetu. Mene to še prav posebno veseli, saj bomo tako drobec v širokem okolju Dolenjske, ki je edinstveno.“

M. MARKELJ

MINI ANKETA

Prav gotovo so meščani tisti, ki svoje mesto najbolj poznajo in ga gledajo z najkriticnejšim očesom, zato smo jih nekaj povprašali, ali se jim Novo mesto zdi dovolj čisto ali celo morda zanemarjeno.

Čisto mesto?

VILI ŠEGA, finomehanik: „Novo mesto je sicer prijetno, lahko pa bi bilo veliko lepše, ko bi bilo bolj čisto. Posebno na krajih, kjer se zbira veliko ljudi, na avtobusni postaji in tržnici, je precej nesnagne. Ljudje sami ne skrbijo dovolj za lepšo podobo mesta, nekaj krivde pa je tudi na komunalnem podjetju, ki bi lahko bolj prometne točke čistilo več kot enkrat na dan.“

JOZIČKA CERNOGA, kemijska tehničarka: „Čistoča mesta je pod kritiko, zato o njej ne bi govorila. Velik hrušč in trušč, ki ga vsako jutro zganjajo delavci snage, je brez haska. Kante za smeti puščajo kar na sredi ceste in to ne more biti v obris kakršne koli prijetnemu mestu. Poseben problem se mi zde Cigani, ki radi brskajo po smeteh, vlečejo ven razne odpadke in jih potem odmetujejo na vse strani.“

TONE VESEL, komercialist: „Če bi primerjal Novo mesto z nekaterimi mesti našega juga, potem bi lahko rekel, da je čisto. Vendar menim, da ne smemo biti zadovoljni s podobo, ki nam jo nudi. Ni dovolj čisto. Ljudje morda mečejo odpadke kar po tleh tudi zaradi tega, ker je premalo košev za smeti. Zadržim sem hotel odvreči odvečni papir, pa nisem našel koša.“

FRANJO KOBASLIČ, uslužbenec: „Mesto bi bilo lahko veliko čistejše, ko bi ljudje ne bili tako malomarni in bi odlagali odvečne stvari tja, kamor spadajo. Šramota mesta je vodnjak in okolica tržnice, da o železniški postaji in Bršlinu sploh ne govorim. Ze zdaj se zgrozim, če pomislim, kakšno bo mesto videti jeseni, ko bodo pekli kostanj. Cel Glavni trg bo veselo smetiše lupin kostanja. Vsaj malo bi ljudje lahko pazili na svoje mesto. Za to ni potreben velik trud.“

ŽELJKA KALOGJERA, kemijska tehničarka: „Nisem sicer Novomeščanka, a sem vseeno opazila, da mesto ni najbolj čisto. Zlasti tržnica in njena okolica sta zelo zanemarjeni. Posod za smeti je v mestu premalo, kar jih je, pa so zanemarjene in neopazne. Morda bi ne bilo napak, ko bi bile bolj žive barve. Ne razumem ljudi, ki so jim tudi posode za cvetje prostor za odmetavanje raznih papirčkov in cigaretnih ogorkov.“

Novomeška kronika

DROGOVI ZA OBEŠANJE? - Na Cesti komandanta Staneta že dalj časa štrle na pločnikih in iz sten hiš železni drogov, na katere bodo menda montirali prometne znake. Zlobneži pa trdijo, da so to drogovi za obešanje predrznežev, ki mislijo, da bodo znaki kmalu postavljeni.

KOPRODUKCIJA - Novomeščani so imeli edinstveno priložnost videti špansko španjolski film. Za tistega, ki ne ve, kaj je to španski barvni film, je na filmskem plakatku za vsak primer napisano tudi španjolski kolon film.

NIČ VEČ LETANJA - Na vhodih v tovarno Krka v Ločni so montirali kontrolne ure, da se bo točno vedelo, kdaj prihajajo in odhajajo delavci in uslužbenci na delo. Pametna buča bo znala tudi še tako natančen mehanizem pretentati:

TRŽNICA - Na petkovi tržnici je bil promet običajno živahen. Vsi izdelki, ki so si priborili svoj prostor pod kostanj, se redno pojavljajo na stojnicah. Nekaterim živilom je cena malo padla, drugim pa zrasla. Solato so prodajali po 7 din, krompir po 2,50 din, paradižnik po 5 din, fižol po 5-6 din, kumare po 3 din in jajca po 1,30 din.

ROJSTVA - Rodile so: Tončka Povše iz Ulice Milana Majcna 8 - Brigito, Vida Ban, Nad mišni 18 - Marjeto in Saveta Arsič iz Zagrebške 8a - Zaklino.

SMRTI - Umrla sta: Marija Udovič, upokojenka iz Jerebove 12, v 79. letu starosti in Franc Robek, upokojenec s Trške gore 36 a, v 64. letu starosti.

Ena gospa je rekla, da gostinski lokali spet delajo s polno paro, odkar se je začela šola.

Alojz Marolt in Alojz Vertel štejeta sicer šele okoli 30 let, pa se po službi v ITASU še resno spoprijemata z vaškimi zadevami in si prizadevata, da bi bilo življenje na vasi čim boljše, složnejše. (Foto: J. Primc)

RAZPRODAJA USPELA

„Razprodaja v kočevski NAMI je zelo uspela,“ je povedal direktor Jože Žagar, saj so prodali vse otore, kopalke in veliko večino ostalega znižanega blaga. Čeprav je poletna razprodaja zaključena, pa potrošniki lahko dobe po nižjih cenah nekatero blago, ki so mu ceno znižali proizvajalci, in sicer predvsem diolen in kamgarne, pa tudi konfekcije.

Medved: Si opazil, da so zadnje čase vsi vodilni kočevski občinski možje odsotni, na dopustih?

Občan: Sem, pa kaj potem? Kljub njihovi odsotnosti se zemlja še naprej vrti, navadni občani prav tako dihamo s pljuči in normalno delamo, Rinža teče v isto smer, gospodarstvo pa tudi še deluje. Prav tako nemoteno tudi drsimo na lestvici razvitosti po narodnem dohodku proti nerazvitim - kot doslej...

KOČEVSKÉ NOVICE

Gradbeno industrijsko podjetje „Gradis“, Ljubljana, ki ustanavlja svoj sektor na območju Novega mesta, vabi k sodelovanju

GRADBENE TEHNIKE in GRADBENE DELOVODJE

Ponudbe sprejema kadrovsko-socialna služba „Gradis“, centrala Ljubljana, Korytkova ul. 2, 10 dni po objavi prostih delovnih mest.

IGM „SAVA“ – KRŠKO odbor za kadre

razpisuje po 35. členu statuta podjetja vodilna delovna mesta

- a) VODJA TEHNIČNEGA SEKTORJA
- b) VODJA KOMERCIJALNEGA SEKTORJA
- c) VODJA SPLOŠNEGA SEKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod a) da imajo visoko ali višjo strokovno izobrazbo gradbene smeri in najmanj 3 leta oz. 8 let prakse na enakih ali podobnih delovnih mestih;
- pod b) da imajo visoko ali višjo strokovno izobrazbo ekonomsko-komercialne smeri in najmanj 5 oz. 8-letno prakso v komercialni stroki;
- pod c) da imajo visoko ali višjo strokovno izobrazbo pravne smeri in najmanj 3-letno prakso v gospodarstvu

Kandidati za razpisana delovna mesta naj pošljejo svoje pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju navedenih pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: IGM „Sava“, Krško, Gasilska 4.

Poslovni odbor – Komisija za razpis pri Invalidskih delavnicah „IDEK“ – Kočevje, Kolodvorska 14

RAZPISUJE

prosto delovno mesto

DIREKTORJA
v na novo ustanovljenem podjetju.

Oseba, ki kandidira za delovno mesto direktorja, mora poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, imeti še:

- višjo izobrazbo ekonomske smeri, najmanj tri leta delovnih izkušenj na odgovornih delovnih mestih v gospodarstvu ter sposobnosti in ugled, ki si ga je pridobila z uspešnim delom.
- srednjo izobrazbo ekonomske smeri in najmanj pet let delovnih izkušenj na odgovornih delovnih mestih v gospodarstvu, osnovno poznavanje predelave termoplastičnih mas ter sposobnosti in ugled, ki si ga je pridobila z uspešnim delom.

Vsak kandidat, ki se poteguje za delovno mesto direktorja, bo pismeno seznanjen z nalogami in cilji, ki naj bi jih dosegel.

Prijavo s potrebnimi dokazili naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Invalidske delavnice, „RAZPISNA KOMISIJA“, Kočevje, Kolodvorska 14. Stanovanja ni!

Invalidske delavnice – „IDEK“, Kočevje, Kolodvorska 14, telefon 86-192

obveščajo

vse zainteresirane, da bo od 7. do 14. septembra 1973 razprodaja osnovnih sredstev po prosti pogodbi, in sicer:

1. stroj za brizganje plastičnih mas „BATTENFELD“ 40 gr, 1 kom.
2. stroj za brizganje plastičnih mas „FLESC“ 35 gr, 1 kom.

Oba stroja sta v uporabnem stanju. Resni interesenti ju lahko preizkusijo. Ogljed je možen vsak delovnik od 6. do 14. ure.

Dijaški dom Majde Šilc, Novo mesto, Kristanova 60

RAZPISUJE

za nedoločen čas naslednja prosta delovna mesta:

- TRI VZGOJITELJE ALI VZGOJITELJICE

Pogoj: višja ali visoka izobrazba, veselje za mentorsko delo na področju športa, dramatike ali glasbe. Za enega kandidata je na voljo garsonjera.

- RAČUNOVODJA ZA ŠTIRIURNO DELO

Pogoj: ustrezna strokovna izobrazba. Možna je tudi honorarna zaposlitev.

- KV KUCHARICA

Pogoj: kvalificirana kuharica

- CISTILKA

– KMEČKA DELAVKA za delo na ekonomiji doma z možnostjo stanovanja v domu.

Interesenti dobijo vse potrebne informacije v pisarni doma. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

GRADBENI MATERIAL

V oddelku za prodajo gradbenega materiala v Novem mestu, Cesta herojev 25, vam nudimo vse, kar potrebujete pri gradnji hiše. Posebno velika izbira stavbnega pohištva!

Cene ugodne!
Prepričajte se!

Knjigovodski center Črnomelj

razpisuje
prosto delovno mesto

RAČUNOVODJE

Pogoji: dokončana srednja ekonomska šola. Prednost imajo kandidati z večletno prakso.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Rejci perutnine!

V Valilnici v NAKLEM PRI KRANJU LAHKO KUPITE 2 do 3 mesece stare jarčke po 25,00 din. Poslujemo vsak dan od 6. do 14. ure, ob sredah pa do 18. ure.

„DANA“, tovarna rastlinskih specialitet in destilacija MIRNA

razpisuje

JAVNO LICITACIJO za tovorni avto Škoda (karamboliran)

Licitacija bo 10. 9. 1973 ob 10. uri. Interesenti si lahko ogledajo vozilo na dvorišču „Dane“ vsak dan od 6. do 14. ure.

Vsi tisti, ki bodo sodelovali, morajo pred licitacijo položiti 10 % varščine.

Iskra
Tovarna usmerniških naprav
Novo mesto v ZP Iskra Kranj

razpisuje

prosta delovna mesta

- VEČ KV DELAVCEV ELEKTROSTROKE (elektromehaniki, elektroinstalaterji)

Kandidati morajo izpolnjevati splošne pogoje za sprejem v združeno delo in imeti dokazilo o kvalifikaciji.

Osebni dohodek v okviru samoupravnega sporazuma.

Prijave sprejema splošni sektor do zasedbe delovnih mest.

NOVOMEŠKA OPEKARNA ZALOG

objavlja

prosto delovno mesto
BLAGAJNIKA – FAKTURISTA

Pogoji: administrativna ali druga nižja strokovna šola in 1 leto prakse
Prijave z dokazili o strokovnosti pošljite do vključno 13. sept. 1973

Komisija za delovna razmerja pri KZ Črnomelj

RAZPISUJE
prosto vodilno delovno mesto

- VODJE DE TOVARNE „BELSAD“ za mesto veljajo naslednji pogoji:
  - končana visokošolska izobrazba agronomske ali živilsko-predelovalne smeri
  - najmanj 3-5 let dela na vodilnem ali vodstvenem delovnem mestu
  - moralno-politična neoporečnost

Prijave s potrebno dokumentacijo dostavite razpisni komisiji v roku 14 dni po objavi.

stanovanjski sklad

POPRAVEK

Odplačilni rok je lahko največ 50 let z 2-odst. obrestmi ob polletnih anuitetah in ne z 20-odst. obrestmi, kakor je bilo pomotoma zapisano v prejšnji številki v objavi SOLIDARNOSTNEGA STANOVANJSKEGA SKLADA OBČINE NOVO MESTO.

JUGOTEHNIKA

trgovsko podjetje s tehničnim materialom
LJUBLJANA, Pod trančo 2

v ČRNOMLJU v začetku decembra 1973 odpira NOVO TRGOVINO

in vabi k sodelovanju
nove sodelavce:

POSLOVODJO
3 PRODAJALCE

Želimo, da je POSLOVODJA VK trgovski delavec tehnične stroke s 5 leti prakse na tem delu; poseben pogoj je trimesečno poskusno delo.

Za PRODAJALCE bomo sprejeli KV trgovske delavce tehnične stroke z odsluženim vojaškim rokom; poseben pogoj je dvomesečno poskusno delo.

Želimo, da nastopite delo do 15. 11. 1973.

Moderno urejena nova trgovina vam bo nudila dobre delovne pogoje, primerni osebni dohodki pa so vam zagotovljeni po pravilniku podjetja.

Z vsemi kandidati, ki nam bodo poslali pismene prošnje, bomo imeli razgovor v Črnomlju, točen datum in uro vam sporočimo pismeno.

Prošnjo s kratkim opisom dosedanjih zaposlitev pošljite na naslov: JUGOTEHNIKA, kadrovska služba, 61000 LJUBLJANA, Pod trančo 2, do 20. 9. 1973.

Cenjene potrošnike obveščamo, da si lahko letošnjo jesen preskrbijo po konkurenčnih cenah

OZIMNICO

pri Kmetijski zadrugi „Krka“

Krompir igor v vrečah po 30 kg v obratu Zalog pri Novem mestu vse delovne dni od 7. do 16. ure.
Hruške plantažne raznih sort na delovišču Struga pri Otočcu, dopoldne od 8h do 12h in popoldne od 14h do 17h.
Potrošnike iz Novega mesta obveščamo, da bodo prodajale krompir, jabolka in hruške za ozimnico naše prodajalne:

- blagovnica Žabja vas
- poslovalnica 1, Cesta komand. Staneta 34
- poslovalnica „Dom“, Bršljin, ter
- na novomeški tržnici.

Kmetijska zadruga „Krka“, Novo mesto, sporoča, da odkupujejo vse njene odkupne zbiralnice:

INDUSTRIJSKE SLIVE (češplje) po 1,20 din kilogram
INDUSTRIJSKA JABOLKA po 0,80 din kilogram
INDUSTRIJSKE HRUŠKE (tepke) po 0,90 din kilogram
JEDILNI KROMPIR po dnevnih cenah

Industrijsko sadje bomo prevzemali predvsem v vaseh, koder je mogoče naložiti vsaj 5000 kg blaga, to je kamion.

OZP Elektro Ljubljana,
TOZD Novo mesto,

razglašja naslednja
prosta delovna mesta:

1. ENO DELOVNO MESTO ELEKTROTEHNIKA – JAKI TOK, ZA OPRAVLJANJE STIKALNIČARSKIH POSLOV V RAZDELILNI TRANSFORMATORSKI POSTAJI.

Pogoj za zasedbo: 5 let prakse na ustreznih delih.

2. PET DELOVNIH MEST KVALIFICIRANIH ELEKTROMONTERJEV

Pogoj za zasedbo: telesno in duševno zdravje, razlikovanje barv, splošna telesna spretnost, sposobnost za delo na višini.

Če se na razpis ne bo prijavilo zadostno število kvalificiranih elekromonterjev, je podjetje pripravljeno sprejeti tudi polkvalificirane oz. nekvalificirane delavce z uspešno dokončanimi najmanj 6 razredi osnovne šole z možnostjo priučitve za elekromonterje za el. omrežja.

TEDENSKI KOLEDAR

Cetrtek, 6. septembra - Ljuba Petek, 7. septembra - Regina Sobota, 8. septembra - Marija Nedelja, 9. septembra - Peter Ponedeljek, 10. septembra - Dan morarice
Torek, 11. septembra - Erna Sreda, 12. septembra - Silvin

KINIO

BREŽICE: 7. in 8. 9. italijanski barvni film „Nepremagljivi Sam Wallash“, 9. in 10. 9. francoski barvni film „Agenti žele streljanje“, 11. in 12. 9. italijanski barvni film „Prešuštvo“.
BREŠTANICA: 8. in 9. 6. francoski film „Katarina, dovolj je ljubezni“.
CRNOMELJ: 7. 9. ameriški

barvni film „Sin revolveraša“, 9. 9. ameriški barvni film „Paton - železni general“, 12. 9. angleški barvni film „Tekma s časom“.
KOSTANJEVICA: 8. 9. ameriški barvni film „Postaja Komančev“, 9. 9. ameriški barvni film „Tarzanov izziv“, 12. 9. francoski barvni film „Orožnik gre v pokoi“.
MOKRONOG: 8. 9. francoski barvni film „Srečni dobitnik“.
KRSKO: 8. in 9. 9. ameriški barvni film „Most pri Remagenu“, 12. 9. nemški barvni film „Javna hiša“.
MIRNA: 8. in 9. 9. „Dobri in slabi fantje“.
NOVO MESTO: Od 8. do 10. 9. barvni film „Čuda prirode“, Od 10. do 12. 9. francoski barvni film „Solo“.
RIBNICA: 8. in 9. 9. ameriški barvni film „Catch“.
SENTJERNEJ: 8. in 9. 9. „Jezdec brez milosti“.
TREBNJE: 8. in 9. 9. ameriški barvni film „Samomorilski komandos“.

PRODAM ambi za izdelavo strešne opeke ter fiat 750, letnik 1970. Naslov v upravi lista (2352/73).
PRODAM garažo v Ulici Majde Silc po ugodni ceni. Naslov v upravi lista (2353/73).
UGODNO PRODAM masiven sadni mlin s kamnitimi valji, primeren za večje obrate. Franc Makše, Mirna peč 33.
UGODNO PRODAM rabljeno ostrežje (5 x 8) z opeko in vinogradniško stiskalnico v zelo dobrem stanju, primerno za eksponat. Selak, Dobrova 32, Skoecjan.
PRODAM kozolec z dvema oknom in skedenj v dobrem stanju. Cena po dogovoru. Kupci vabljene. Prodaja na kraju samem. Janez Švalj, Gor. Vrhpolje 8, Sentjernej.
GRADBENO BARAKO (4 x 6 m) z dvojno steno in približno tri kub. metre žaganega gradbenega lesa prodam nujno in po ugodni ceni. Olga Stipetič, Kolodvorska restavracija, Brežice.
PO UGODNI CENI PRODAM televizor znamke RR Niš, Stane Gradišar, Trdinova 5 a, Novo mesto.
PRODAM 30-gramski stroj za briganje plastike. Peter Bobnar, Godešič 88, Skofja Loka.
PRODAM gradnje v Lubnu. Dostop z avtomobili do zidanice. Alojzija Hrovatič, Gor. Lakovnice 5, Novo mesto.
ZARADI selitve prodam hladilnik in kuhinjsko ter sobno pohištvo. Naslov: Bršlin 17.

Ob smrti naše drage mame, stare mame in tete

MARIJE ŠTAJDOHAR iz Vel. Nerajca

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, nam kakorkoli pomagali in spremili pokojnico na zadnji poti.

Zalujoči: sinovi z družinami ter drugo sorodstvo

V 64. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dober mož, ata in stari ata

FRANC ROBEK iz Trške gore

Prav lepo se zahvaljujemo sosedom Jakičevim za pomoč v težkih trenutkih, vsem darovalcem vencev in cvetja, posebno še Mesariji, Komunalni ter Žitu za podarjene vence, župniku za obred in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat lepa hvala!

Zalujoči: žena Rozka, sinova: Franci z družino ter Mirko, hčerke: Rozi z družino, Ani, Mari, Zdenka in drugo sorodstvo

Namesto venca na grob pokojni Ivani Vesel iz Sodražice 88 so darovali: Dominik, France, Stane, Ivan, Milan in Marija Vesel ter Pankracij in Marjan Konjedič skupni znesek 1.850,00 din, za kar se jim uprava pokopališča najlepše zahvaljuje ter jih postavlja za zgled tudi drugim. Pokopališka uprava Sodražica.

CESTNIKE

Dragemu Ivanu Deželanu žele za njegov 55. rojstni dan vse najlepše ter mu kličejo še na mnoga zdrava leta vsi njegovi.

PREKLICI

Fani Kranjc, Vel. Brusnice 86, Brusnice, prepovedujem pašo živine po mojem vrtu za potokom. Kdor prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Drago Pugelj z Velikega Kala 9, Mirna peč, prepovedujem vsako vožnjo in hojo po mojih parcelah ter odlaganje smeti na vrtu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Janez Gorišek, Ostrog 20, Sentjernej, prepovedujem pašo živine in vožnjo po mojih parcelah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Jože Rutar, Goriška vas 7, Skoecjan prepovedujem pašo živine in delanje kakršnekoli škode po moji parceli. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Janez Palčič, Rumanja vas 16, prepovedujem obiranje in pobiranje sadja na mojih parcelah, kakor tudi hojo in pašo ter odlaganje smeti. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

OBVESTILA

Štefan Mavsar, Dol. Toplice, obveščam javnost, da so govornice o zaplembi denarja na jugoslovansko-avstrijski meji, izrečene v šali o Vinku Novaku, parketarju s Podturna 3, Dol. Toplice, neresnične.

Nudim vam vse vrste rolet, zaluzije in plattene zavese ter opravljam vsa popravila iz te stroke. Cene solidne. Naročila sprejema Bogo Radi, Zabjva vas 15, Novo mesto.

**»Dolenjski list«
v vsako družino**

maliglas

SLUŽBO DOBI

FRIZERSKO VAJENKO sprejme takoj frizerski salon Jožica Aleksič, Brežice.
ZNANA GOSTILNA na Dolenjskem išče za takojšnji nastop službe kvalificirano, polkvalificirano ali priučeno kuharico in dekle za pomoč v kuhinji in gostilni. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. Ponudbe pod „DOBRO PLACILO“.
DEKLE ZA POMOČ in dopoldansko varstvo išče zdravnica. Svoja soba, možnost solanja. Plača po dogovoru. Oglasite se na telefon (061) 51-585, Ljubljana.
V UK SPREJMEM učenca radiomehanske stroke. Stane Skoberne, RTV servis, Krško, Tovarniška 4.

ZA LAŽJE DELO na mali kmetiji iščem dve dekleti v starosti do 15 let dalje za stalno zaposlitev. Če bi se želeli zaposliti, jima preskrbim dobro službo v tovarni. Oglasite se na naslov: Janez Tikov, Sadinja vas 24, 61261 Dobrunje pri Ljubljani.
NEKVALIFICIRANIM DELAVKAM, starih nad 20 let, nudimo takoj stalno zaposlitev v Domu v Kamniški Bistrici, Koči pri Savici ali Domu na Komni. Pismene ponudbe pošljite Planinskemu društvu Ljubljana-matica, 61001 Ljubljana, p.p. 320.

SLUŽBO IŠČE

V VARSTVO vzamem več otrok. Naslov v upravi lista (2369/73).
SPREJMEVA v varstvo več otrok. Naslov v upravi lista (2347/73).

STANOVANJA

ODDAM opremljeno sobo dvema dekletoma, Ločna 10, Novo mesto.
PRODAM enosobno stanovanje na Mirni, njivo, travnik in zastavo 750, letnik 1971. Oglasite se v nedeljo, 9. in 16. septembra, od 7. do 10. ure v gradu Zapuže na Mirni.
ZAKONCA z majhnim otrokom iščeta manjše stanovanje v Novem mestu. Ponudbe na naslov: Maljuša, Nad mlino 41/19, Novo mesto.
IŠČEM enosobno stanovanje ali opremljeno sobo v Novem mestu. Naslov v upravi lista (2364/73).
MLAD zakonski par išče opremljeno sobo s souporabo kopalnice v Novem mestu. Dr. Živko Španovič, interni oddelek, I. nadstropje, Novo mesto.

KRČANI! Vzamem v najem enosobno ali dvosobno stanovanje s sanitarijami v Krškem ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista (2358/73).

Motorna vozila

PRODAM fiat 750, letnik 1967, prvi lastnik, prevoženih 56.000 km. Informacije dobite na občinski skupščini Kočevje, soba št. 42.
POCENI PRODAM osebni avto mercedes diesel, generalno popravljeno. Pavšelj, Družinska vas 41, Šmarješke Toplice.
PRODAM zastavo 850, Tone Golobčič, Trdinova 5, Novo mesto, telefon 21-052.

PO UGODNI CENI PRODAM NSU 1200 C, letnik 1970, registriran do maja 1974, z avtoradiom. Janez Ponikvar, Bircna vas 56, Novo mesto.
PRODAM motor MZ ES 150. Tine Dragan, Golobinjec 26, Mirna peč.
PRODAM dobro ohranjeno zastavo 750, prevoženih 17.000 km. Zdravko Petrič, Straža 38.
PRODAM fiat 750, letnik 1968. Adamičeva 47, Novo mesto.
PRODAM dobro ohranjen osebni avto Audi 60, letnik 1968, garažiran, Franc Krevs, Črmošnjice 3, Stopiče.

PRODAM

PRODAM psa dalmatinca, samca z rodovnikom, starega štiri mesece. Ogled vsak dan od 17. do 19. ure. Naslov v upravi lista (2382/73).
PRODAM strešne morale, prešo, sode, smrekove in borove plohe, dva vozička za vprego ter ročni voziček. Ulica talcev 5, Novo mesto.
UGODNO PRODAM francosko športno žensko kolo v odličnem stanju. Naslov v upravi lista.
PRODAM polkavč in omarico za čevlje. Naslov v upravi lista (2388/73).
PO UGODNI CENI PRODAM nov gumi voz, 13-colski, nosilnosti 2000 kg. Jože Slavič, Grm 9, 68210 Trebnje.
PRODAM 6 kv. metrov italijanskih talnih ploščic po stari ceni. Kandijka 1, Novo mesto.
PO UGODNI CENI PRODAM prikolico nosilnosti 800 kg. Interesenti naj vprašajo v Češči vasi 18, Novo mesto.
PRODAM nemškega ovčarja z rodovnikom, starega 4 leta, delno dresiranega. Naslov v upravi lista (2345/73).
UGODNO PRODAM ali zamenjam za krompir in jabolka dobro ohranjene moške obleke in ženske plašče. Naslov v upravi lista.

PO UGODNI ceni prodam prikolico za osební avto. Zdravko Zibert, Brezovo 8, Studenc pri Sevnici.
PRODAMO dobro ohranjeno kompletno spalnico. Gerdovič, Majde Silc 14, Novo mesto, telefon 21-290.
PRIBLIŽNO en kub. meter hrastovih suhih plohov, primernih za stopnice, ter pol kub. metra 2 cm debelih desk prodam ali zamenjam za smrekove deske. Prodaj tudi močno stiskalnico, premer osi 80 mm. Naslov dobite pri tapezniku Branku Jermanu, Prešernov trg 10, Novo mesto.
POCENI PRODAM šest let staro ostrežje z opeko (13 x 8,8), primerno za gospodarsko poslopje ali hišo. Janez Hočevnar, Skoecjan 3.
TRAKTORSKO FREZO (ROTOVATOR), delovna širina 130 cm, za traktorje s 30 KM, zelo malo rabljeno, prodam. Ivan Varšek, 68274 Raka.

POCENI PRODAM leva malo rabljeno vzdiljiva štedilnika na dve plošči in pol, enega z enim, drugega z dvema pečnjakoma, bakrenimi kotlički. Naslov v upravi lista (2346/73).
PRODAM 100-vatni ojačevalec, električne ritem bobne in orgle. Anton Springer, Karlovska 17, Novo mesto.
UGODNO PRODAM ležišče z joginjeno in kombinirano omaro. Steblaj, Nad mlino 20, Novo mesto.
POZOR! Prodaj televizor Niš, malo rabljen, novo pokrivalo za avto Škoda in kuhalnik na tri plošče, nov. Cena ugodna. Kastelec, vivar, Trebnje.

KUPIM

KUPIM vseljivo enodružinsko hišo z vrtom ali vinogradom v Črnomlju ali Semicu. Plačam v gotovini. Ponudbe pošljite na upravo lista pod „GOTOVINA“.

POSEST

PRODAM enodružinsko vseljivo hišo z gospodarskim poslopjem, sadovnjakom, vinogradom in njivo v prometnem kraju, 80 metrov od glavne ceste v Dol. Straži pri Novem mestu. Dovoz možen z vsemi vozili. Plačljivo v gotovini. Naslov v upravi lista (2357/73).
PO UGODNI CENI PRODAM hišo, zgrajeno do tretje faze, na Ragovski cesti. Naslov v upravi lista (2373/73).

RAZNO

PODJETJA, POZOR! Oddam prostor, primeren za skladišče, v velikosti 11 x 6 x 5 m, v bližini Novega mesta. Naslov v upravi lista (2367/73).
POROČNI PRSTANI! - Za lepa in moderna poročna prstana se vam spleča pot v Ljubljano k zlatarju v Gosposki 5 (poleg univerze). - Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!
FANT 34/168, želi spoznati dekle, staro do 30 let, za skupno življenje v Kanadi. Samo resne ponudbe pošljite pod šifro „BODIVA SREČNA“.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše nepozabne mame, stare mame in sestree

FRANČIŠKE GORENC z Vrhovega 12 pri Mimi peči se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrih sosedom in prijateljem, ki so z nami sočustvovali, pokojnici poklonili toliko vencev in cvetja, počastili njen spomin in jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi kolektivom Krke, tovarne zdravi, Beti Mirna peč, PTT Novo mesto, Novoteka in župniku za opravljen obred. Hvala vsem skupaj in vsakemu posebej!

Zalujoči: hčerke Zvonka, Marjana, Fani in Danica, sinovi Tone, Milan, Janko, Lojze in Jože z družinami

Ob tragični in nenadomestljivi izgubi našega sina, brata in vnuka

BRANKA BUDNE iz Krškega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so pokojnika spremili na njegovi zadnji poti ter mu podarili cvetje. Posebno se zahvaljujemo zdravniku tov. Posačcu za nesebično pomoč, kolektivno tovarne celuloze in papirja Krško ter govornikom in župniku za verski obred ter nagovor.

Zalujoči: oče, mama, stara mama, sestra, brat in drugo sorodstvo.
Krško, 3. septembra 1973

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

JOŽETA BUČARJA

iz Grabrovca pri Metliki

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom ter delovnim in drugim organizacijam za izrečena sožalja, podarjene vence in cvetje ter za pomoč v težkih trenutkih. Topla zahvala vsem, ki so pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: žena Ana, sin Jože ter hčerke Barica, Marija in Anica z družinami

ITALIJAN V KONJA
30. avgusta okrog poldne je Jože Znidaršič iz Kapljišče pripeljal konjsko vprego na cesto v Gradcu, tedaj pa je z metliške smeri pripeljal avtomobil Italijan Romano Radina. Italijan je z avtom zadel konja in ga zbil. Znidaršič in sopotnica v Italijanovem avtu sta se laže poškodovala, gmotna škoda pa znaša 20.000 din. Vozniki vpreg se lahko iz tega primera nauče, da je bolje nekoga poslati na cesto, da opazuje promet, in šele na znak, da je pot prosta, spustiti konja na cestišče.

BREZ IZPITA, VINJEN IN ŠE AVTO NI BIL NJEGOV

Slave Paučič, star 20 let, iz Rurnarskega 8, je 31. avgusta ob 18. uri vozil z avtom po Kočevju z okoli 90 km na uro, čeprav je v mestu hitrost omejena na 40 km na uro. V križišču pri „Unionu“ je zapeljal s ceste in se prevrnil v dolino. Miličniki so ugotovili, da je vozil brez izpita, avto pa je brez dovoljenja vzel nekemu sorodniku. Alkotest je pokazal, da je bil mladi voznik vinjen, pa tudi sam je priznal, da je pil. Škode je za okoli 5.000 din. Voznik in sopotnica nista bila poškodovana. Paučič se bo zagovarjal pri sodniku za prekrške.

V GRČARICAH BODO SLAVILI

V počastitev 30-letnice boja v Jelenovem žlebu, 30-letnice zloma plave garde v Grčaricah in 70-letnice gasilskega društva Grčarice bo v soboto in nedeljo, 8. in 9. septembra, več prireditev. Prvi dan bo ob 18. uri slavnostna seja političnega aktiva v Grčaricah, nato bo kulturni spored, v katerem bo med drugimi sodeloval tudi pisatelj Miško Kranjec. V nedeljo ob 10.30. uri bo zbor gasilskih enot, enot civilne zaštite in teritorialne obrambe, ob 11. uri pa bo sprevod in začetek zborovanja, na katerem bo govoril podpredsednik republiške konferencie SZDL Zoran Polič. Ob tej priložnosti bodo podelili domicil kočevsko-ribniško-velikolaškemu okrožnemu odboru OF. Sledil bo kulturni spored, nato pa ljudsko rajanje, na katerem bo igral ansambel Mihelič.

ZARADI HITROSTI V OGRAJO

3. septembra je peljal proti Sentjerneju z osebnim avtomobilom Jože Grebenar iz Koprivnika pri Kočevju. V ostrem levem ovinku v vasi Dobe ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo na travnik, od tam pa v vrtno ograjo. Voznik ni bil poškodovan, na vozilu pa je škoda za 10.000 din.

PREPOZNO OPAZILA PEŠCA

3. septembra zvečer je peljala po Zdolski cesti v Krškem voznica Pep-

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto - USTANOVITELJI LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.
IZDAJATELJSKI SVET: Lojzka Potroč (predsednica sveta), Franc Beg, Viktor Dragoš, Tone Gošnik, Jože Jekc, Tone Klenovšek, Franc Lapajne, Tine Molek, Slavko Smerdel, Franc Štajdohar in Ivan Živič
UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačer, Milan Markelj, Jože Primc, Jože Splichal, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik
IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 2 din - Letna naročnina 79 dinarjev, polletna naročnina 39,50 din, plačljiva vnaprej - Za inozemstvo 160 dinarjev ali 10 ameriških dolarjev oz. 30 DM (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun: 52100-620-107-32002-009-8-9
OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 40 din, 1 cm na določeni strani 55 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 80 din. Vsak mali oglas do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 5 od 1. 7. 1972 - DOLENJSKI LIST šteje med proizvođe iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ 33-316/72), za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informacije IS SRS št. 421-1/72 od 31. 1. 1973)
TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-601-10558 - Naslov uredništva in uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 oz. poštni predal 33 - Telefon: (068) 21-227 - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavek, filmi in preloži: ČZP Dolenjski list, Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

CETRTEK, 6. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Iz partiturne opretnosti mojstrov. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Cebelarstvo. 12.40 Skladbe Zorka Prelovca in Emila Adamiča. 13.30 Priporočajo vam... 14.40 Mehurčki. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 17.10 Koncert po željah poslušalcev. 18.35 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Jožeta Privška. 20.00 Cetrtek večer domačih pesmi in napevov. 22.15 Za ljubitelje jazz.

PETEK, 7. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 10.15 Po Talijini poti. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Janez Saksida: Navodila za strokovno spravilo buč za pridelovanje bučnic. 12.40 Z domačimi ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 16.00 "Vrtljak". 18.15 "Signalni". 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Iz jugoslovanske zborovske literature. 20.30 "Top-pops 13". 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 8. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tednik. 10.15 Kličemo letovišče. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Vilko Štern: Kreditiranje kmetijstva. 12.40 Čez travnike zelene. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 17.20 Gremo v kino. 18.15 Dobimo se ob isti uri. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s kvintetom bratov Avsenik. 20.00 Radijski radar. 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 9. SEPTEMBRA: 4.30 - 8.00 DOBRO JUTRO! 8.05 Radijska igra za otroke - Marjan Marin: "Zmaj Frfočaj". 9.05 Koncert iz naših krajev. 10.05 Se pomnite, tovariši... a) Stane Petelin-Vojko: Nad begardistični Turjak. b) Ob dnevu momarice. 10.25 Pesmi boja in dela. 10.45-13.00 Naši poslušalci

čestitajo in pozdravljajo - vmes ob 11.00-11.20 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 13.30 Nedeljska reportaža. 13.50 Z domačimi ansambli. 15.05 Popularne operne melodije. 16.00 Radijska igra - Zarko Petan: Dvojnik. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana.

PONEDELJEK, 10. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 10.15 Za vsakogar nekaj. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Janez Čop: Gozd in divjad. 12.40 Po domače. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 16.00 "Vrtljak". 18.15 Pihalne godbe na koncertnem odru. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Stereofonski operni koncert. 22.15 Zaplešite z nami.

TOREK, 11. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Z našimi simfoniki v svetu lahke glasbe. 10.15 Odmevi z rodne grude. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Milena Jazbec: Ugotovitve s simpozija herbecidov v sadjarstvu in gozdarstvu v Sarajevu. 12.40 Slovenske narodne izvajajo razni slovenski zbori ter ansambel Tončke Maroltove. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 "Ali jih poznate?". 15.30 Pri Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 18.15 V terek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Vilija Petriča. 20.00 Lahka glasba slovenskih avtorjev. 22.15 Od popevke do popevke.

SREDA, 12. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Za mlade radovedneže. 10.15 Iz domačega pravljicnega sveta. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Andrej Orešnik: Zdravstvena nega krav po porodu je pomembna za zgodnjo novo obrežitev. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Kvintet Kranjčani in Koroški oktet KPD Prežihov Voranc iz Raven na Koroškem. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Loto vrtljak". 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana. 22.15 Revija popevk.

CETRTEK, 13. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 10.15 Urednikov dnevnik. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jože Spanring: Navodila za

dodatno mrežo sortnih poskusov s posebnimi sortami. 12.40 Skladbe Karola Pahorja. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Popoldne za mladi svet. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 18.15 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Cetrtek večer domačih pesmi in napevov. 22.15 Za ljubitelje jazz.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Jožefa Kastelic iz Bogdanje vasi - Boštjana, Frančiška Prah iz Volčkove vasi - Jerneja, Anica Seme iz Klečeta - Antona, Anica Pangre iz Velike Loke - Aleša, Marija Skubic iz Meniške vasi - Romano, Karolina Medle s Tolstega vrha - Brigito, Marica Medle iz Velikih Brusnic - Matjaža, Angela Pavlič iz Velike Bučne vasi - Katjo, Anica Hribar iz Cerkelj ob Krki - Anušo, Marija Miketič iz Preloke - Antona, Katica Butala iz Drenovca - Anito, Marija Turk iz Hrasta - Janka, Emilija Ivanšek iz Krške vasi - Roberta, Tončka Markovič iz Podturna - Alenko, Marija Ferko iz Zloganja - Mihaelo, Slavka Jurak iz Dolnjih Kamenc - deklico, Olga Črnič iz Pribincev - dečka, Jožica Cajnar iz Križevske vasi - deklico, Ljudmila Hrovatič iz Stranske vasi - dečka, Frančiška Lojk s Kota - deklico, Marta Bovan iz Gornje stare vasi - deklico in Violeta Brezovar iz Gotne vasi - dečka. - Čestitamo!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Silva Knez iz Raven - dečka, Jožica Krošl iz Brezic - Janeza, Nadica Seder iz Samobora - Melito, Biserka Markez iz Sv. Nedelje - Karlico, Frančiška Požun iz Sotelskega - dečka, Boža Flis iz Globokega - dečka, Marija Ajster iz Zupeče vasi - Valentino, Jana Gramc iz Kamence - Martina, Marija Požgaj iz Vel. Doline - deklico, Rezika Vrbancič iz Klokočevca - Blaža, Terezija Vrbancič iz Podvrha - dva dečka, Marta Vajdič iz Brestanice - Aleša, Marija Koretič iz Tisovca - dečka, Cvetka Kunst iz Zagaja - Martino, Anica Molan iz Arnovih sel - Mojco, Gordana Hoffman iz Zagreba - Vladko. - Čestitamo!

CETRTEK - 6. SEPTEMBRA: 16.00 - 16.15 - Napoved programa, poročila, šport in turistični napotki. 16.15 - 16.30 - Magnetofonski zapis iz Kozjega ob zborovanju aktivistov OF Kozjanskega okrožja. 16.30 - 17.00 - Novo v knjižnici, Mala šola avtomobilizma, obvestila, reklame in filmski pregled. 17.00 - 18.00 - glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA - 8. SEPTEMBRA: 16.00 - 16.30 - Pol ure za pop glasbo. 16.30 - 16.45 - Sobotno kramljanje. 16.45 - 17.00 - Jugoton vam predstavlja. 17.00 - 17.30 - Kuhajte z mano, Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam, Za naše najmlajše. 17.30 - 18.00 - Narodnozabavne na val 192 m.

NEDELJA - 9. SEPTEMBRA: 10.30 - Domače zanimivosti - Začelo se je šolsko leto 1973/74 - Za naše kmetovalce: dipl. veterinar - Dobro premislite pred gradnjo hleva - Nedeljski zapis: Kozjansko danes - z zborovanja aktivistov OF Kozjanskega okrožja v Kozjem - obvestila, reklame in filmski spored. 12.00 - 15.00 - Občani čestitajo in pozdravljajo.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 9. SEPTEMBRA: 10.30 Reklame, oglasi in obvestila - 10.50 Po domače - 11.05 Obiskali smo vzorno kmetijo - 11.15 Zabavna glasba z uganko - 11.45 Nedeljski intervju - 11.55 Za vsakogar nekaj - 12.30 Poročila - 12.45 Čestitke in pozdravi naših poslušalcev - 14.30 Zaključek programa.

SREDA, 12. SEPTEMBRA: 16.00 Poročila - 16.10 Reklame, oglasi in obvestila - 16.30 Kotiček za šoferje - Martin Česenj: Dodatne luči - 16.40 Disko klub brez imena - 17.15 Mladinska oddaja - 17.45 Cetrtek ure za mojstre operne glasbe - 18.00 Zaključek programa.

SOBOTA, 15. SEPTEMBRA: 16.00 SOBOTNI VRTILJAK - 16.15 Pet minut za... - 16.20 EPP I. del - 16.30 Poročila - 16.35 EPP II. del - 16.45 Mini anketa - 17.00 Zaključek sobotnega vrtiljaka in napoved za nedeljo.

CETRTEK, 6. SEPTEMBRA: 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bg) - 17.45 Izbor športnih in turističnih oddaj (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Svetovno prvenstvo v plavanju - barvni prenos (Bg-Lj) - vmes propagandna oddaja (Lj) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj) - 20.35 Iz zakladnice svetovne književnosti: Francisco R. Gonzales: Korenine - mehiški film (Lj) - 21.55 Poročila (Lj) - 22.00 Atletska tekmovanja za evropski pokal - ženske, barvni posnetek iz Edinbourgha (Lj)

PETEK, 7. SEPTEMBRA: 14.58 Napoved sporeda (Lj) - 15.00 Skoki v vodo - ženske (finale stolp), barvni prenos s svetovnega prvenstva (do 17.00) (Bg-Lj) 17.15 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (do 17.35) (Bg.) - 18.00 Iskre v očeh (Lj) - 18.15 Obzornik

Morda tudi Vas pekli krivica? Napišite pismo, objavil ga bo: »Dolenjski list«

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Franc Nemec je padel z drevesa in si poškodoval prsni koš; Jožetu Umeku je kos pohištva padel na glavo; Martinu Petku je deska poškodovala desni del prsnega koša; Jagna Bizjak je padla z mopeda in si poškodovala roki, obraz in desno koleno; Stanija Veljkovič je padla pred hišo in si poškodovala desno roko; Anda Barišič je padla po stopnicah in si poškodovala glavo in prsni koš; Stane Gregorevič si je pri prometni nesreči poškodoval desno roko in nogo; Alojz Zorič se je prevrnil s traktorjem in si poškodoval levo roko in prsni koš; Ciril Kolešnik si je poškodoval glavo.

(Lj) - 18.30 Svetovno prvenstvo v plavanju - barvni prenos (Bg-Lj) - vmes propagandna oddaja (Lj) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj) - 20.35 Iz zakladnice svetovne književnosti: Francisco R. Gonzales: Korenine - mehiški film (Lj) - 21.55 Poročila (Lj) - 22.00 Atletska tekmovanja za evropski pokal - ženske, barvni posnetek iz Edinbourgha (Lj)

SOBOTA, 8. SEPTEMBRA: 14.43 Napoved sporeda (Lj) - 14.45 Edinbourgh: Atletska tekmovanja za evropski pokal (do 17.00/17.15) - barvni prenos (EVR-Lj) 17.00 Po domače (Lj) - 17.20 Guliver - serijski barvni film (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Svetovno prvenstvo v plavanju - barvni prenos (Bg-Lj) - vmes propagandna oddaja (Lj) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj) - 20.30 Moji gostje in jaz: Dubrovniški trubadurji (Zg) - 21.20 Skrivnosti morja - barvni film (Lj) - 22.10 Starinarja - serijski film (Lj) - 22.35 Glasbena oddaja (Lj) - 22.50 TV kazipet (Lj) - 23.10 Poročila (Lj)

NEDELJA, 9. SEPTEMBRA: 8.50 Skrivnosti morja - ponovitev barvnega filma (Lj.) - 9.40 Po domače z Veselimi hmeljarji (Lj.) - 10.10 Kmetijska oddaja (Bg.) - 10.55 Otroška matineja: Mačkon in njegov trop, Pustite živet - serijska barvna filma (Lj.) - 11.50 Poročila (Lj.) - 11.55 TV kazipet (Lj.) - 14.00 Po domače z Dobrimi znanci (Lj.) - 14.25 Edinbourgh: Atletska tekmovanja za evropski pokal - barvni prenos (Lj.) - 17.00 Poročila (Lj.) - 17.05 Ubijte garjevo ovco - poljski barvni film (Lj.) - 18.30 Svetovno prvenstvo v plavanju - barvni prenos (Bg., Lj.) - 19.45 Risanka (Lj.) - 19.50 Cik-cak (Lj.) - 20.00 TV dnevnik (Lj.) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj.) - 20.30 Rezerviran čas - 21.30 Tuji pevci v našem studiju (Zg.) - 21.45 Športni pregled (JRT) - 22.05 Poročila (Lj.) - 22.10 Rezervirano za šport

PONEDELJEK, 10. SEPTEMBRA: 9.35 TV v šoli (Zg.) - 10.30 Angleščina (Zg.) - 10.45 Nemščina (Zg.) - 11.00 TV v šoli (do 11.30) (Bg.) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg.) - 15.40 Nemščina - ponovitev (Zg.) - 16.10 TV v šoli - ponovitev (Bg.) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bg.) - 18.10 Obzornik (Lj.) - 18.25 Enciklopedija živali - barvni film (Lj.) - 19.00 Mladi za mlade - (Bg.) - 19.45 Risanka (Lj.) - 19.50 Cik-cak (Lj.) - 20.00 TV dnevnik (Lj.) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj.) - 20.30 I. Cankar: Romantične duše - predstava SNG Celje (Lj.) - 22.15 Poročila (Lj.)

TOREK, 11. SEPTEMBRA: 9.35 TV v šoli (Zg.) - 10.40 Ruščina (Zg.) - 11.00 TV v šoli (do 11.30) (Bg.) - 14.20 TV v šoli - ponovitev (Zg.) - 16.10 Ruščina - ponovitev (Zg.) - 16.30 TV vrtec (Zg.) - 16.45 TV v šoli - ponovitev (Bg.) - 17.15 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.35) (Bg.) - 18.05 Obzornik (Lj.) - 18.20 Mladinska reportaža - barvna oddaja TV Zagreb (Lj.) - 18.55 Osebnega nega: Koza (Lj.) - 19.15 Od Smedereva do Nanasije - oddaja iz geografske serije Karavana (Lj.) - 19.45 Risanka (Lj.) - 19.50 Cik-cak (Lj.) - 20.00 TV dnevnik (Lj.) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj.) - 20.35 L. N. Tolstoj: Vojna in mir - barvna TV nadaljevanka (Lj.) - 21.20 Kaj hočemo - Ob ustavnih in kongresnih razpravah (Lj.) - 21.40 Po sledih napredka (Lj.) - 22.30 Poročila (Lj.)

SREDA, 12. SEPTEMBRA: 8.20 TV v šoli (Zg.) - 11.00 TV v šoli (do 11.30) (Bg.) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bg.) - 18.10 Obzornik (Lj.) - 18.25 Mačkon in njegov trop - barvni film (Lj.) - 19.00 Kratek film (Lj.) - 19.15 Prijatelj glasbe (Zg.) - 19.45 Risanka (Lj.) - 19.50 Cik-cak (Lj.) - 20.00 TV dnevnik (Lj.) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj.) - 20.35 Mr. 10 odstotkov - angleški barvni film (Lj.) - 22.10 Likovni nokturmo: Anton Repnik - barvna oddaja (Lj.) - 22.20 Poročila (Lj.)

CETRTEK, 13. SEPTEMBRA: 9.35 TV v šoli (Zg.) - 10.30 Angleščina (Zg.) - 10.45 Nemščina (Zg.) - 11.00 Francoščina (Bg.) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg.) - 15.40 Angleščina - ponovitev (Zg.) - 16.10 Francoščina - ponovitev (Bg.) - 17.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bg.) - 18.00 Obzornik (Lj.) - 18.15 Izbor športnih in turističnih oddaj (Lj.) - 18.55 Viharni vrh - serijski film (Lj.) - 19.45 Risanka (Lj.) - 19.50 Cik-cak (Lj.) - 20.00 TV dnevnik (Lj.) - 20.25 Kam in kako na oddih (Lj.) - 20.40 Cetrtekovi razgledi (Lj.) - 21.30 E. Zola: Germinal - barvna nadaljevanka (Lj.) - 22.15 Poročila (Lj.)

TURISTIČNO DRUŠTVO KRŠKO

PRIREDI V OKVIRU PROSLAVE 400-LETNICE HRVAŠKO-SLOVENSKEGA PUNTA

v nedeljo, 9. 9. 1973, ob 14.30 NA STADIONU MATIJE GUBČA POD POKROVITELJSTVOM SOP KRŠKO - specializirano podjetje za industrijsko opremo

veliko tradicionalno tombolo

GLAVNI DOBITKI:

1. Avto ŠKODA 100 L
2. Motokultivator AGRIA tip 4111 s prikolico
3. Motorna žaga MC CULLOCH
4. Motorna škropilnica JOLLY
5. Pralni stroj GORENJE
6. PONY - EXPRES Rog
7. Mrzovalna skrinja GORENJE 220 I
8. Televizor RIZ
9. Hladilnik GORENJE 135 I
10. Ročna vrtna kosilnica

in še 300 manjših dobitkov: 20 petork (činkvinov), 40 četvork (kvatern), 80 trojk (tern) in 160 dvojk (amb)

Tablica bodo v predprodaji v kioskih in trafikah ter na dan tombole pri kolporterjih

PRIDITE V KRŠKO - SREČA VAS ČAKA!

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeškem transfuzijskem oddelku: Albin Hrovat, član Pionirja Novo mesto; Franc Grmšek, Avgust Bobič, Alojz Novak, Alojz Zupančič in Zofka Vene, člani Krke - tovarne zdravl Novo mesto; Alojz Juršič in Stefan Hrstar, člana Novograda Novo mesto; Janez Turnšek, Alojz Jakše, Franc Slapničar, Janez Kobe, Marija Boh, Anica Sinkovec, Jože Zajc, Jože Pirc, Edo Mervar, Janez Avguštin, Franc Menart, Franc Saje, Marjan Zupančič, Milan Petan, Viktor Lukan, Alojz Lozej, Jože Avguštin, Jože Kastelic, Martin Pavlin, Jože Ažnoh, Alojz Počrvina, Mirko Dragan, Franc Jerman in Milan Eržen, člani Novolesa Straža; Franc Nose, Cveta Andrejčič, Janez Gazvoda, Marjan Hren, Stanko Klobočar, Alojz Derčar, Jožefa Belko in Leopold Rajk, člani IMV Novo mesto; Milena Žitnik, Mirko Ferbežar, Alojz Blažič, Marija Sinkovec in Martin Sekula, člani Novoteksa Novo mesto; Jožica Pavlin, Branka Pajič in Slavka Blažič, članice Laboda Novo mesto; Ivan Kopina in Milan Vrščaj, člana Gorjancev Straža; Anica Belko, Irzerka iz Črnomlja; Jože Kralj, član časopisnega podjetja Delo Novo mesto; Anton Lavrič, kmet iz Tolstega vrha.

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

vse

od temeljev do strehe

SLOVENIJALE
LJUBLJANA

VAM NUDI V SVOJIH POSLOVALNICAH:

VIŽMARJE, PLEMLJEVA 68
GOSP. RAZSTAVIŠČE, HALA D
DOMŽALE, A. SKOKA 20

ves gradbeni material, ki ga potrebujete pri gradnji hiše:

- BETONSKO ŽELEZO, CEMENT, IZOLACIJSKE MATERIALE, APNO, OPEKO, RAZNO KRITINO IN DRUGO;
- OKNA, VRATA, LADIJSKI POD-OPAŽE, PARKET;
- KERAMIČNE PLOŠČICE IN SANITARNO KERAMIKO
- PEČI ZA CENTRALNE KURJAVE, RADIATORJE IN CEVI;

INFORMACIJE DOBITE PO TELEFONU:
VIŽMARJE: 51-566
GOSP. RAZSTAVIŠČE: 312-598
DOMŽALE: 72-397

OBIŠČITE NAS!

Utopljenka iz bazena je oživela

Črna prst bi danes krila Svetlanin grob, če je, na videz mrtve, ne bi skušali obuditi v življenje - Rešitelj kopalec - zdravnik

„V Dolenjskih Toplicah so mrtvo dekle potegnili iz bazena, toda neznan mlad moški jo je z umetnim dihanjem obudil v življenje.“ Ta vest je prišla v naše uredništvo, oživljeno dekle pa smo izsledili v šok sobi kirurškega oddelka novomeske bolnišnice.

Dr. Novakova mi je velela obleči belo haljo, potem me je peljala za platneno zaveso. Mlado dekle svetlih las je odsotno gledalo predse izpod bolniške rjuhe. Obračalo je oči, rahlo premaknilo glavo, toda govoriti očitno ni moglo.

Tako sem našla Svetlano Gradjanin, 23-letno študentko elektrotehnične fakultete v Beogradu, doma iz Vrnjačke Banje. Dr. Leopold Morela, ki je kot dežurni zdravnik utopljenko sprejel na oddelek, je povedal:

PRAKTIČEN PRIMER, KAKO POMAGAMO UTOPLJENCU

„Dekle bi bilo gotovo že pokopano, če ji ne bi takoj nudili pomoči, ko so jo potegnili iz vode. Ko so nas iz zdravilišča v Dol. Toplicah obvestili, da utopljenko obujajo v življenje, smo v bolnišnici pripravili vse potrebno. Delati smo začeli ta-

ratom za umetno dihanje. Z njo je bila tudi kopalška zdravnica dr. Ana Bobinec. Sestra mi je potem pomagala, da sva z aparatom nadaljevala umetno dihanje pri utopljenki. Morda je minilo kakih 20 minut, ko je dekle dobilo barvo in ko sem že začutil prvi utrip srca. Tisti trenutek sem bil srečen.

„SREČEN SEM, DA SEM LAHKO POMAGAL“

Dr. Abboud Michel mi je kot tujec iz daljne dežele v dokaj lepi slovenščini pripovedoval:

„Bila je sobota, 25. avgusta. Kopal sem se v odprtem bazenu v Dol. Toplicah. Užival sem lep dan, ko sem okrog 13. ure zaslišal obupen klic: „Na pomoč! Ženska leži na dnu. Mrtva je!“ Trije fantje so skočili v bazen in privlekli dekle iz vode. Šel sem zraven. Bila je brez pulza, vsa pomodrela in ni več dihala. Videti je bila mrtva, toda ne zame. Nemudoma sem jo začel obujati z dihanjem usta na usta in masiranjem srca. Okrog mene se je zbrala množica kopalcev. Zdi se mi, da nihče ni vedel, kaj sem po poklicu. Neka ženska, utopljenkina sorodnica, je obupno prosila: „Rešite jo, lepo vas prosim.“ Po približno desetih minutah sem ob sebi zagledal medicinsko sestro z apa-

Kasneje je začela sama dihati, zavili smo jo v odejo, šele potem smo se odločili za prevoz v bolnišnico. V rešilni avtomobil je šla z njo kopalška zdravnica, ki tudi med vožnjo ni prenehala z dihalnimi vajami. Na kopalšču so čez čas po mikrofону objavili, da je dekle živo prišlo v bolnišnico, obenem pa so se zahvalili reševalcem.

Popoldne sem prišel na oddelek in Svetlano že našel v bolniški postelji. Zdaj jo obiskujem dva ali trikrat na dan. Z zanimanjem opazujem, kako se ji zdravje popravlja.

Svetlana še ne ve, da je prijazni zdravnik, ki se ji večkrat z nasmehom približa, njen rešitelj.

RIA BAČER

BORCI DVANAJSTE!

Proslava 30-letnice ustanovitve XII. SNOUB - štarske, na katero vabimo vse nekdanje borce, bo v nedeljo, 16. septembra, v Novem mestu.

Zbor bo ob 10. uri pred kinom Krka, od koder bomo odšli na slavnostni prostor. Posebnih vabil ne bo!

Občinska skupščina in družbeno-politične organizacije

Novoga mesta

»Dolenjski list« v vsako družino

ZA PRIZADETE V AFRIKI IN AZIJI

Izvršni odbor Rdečega križa Slovenije je na nedavni seji razpravljal o pozivu Lige društev Rdečega križa za pomoč ljudem, ki so jih prizadele suše in poplave v Afriki in Aziji. Iz sklada za elementarne nesreče je nakazal 20.000 dinarjev. Ker pa se zaveda, da je to skromno v primerjavi s potrebami, obvešča vse, ki bi želeli pomagati, da lahko denar nakažejo na žiro račun RKS 50103-678-51579.

S trpljenjem in smrtjo

Sobotni popoldan. Sonce se je prebilo skozi oblake in kolone avtomobilistov hite iz mest na oddih po celotenskem delu. V prostrani veži novomeske bolnišnice je bil mir, kot da ves vrvež zunaj pripada drugemu svetu. Za mizo sva sedela samo neki bolnik, ki je čakal na obisk sorodnikov, in jaz, ki sem čakal, da vratar najde dežurno sestro. Posebno vzdušje, ki preveva bolnico, me je navdalo z občutkom nelagodnosti. Najraje bi odšel ven pod sonce, tja, kjer ni trpljenja, kjer ni poznati sobotnega oddiha, obenem pa sem z občudovanjem pomislil na tiste, ki se bore proti trpljenju in smrti v teh prostorih.

Ko je dežurna sestra Slavka Medved prišla, sprva ni hotela govoriti; časopis gor, časopis dol, malo skromnosti in morda sramežljivosti, a mi jo je le uspelo prepričati.

„Naš poklic ni lahak. Vidite: prišla sem v službo danes zjutraj, domov pa bom odšla šele v ponedeljek popoldne. Premalo nas je, dela pa veliko. Ne vem, kaj je temu krivo. Toda kljub težkim delovnim pogojem in zahtevnosti nisem nikoli pomislila, da bi poklic pustila, ker najdem v njem posebno zadovoljstvo. Pomagati sočloveku v trpljenju in mu ga po svojih močeh lajšati, to zapolni življenje. Občutek nesmisla in odvečnosti se ne more priplaziti v človeka, če je njegovo delo posvečeno drugim.“

Slavka Medved v otroških letih ni mislila na poklic medicinske sestre. Vpisala se

je v bolničarsko šolo, da bi čimprej prišla do kruha. Še v času šolanja je imela priliko zaposliti se kot poštna uslužbenka, a jo je delo z bolniki že toliko pritegnilo, da se ni premislila. In tako zdaj že dvanaest let velik del svojega časa in energije usmerja v to delo, poleg tega pa še študira.

Medtem ko je sestra odšla, da da potrebno injekcijo bolniku v šok sobi, se je v meni motalo vprašanje, kako more človek živeti sredi trpljenja in smrti, ko je dotikrat nemočen pred naravnimi zakoni, in od kod neizčrpni vir volje, moči in vztrajanja pri takem delu.

„Pravijo, da se človek smrti navadi,“ je nadaljevala sestra Slavka, ko se je vrnila. „vendar to ni res. Smrt ostane smrt, vedno enako pretresljiva in grozljiva. Še posebno me potre, kadar vidim umirati mladega človeka, polnega volje do življenja, pa smo ob poškodbah z vso svojo pripravljenostjo pomagati in z znanjem brez moči. Toda taki trenutki mi ne vzemo volje. Lahko bi rekla, da se okrepi notranje. Morda bodo nekoč tudi zakoni smrti v človekovih rokah.“

Zaradi pomanjkanja kadrov mora sestra Slavka veliko dni v noči dežurati in ji ostane malo časa za osebno življenje z družino, vendar se ne pritožuje, saj je tudi v bolnici sredi življenja. Morda celo v njegovi najresničnejši obliki, ker kje naj bi bilo bolj cenjeno kot ravno med tistimi, ki se zanjo borijo.

M. MARKELJ

Dr. Michel Abboud

koj, ko jo je rešilec pripeljal. Nekaj dni je bila v nezavesti, zdaj pa se zaveda, toda ima pljučnico. Nastala je kot običajna posledica utapljanja. Očitno gre bolnici na bolje, vendar je njeno zdravstveno stanje še vedno resno.

Zdi pa se mi važno poudariti, da bi morali v takih primerih vedno, če je zdravniška pomoč pri roki ali ne, skušati človeka rešiti. Četudi gre za navidezno

Svetlana Gradjanin v šok sobi novomeske kirurgije. Živa je, zdravje se ji vrača, vendar še ne more govoriti.

ZA DRŽAVNO PRVENSTVO MLADINCEV:

Motokros navdušil Črnemelj

Dobro pripravljena prireditev na lepih novih progih v Črnomlju - Okrog 3.000 gledalcev na prvi dirki: zanimanje Belokranjcev za motokros

Najboljši jugoslovanski mladinci so se pomerili na novi črnomaljski progih v četrti dirki za naslov državnega prvaka v kategoriji do 60 kubičnih centimetrov. Na sorazmerno lahki prog, ki pa je bila odlično pripravljena, so majhni motorji, ki so jih vodili bodoči prvaki, pokazali vse lepote motokrosa: okrog 3.000 gledalcev je navdušeno zapuščalo prizorišče prve večje dirke v motokrosu, ki so jo pripravili zagnani člani domačega AMD.

Organizatorjem, ki gotovo niso računali s takim obiskom, gre ena sama zamera: redarji niso bili dovolj učinkoviti, zato so se gledalci sprehajali ob progih in tik ob njej. Zlasti je bilo nevarno v zadnjem spustu pred ciljem, potem ko so mladi

žnji Ivan Golja iz Orehove vasi ni skrajšal svoje poti, ker je zapeljal s proge in potem mimo smreke nazaj

na dirkališče, je mladi tekmovalac Orehove vasi pobral prvo mesto pred Tržičani Lipušem, Ahačičem in Justinom, šele peti pa je bil vodilni v skupni uvrstitvi Janez Fajfar iz Radovljice. Kljub delnemu neuspehu pa Fajfar še naprej krepko vodi z velikim naskokom pred zasledovalci, najboljšimi s črnomaljske dirke. Domači tekmovalci, ki so šele začeli, se niso uvrstili med najboljših 10.

J. S.

Zmagovalec: Ivan Golja

tekmovalci skakali čez pručko. In kako so tekmovali? Potem ko je komisija ugotovila, da v drugi vo-

PETAR GRGEC V TREBNJEM

V trebnjskem salonu likovnih samorastnikov razstavlja olja na steklu in risbe (skupaj 45 del) slikar samorastnik Peter Grgec iz Karlova, udeleženec Tabora 1972. O njem in njegovem delu je na sobotni otvoritvi govoril umetnostni kritik dr. Mirko Juteršek. Razstavo, ki zajema slikarjeva dela pretežno iz zadnjih let, je odprl direktor „Dane“ Alojz Gregorčič. Slavnosti so se poleg domačih obiskovalcev in slikarjevih znancev in prijateljev udeležili tudi Bogdan Osojnik, Marjan Orožen in dr. Boris Kuhar.

Prvi „uradni“ start na črnomaljski progih za motokros.

Srečen človek

So ljudje, ki so vse življenje nesrečni. Rodijo se pod nesrečno zvezdo, imajo smolo, vstajajo z levo nogo in vse jim gre narobe.

Ko pa se je rodil Jakec, so ga položili v zibko z veliko štirperesno deteljico, narisano na stranici. Babica ga je sicer prvič povila malo pretresno, pa so to še pravi čas opazili in rekli:

— Srečo je imel fantek, da se ni zadušil!

Starejši bratec je dobil nalogo, da je zibal, če se je Jakec le preveč dr. Zibal je s preveliko vnemo in zibka se je prevrnila. Jakec je tako

že zgodaj občutil, da je življenje trdo. Bratec je bil tepen, mama pa je z olajšanjem ugotovila:

— Sama sreča, da se ni preveč udaril!

Ko je že kobacal, je padel s sosedove peči in imel je srečo, da ni padel na glavo. Ko si je zlomil roko, so vsi dejali, da je srečen, ker je roka leva, in ko ga je ugriznil pes, da je imel srečo, ker ni bil stekel.

Jakec je postal Jaka. Vsi bratje so odšli v mesto, on je ostal na kmetiji, ki jo je nekdo moral prevzeti. Ko je prebolel in preživel zadrugo in je svojo zapuščeno zemljo

spet dobil nazaj, so mu rekli:

— Srečen si, spet je vse tvoje!

In ko je pri arondaciji izgubil tri njive, je slišal od sosedu, da je srečen, kajti on je izgubil štiri. Obdeloval je kmetijo, bratje pa so ga obiskovali z avtomobili. Veseli so bili, da je vsaj eden izmed vseh srečen na deželi, v miru in na čistem zraku. Jaka jim je, nesrečnikom, naložil dobrot, ki jih je pridelal, pa so se odpeljali. In tako se je zgal, se postaral in nekega lepega dne umrl. Imel je lep pogreb, sam predsednik kmetijske zadruge je govoril ob odprtem grobu, gasilska godba pa mu je zaigrala žalostinko.

Da, to je bil zares srečen človek!